

Epistily ho
an'ny Hebreo

Ny Epistily ho an'ny Hebreo

Cecil N. Wright

Sava lalana

1. Votoaty. Ny mpanoratra azy dia miantso azy io ho "teny fananarana" (13:22) - tenyampiasaina ao amin'ny Asan'ny Apostoly 13:15 amin'ny toriteny na toriteny. Ary voalaza fa mampiseho fitoviana maro amin'ny toriteny iray ao amin'ny synagoga ny firafiny: a) thesis (1:1-4), b) fampivelarana hevitra amin'ny filaharan'ny lojika, ary d) ampifandraisina amin'ny fizarana hortatory [manentana, mamporisika -rd] ("aoka isika"). Ny tena zava-dehibe dia miorina mafyamin'ny foto-pampianarana ny fampirisihana azy. Ny toko 1:1 ka hatramin'ny 10:18 dia tena ara-pampianaran'ny foto-pampianarana, miaraka amin'ny fananarana ampifandraisina; Ny toko 10:19 ka hatramin'ny 13:17 dia mampatahotraindrindra, mifamatotra amin'ny fampianaranamifandray aminy; ary ny Toko 13:18-25 dia mamarana ny antontan-taratasyamin'ny hafatra manokana, anisan'izany ny fananarana fohy iray (and.22). Ankoatra izany, tsy misyampahanyamin'ny Soratra Masina feno kokoa

typology -- karazana Testamenta Taloha sy antitype mifanaraka amin'ny Testamenta Vaovao.

Style. Ny antontan-taratasy dia voalaza fa manomboka toy ny lahatsoratra ny lahatsoratra (1:1-4), mizotra ho toriteny (hatramin'ny 13:17), ary mifarana toy ny epistily na taratasy (13:18-25) -- ao amin'ny and.22 aza mampiasa ny matoantenyepesteila ("nanoratra aho"), ilay fomba fiteny mahazatra amin'ny fanoratana taratasy, ary ao amin'ny AV dia misy taratasy nadika hoe "I". Saingy nifarana tsy fantatra ny mpanoratra azy na tsy nanonona ny toerana misy ny adiresiny. Toa efa nifankahalala tsara anefa izy ireo (and.19; 10:34 AV) ary nifankahalala tamin'i Timoty (and.23), izay niova fo sy mpiara-miasa tamin'ny apostoly Paoly. Mety ho ny epistily dia natao ho an'ny mpamaky betsaka kokoa noho ireo izay nandefasana azy tany am-boalohany ary navelan'ny mpanoratra azy tsy hitonona anarana mba hisorohana ny fandavana azy noho ny fitsaratsaram-poana azy (fijerenatany am-boalohany), na dia ireo iraka mitondra izany aza dia azo inoana fa hampahafantatra ireo izay nalefa voalohany. (Jereo ny fehintsoratra fahatelo amin'ny fizarana manaraka.)

3. Mpanoratra. Ny fiangonana fahiny tany Atsinanana dia nihevitra azy io ho nosoratan'i Paoly. Saingy tsy tokony hotazonina tsy misy fanakianana foana any an-kafa izany fomba fijeryizany. Clement avy any Aleksandria (155-215 AD) dia nihevitra fa i Paoly no nanoratra ny epistily tamin'ny teny hebreo ary i Lioka no nandika azy tamin'ny teny grika (satria, na dia nifanaraka tamin'ny fihetseham-po tamin'ireo epistily hafa nosoratan'i Paoly aza, amin'ny ankapobeny dia voaporitra kokoa ny teny grika azy ary ny fomba literatiorany dia ambony kokoa sy be pitsiny kokoa noho ny azy) - ary taty aorianana, i Eusèbe (263-339) dia nilaza fa nandika ny teny grikaizy io, ary ny sasany ninoan'i Eusèbe (263-339). ny tenany dia nino fa ity farany dia azo inoana kokoa satria ny fombany dia mitovyamin'ny an'i Clement. (Na izany aza, dia mbola tsy nisy vavolombelona momba ny tany am-boalohany tamin'ny teny hebreo, ary ny fiheverana hoe nisy iray dia tsy miorina amin'ny fototra ara-tantara; ankoatra izany, dia toa iraisan'ny

manam-pahaizana manokana momba ny fiteny hoe tsy mivaky toy ny fandikan-tenygrika ny lahatsoratra amin'ny tenygrika.) Tanyamin'ny tandrefana, dia nihevitra i Tertullien (160-230 am.f.i.) fa i Barnabasy no nanoratra azy io. Origène (tokony ho 185-254 am.f.i.), anefa, dia naneho ny tenany toy izao: "Fa lazaiko fa an'ny apostoly ny hevitra, fa ny diksonera sy ny fehezan-teny dia an'izay nanoratra izay nolazain'ny apostoly, ary toy ny nanamarika tamin'ny fotoam-pialany izay nandidian'ny tompony azy. Nanao izany tsyamin'antony ve ireo olona fahinyireo, nefa Andriamanitra ihany no mahalala. Ny tena zava-dehibe dia tsy nisy nanontany ny aingam-panahiny. Ary tamin'ny antenatenan'ny taonjato faha-4 (taona 300) dia nekena ho Pauline ny maha-mpanoratra azy, tsy misy ny fepetran'i Clément avy any Aleksandria, Eusebius ary Origène araka ny voalaza etsyambony, ary tsy misy

nohadihadiana mafy indray nandritra ny arivo arivo taona mahery, tamin'ny taonjato fahenina ambin'ny folo,fony, nandritra ny Fanavaozana Protestanta, dia nisokatra indray ny fanontaniana momba ny maha mpanoratra.

Anarana hafa noheverina fa mety ho mpanoratra (tsy mpandika teny na amanuenses) dia ahitana an'i Apolosy, Lioka, Barnabasy, Sylvana, ary Clément avy any Roma. Afa-tsy izany koa, i Prisila (miaraka amin'ny fanampian'i Akoilavady) dia nomen'i Harnack, teolojianina alemà, tamin'ny 1900. (afa-tsy i Clément avy any Roma [izay maty tamin'ny taona 97?], dia naman'izy ireo manokana sy mpiara-miasa tamin'i Paoly ireo ary azo inoana fa ho nampisehotratry ny teolojiany. Mazava ho azy fa tombantombana fotsiny ny rehetra.)

Noho ny fisalasalana momba ny maha-mpanoratra ny sasany nandritra nyvanim-potoan'ny

Fanavaozana, ity antontan-taratasy ity dia manana toerana miavaka ao amin'ny Testamenta Vaovao araka ny filaharany ankehitrinyamin'nyankamaroan'ny dikan-teny anglisy - mitovy amin'ny ao

amin'ny sora-tanana latinina, nanomboka talohan'ny fanekena mazava ny maha-mpanoratra an'i Paoly - izany hoe, eo anelanelan'ireo epistily Pauline sy ilay antsoina hoe epistily ankapobeny. Raha noheverina fa i Paoly no nanoratra azy io, dia azo inoana fa ho napetrakataorian'ny 2 Korintiana izy io, noho ny halavany. Ao amin'nyankamaroan'ny sora-tanana grika anefa, dia hita eo anelanelan'ny 2 Tesalonianina sy ny 1 Timoty izy io.

Ny sasany anefa nanizingizina fa ny hoe tsy mitonona anarana ilay antontan-taratasy dia porofo azo antoka fa nosoratan'i Paoly izy io, ary ny zava-misy ara-tantara no nisy azy. Nolazain'ny "rain'ny"

fiangonatanany am-boalohany fa tsy nasiany ny anarany, na dia ny fisehoany aza dia mety hanakana ny maro amin'ireo rahalahinyjiosytsy hamaky azy io, ary hitsara azy io araka ny fahamendrehany. Ary ny hoe tsy nisy olona hafa niharan'ny fitsarana an-tendrony mafy sy ankapobeny teo amin'ireojiosy niova fo sy tsy niova fo tamin'izany vanim-potoana izany, dia zava-misy tsy azo lavina teo amin'ny tantara.

Angamba ny hevitra mafy indrindra hanoherana ny maha-mpanoratra an'i Paoly dia ny hoe ao

amin'ny 2:1-4 ny mpanoratra dia toa mametraka ny tenany ho anisan'ireo izay nitondran'ny olona ny filazantsara tamin'ny alalan'ny olona izay nandre ny Tompo sy nanamarina izany tamin'ny alalan'ny fahagagana, fa i Paoly kosa dia voarakitra ho mandà mazava fa nandray izany tamin'ny olona izy na nampianarina azy afa-tsy "tamin'ny alalan'ny fanambaran'ijesosy Kristy" (Galatiana 1:2).

Fa i Robert Milligan kosa, ao amin'ny teny fampidirana ny fanehoan-keviny momba ny Hebreo (pp.14-15), dia iza ovalin-teny izao: "Tsy matetika va ny mpanoratra no

miara-miasa amin'ny mpamaky azy mba hahazoany hery bebe kokoa ny fony sy

hanalefahana ny fananarany? ny fanorenan' ny fibebahana amin' ny asa maty sy ny finoana an' Andriamanitra, ny amin' ny fampianarana ny amin' ny batisa, ny amin' ny fametrahana-tanana, ny amin' ny fitsanganan' ny maty, ary ny amin' ny fitsarana mandrakizay.

Hoy izy nanohy ny teniny: “Ary izao ve no hanatsoaka hevitra avy amin’izany isika, fa ny mpanoratra ity Epistilyity dia nandika lalàna tahaka ireo izay nanoratany? Moa ve isika tsy maintsy manatsoaka hevitra avy amin’izany fa izy, sy izy ireo, dia nila nampirishina sy nananatra mba handroso ho

amin’ny fahatanterahana amin’ny fahalalana Kristiana, ary izy sy ny mpamaky azy, dia tena tandindomin-doza ny tsy hivadi-pinoana amin’ny tenin’Andriamanitra? Ny Epistily mihitsy dia fandavana feno sy tonga lafatra ny fiampanganatoy izany

ny tenany miaraka amin'ny mpamaky azy, mba hanalefahana ny fananarany; ary miresaka bebe kokoa momba ny fisedrana, ny fahalianany ary ny zavatra antenainy."

Farany, hoy i Milligan (p.18-19): "I Lioka dia mety ho toy ny amanuensis an'i Paoly tamin'ny

mamorona azy; ary, amin'ny maha-lehilahy nahazo tsindrimandry azy, dia mety ho niova tamin'ny sasany izy rehefa neken'i Paoly mandrefy ny fomban'ny Apostoly, dia tsy azo inoana mihitsy. Fa raha tsy miraharaha tanteraka ny

Ny fijoroana ho vavolombelona nataon'ireo Raiamandreny kristiana, dia voatery mino izahay fa i Paoly mihitsy no tena mpanoratra ity Epistilyity".

4. Toerana. Na dia tsy misy toromarika momba ny toerana ara-jeografikailay antontan-taratasy aza (ny sasany niady hevitra momba an'ijerosalema, ny hafa ho an'i Roma, na ho an'i Aleksandria, na dia metytsy ho izy roa aza), dia toa natao indrindra ho an'ny Kristianinajiosyizay tandindomin-doza ny fihemorana (2:1; 4:1) fotsinyzity io, fa ny fivadiham-pinoana tanteraka koa (6:4-6; 10:26-26-26). Tsy

misyady hevitra na ny mpanompo sampy na ny Kristianina jentilisanokasihina, ary na dia ny

filazana ny Jentilisa ho toy izany aza (cf. 2:16), fa ny loza lehibe na ny tsy mpivavaka na ny fiverenana amin'ny Jodaisma - ny farany indrindra - noho izany dia manantitrantitra mafy ny maha-ambony ny Kristianisma.

Ny Jodaisma sy ny an'i Kristy dia ambonin'ny zavaboary rehetra any an-danitra na ety an-tany.

Ny tenyankapoben'ilay antontan-taratasy — a) fampiasana teny grika filôzôfika tsindraindrany sy b) ireo teny nalaina tao amin'ny Testamenta Taloha rehetra, tsy avy amin'ny soratra hebreo, fa avy

amin'ny fandikan-teny grika ny LXX), nampiasain'ny Jiosy grika sy ny Kristianina miteny grika — dia mety manondro fa tany amin'ny tontolon'ny jodaismagrika fa tsytany Jerosalema na Palestina

ireo niantefa taminy. Saingy tsy izany no famaranana. Satria i Paoly dia voalaza fa samy naka teny avy ao amin'ny soratra hebreo sy ny LXX ao amin'ireo epistily mitondra ny anarany ary natokana ho an'ny mpinojiosy sy jentilisa ao amin'ny tontolo grika. Ary tao Jerosalema mihitsy no

nametrahan'i Pilato soratra teo ambonin'ny hazo fijalian'i Kristy, tsy tamin'ny teny hebreo ihany, fa tamin'ny teny latinina sy grika (Grika) koa (Lioka 23:38 , AV; Jaona 19:20). Noho izany, ny soratra hebreo dia tsy manome fanazavana marina momba ny toerana misy ny adiresy.

Ao amin'ny Dikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques, ny lohatenin'ilay antontan-taratasy dia mivaky hoe: "Ny Epistilin'i Paoly Apostoly ho an'ny Hebreo", ary ny teny hoe "Hebreo" tamin'ny fotoana nanaovana ilay antontan-taratasy mazàna, fa tsy matetika, dia manondro ny Jiosy Palestiniana. Io lohateny io anefa dia miorina amin'ny sora-tanana tara ary tsy manana fahefana. Na izany aza, ny lohateny ao amin'ireo sora-tanana tranainy indrindra voalaza fa "Ho an'ny Hebreo" fotsiny dia tsy misy hafa amin'ny an'ny olona miantso azy. Ary, na dia tsyanisan'ny antontan-taratasy tany am-boalohany koa aza, dia nampidirina tamin'ny daty vao haingana - ary azo inoana fa manondro ny finoana tany am-boalohany fa nosoratana ho an'ny Jiosy monina any Palestina izany.

Marina fa nilaza ny tenany ho “Hebreo amin’ny teny Hebreo” i Paoly (Filipiana 3:5), na dia olom-pirenen’iTarsosy, tanànan’i Kilikia aza (Asan’ny Apostoly 21:39). “Teto amin’ity tanàna ity [Jerosalema]] koa anefa izy, dia notezaina teo an-tongotr’i Gamaliela, nampianarina araka ny fomba hentitra tamin’ny lalàn’ny razantsika. 22:3). Io farany io no toa nanome lalana azy hiantso ny tenany ho Hebreo.

5. Fotoana nanoratana. Tsy misy porofo azo antoka koa ao amin'ny lahatsoratra momba izany. Ny fotoana farany azo atao dia ny fiandohan'ny taona 90 am.f.i., satria notononin'i Clément avy any Roma teo amin'ny 95 na 96 am.f.i.. Saingy tsy misy porofo manohitra ny nanoratana azy io, fara faharatsiny, tany am-piandohan'ny folo taona talohan'ny nandravana an'ijerosalematamin'ny taona 70 am.f.i.

“Antomotra ny andro” amin’ny 10:25, araka ny filazan’ny manam-pahaizana maromaro.

Ary ny andinin-teny ao amin’ny 8:4 sy 10:11 dia toa manondro fa mbola atolotra ny fanatitra isan’andro.

izay tsy marina taorian’ny nandravana an’iJerosalema sy nytempoliny. (Jereo koa ny fehintsoratra manaraka.)

6. Toerana fanoratana. Ny sasany dia naka 13:24 ("Miarahaba anao ry zareo Italiana") mba hilazana fa tany ivelan'i Italia ny mpanoratra niaraka tamin'ireo namany italianina izay nandefa fiarahabana nody tanyamin'nyvondrom-piarahamoninairay any Italia -- izay hahatonga an'i Roma ho toerana mety ho an'ny antontan-taratasy. Saingy tsy voatery manaraka izany. Mety hidika koa io

andalan-teny io fa tany Italia ny mpanoratra, nanoratra tanyamin'nyvondrom-piarahamoninairay tany an-toeran-kafa ary ireo Italiana resahina dia mponina eo an-toerana izay miarahaba ny

mpamaky. Raha toa ka i Paoly no mpanoratra, dia azo inoana fa izany

avy tany Roma no nanoratana izany fotoana fohy taorian'ny nanafahana azy tamin'ny fonja voalohany, tokony ho tamin'ny 63 am.f.i

7. Relevance. Na dia nosoratana ho an'ny antokon'olona kristiana iray teo an-toerana aza tamin'ny fotoana

manokana teo amin'ny tantara, dia manan-danja mandrakizay ho an'ny Kristiana rehetra izany antontan-taratasy

izany - ho fampandrosoana na ho fananarana - satria tsy miova ny toetra maha-olombelona, ary ny loza mitovitovy amin'izany dia miandry ny kristiana amin'ny taranaka rehetra -- tsy misy maningana mihitsy ny taranaka misy

antsika. Manome ny iray amin'ireo fianarana manankarena indrindra ao amin'ny Soratra Masina, dia voalaza fa "tsy misy boky ao amin'ny Baibolyizay ekena tanteraka noho ny faneken'izao rehetra izao fa manome fomba fijery araka an'Andriamanitra momba ny filazantsara, feno lesona mandritra ny fotoana rehetra". Ary io sanda io dia ankoatra

ny toerana nanoratana, na iza na iza nanoratra, na iza no naniraka tany am-boalohany, ary na isika

afaka manamarina na tsy afaka manamarina izany angon-drakitra izany ho fahafaham-po tanteraka.

Overview

1. Andriamanitra, rehefa niresaka tamin'ny razana tamin'nyalalan'ny mpaminany tamin'ny fotoana imbetsaka sy tamin'ny fomba maro, tamin'izao andro farany izao dia niteny tamintsika tamin'nyalalan'ny Zanaka iray -- iraka lehibe kokoa (ambara) -- fampitahana eo amin'ny

Taloha sy ankehitriny (and. 1-2).

2. Io Zanaka io (a) notendren'Andriamanitra ho mpandova ny zava-drehetra; b) tamin'nyalalany no nahariany izao tontolo izao (aionas, taona); d) izy no famirapiratan'nyvoninahitr'Andriamanitra sy tena mitovy amin'ny maha-izy azy, d) ary manohana ny zava-drehetra amin'ny teniny mahery; e)

rehefa nanao fanadiovana ho afaka amin'ny ota [nyasan'ny mpisorona], dia nipetraka teo amin'ny tanana ankavanany Avo Indrindra [izay milaza ny maha-mpanjaka, mizara ny fiandrianan'izao

rehetra izao], (f) tonga tsara lavitra noho izay nolazain'ny anjely miharihary, nandova anarana tsara noho izy ireo (izany hevitra izany novolavolaina ao amin'nysisa).

Toko 1 [jer. Filipiana 2:5-11] sy nyvokany resahina ao amin'ny Toko 2) (and.2b-4).

FANAMARIHANA: Ny “zanaka” izay nitenenan’Andriamanitra ankehitriny dia ny “Tompo” (2:4), “Jesosy” (2:9). ny “Apostoly sy Mpisoronabe izay nekentsika” (3:1), sy “Kristy” (3:6). Ireo sy ireo voalaza etsyambony ireo dia tokony hovelabelarina rehefa mandroso ny lahatsoratra.

II. Zanany lehibe noho ny anjely (1:5 - 2:18).

1. Ny zava-misy manohana izany fanamafisana izany (1:5-14): (a) Andriamanitra dia tsy nilaza tamin’ny anjely hoe: “Zanako Hianao” (and.5);

(b) Rehefa tonga teto amin’izao tontolo izao ny Zanaka, dia nandidy ny hiankohoka eo anatrehany ny anjely (and.6); (c) Andriamanitra manao ny anjeliny ho fanahy (fatsy nofo), ary ny mpanompony

(anjely) ho lelafo (mety ho toy ny afo mandevona Andriamanitra, 12:29) (and.7) -- izay misandratra sy mahery, na dia eo aza izany.

mitsaoka ny Zanaka (izay toa midika izany); d) Ilay Zanaka antsoina hoe Andriamanitra, manana fanjakana mandrakizay, ary nohosorana menaka firavoravoana mihoatra noho ny "namany" (mihoatra noho ny mpanjaka hafa rehetra, ka mahatonga azy ho "Tompon'ny tompo sy Mpanjakan'ny mpanjaka" Apokalypsy 17:14) (and.8-9); e) Ny Zanaka izay nantsoina hoe Tompo, ary nandray anjaratamin'ny famoronana izao rehetra izao, izay ho levona, dia hovana, fa Izy hitoetra tsy miova ary tsy ho tapitra ny taonany (and.10-12); f) Tsy nisyanjely niteny tamin'Andriamanitra, tahaka ny Zanaka hoe: "Mipetraha eo an-tanako ankavanana" (and.13; jereo Asa 2:34-36); g) Nyanjely dia fanahy manompo avokoa (fatsy mpanapaka), nirahina hanao fanompoana ho an'ny mpandova ny famonjena (and.14).

2. Misyvokany eo amin'io fanamafisana io (2:1-18): a) Mila mandray ny hafatra nampitainatamin'ny alalan'ny Zanaka ho zava-dehibe kokoa noho izay nolazain'ny anjely (tahaka ny lalàn'i Mosesy, Asan'ny Apostoly 7:53; Galatiana 3:19) (and.1-4); b) Ny tontolo ho avy dia tsy nampanekena anjely, fa ny olombelona, dia JesosyZanany, izay miombona amin'ny nofo aman-dra (tsy araka ny toetran'ny anjely, fa tsy manampy anjely) mba hahafahany maty ho an'ny rahalahiny (olonaizay nampahafantariny ny tenany), handresy ny fahafatesana, ka hanafaka azy amin'ny fanandevozan'izy ireo, ka hahatonga azy ho Avo.

Mpisorona sy manao fanavotana noho ny fahotany (and6-18).

III. ZANAKA LEHIBE NOHO MOSESY

(APOSTOLY ANDRIAMANITRA HO AN' ISRAELY , SY KARAZANA KRISTY) (3:1 - 4:13).

1. Ny zava-misy momba ny fahalehibiazana (1:1-6): a) Nanana anjaratamin'ny fanorenana ny tranon'Andriamanitra (Israely), i Mosesytsy nanao izany (and.1-4); b) Mpanompo mahatoky tao amin'ny tranon'Andriamanitra i Mosesy, fa i Kristy kosa dia Zanaka manapaka ny tranon'Andriamanitra - "ny tranony kosa isika, raha hazonintsika mafy ny fahasahiana sy ny

reharehantsika amin'ny fanantenana.

hatramin'ny farany" (and.5-6).

2. Famporisihana mba hahafeno ireo fepetra takiana amin'ny fanorenana ny tranon'Andriamanitra (3:7 - 4:13); a) "Aza manamafy ny fonareo, toy ny tamin'ny fahasosorana (...) tany an-tany efitra." (3:7-19); b) "Aoka isika hatahotra" ka tsy hahavita ny teny fikasana hiditra ao amin'ny fitsaharan'Andriamanitra ho an'nyolony." (4:1-11). mamitaka an'izaytokony hataontsika (and12-13).

IV. Zanany LEHIBE NOHO IARONA

(MPISORONA AVY HO AN' ISRAELY , SY KARAZANA KRISTY) (4:14 - 6:20).

1. Fepetra lehibe kokoa an'i Kristy (4:14 - 5:14); a) "Namakivaky ny lanitra" tamin'ny fanatonana

an'Andriamanitra avy hatrany, nefa azo "nokasihina tamin'ny fahalementsika", satria "nalaim-panahy tahaka antsika izy, nefa tsy nanota"; noho izany, dia tokony "manatona amin'ny fahasahiana ny seza fiandrianan'ny fahasoavana isika, mba hahazoantsika famindrampo sy hahitantsika fahasoavana

hanampy antsika amin'ny andro mahory" (4:14-16); b) Toetran'ny mpisoronabe nalaina tamin'ny

olona (5:1-4); d) Ny maha-lehibe an'i Kristy, anisan'izany ny maha-mpisoronamandrakizay araka ny fanaon'i Melkizedeka (5:5-10) -

- sarotra resahina satria lasa "donto sofina" ny mpamaky (and11-14).

2. Famporisihana miorina amin'ny toe-javatra saro-padyataon'ny mpamaky (6:1-20); (a) Miala amin'ny foto-kevitra voalohany ka mandroso ho amin'ny fahatanterahana (fahamatorana ara-panahy)

(and.1-3); b) Mba hialana amin'ny fivadiham-pinoana sy ny loza mety hitrangaaminy (and.4-8); (c) 'tsy ho kamo, fa hanahaka an'izay mandova ny teny fikasana noho ny finoana sy ny faharetana

(makromimetai, fahari-po)' (and.9-12); d)

dia Abrahama, noho ny tsyfiovaovan'ny torohevitr'Andriamanitra, mba hananana "fampaherezanamahery" sy fanantenana mafy orina ho toy ny "vatofantson'ny fanahy", mipaka any ivelan'ny "sarona", izay ijesosy ho mpialoha lalana. dia niditra ho antsika, "dia tonga Mpisoronabe mandrakizay araka ny fanaon'i Melkizedeka" (and.13-20).

V. FAHAMARINANA NY FISORONANA MELKIZEDEKA MANOHA ARONIKA

(LEVITIKA) FISORONANA (7:1-28).

1. Fomba nahasamihafa sy ambony i Melkizedeka (and.1-25); (a) Melkizedeka sady mpanjaka no mpisorona (tena an'i Kristy koa, fa tsy an'i Arona) (and.1-2); b) Ny fisoronany tsy lova, ary tsy manana fiantombohan'ny andro na fiafaran'ny androm-piainany, dia "mitoetra ho mpisorona mandrakariva" izy, raha ny marina, (fa ny amin'i Kristy koa, fa tsy an'i Arona) (and.3); c) Lehibe noho Abrahama Izy, ka nitso-drano azy ("nefanotahin'izay tsara kokoa"), ary nandray ny fahafolon-karena taminy, mba hatao hoe: Levy (zafin'i Abrahama sady rain'ny mpisoron'nyIsiraely) no nandoa ny fahafolon-karena taminy tamin'ny alalan'i Abrahama, satria izy dia mbola tao an-kibon'ity farany (and4-10).

2. Ny tsyfahatanterahan'ny fisoronana Levita izaynandraisany ny Lalàn'i Mosesy (and.11-14): (a) Hita amin'ny filàna mpisorona hafa araka ny fanaon'i Melkizedeka, fa tsy araka ny fanaon'i Arona (and.11); Hita amin'ny fiovan'ny lalàna, mamela ny mpisorona hitsangana avy amin'ny fokon'i Joda, izay tsy nolazain'i Mosesy na inona na inona momba ny mpisorona (and.12-14).

3. Ambonin'ny Fisoronan'i Kristy Taorian'ny Laharan'i Melkizedeka (and.15-28): (a) Natao,tsy araka ny lalàn'ny didy ara-nofo, fa araka ny herin'ny fiainana tsy manam-pahataperana (akatalutou,tsy mety levona) (and.15-17); b) Nitondra fanantenana tsara kokoa noho ny lalàna efa nofoanana, izay hanatonantsika an'Andriamanitra (and.18-19); (c) Nanao fianianana fa ny Levita mpisorona dia tsy, ary Jesosyamin'ny maha-mpisorona dia tonga "mpiantoka ny fanekena tsara lavitra" (and.20-22); (d) Manome fisoronana tsy azo ovana, mba hahafahan'ny mpisorona manaraka ny lamina vaovao mamonjy tanteraka izay manatona an'Andriamanitra amin'nyalalany, fa ny Levita mpisorona kosa tsyafaka, satria voasakana ny fahafatesana tsy haharitra (and.23-25); e) Voaporofy sy asehon'ny toetra madio sytsy misy pentina an'i Kristy ary ny fahatanterahan'ny fanatitra tokana nataony ho an'ny tenany.

ny fahotan'izao tontolo izao (and.26-28).

VI. FAHEFANA AMIN'NY Fanompoan'ny MPISORONAAVO

(Miaraka amin'ny sary nindramina tamin'ny fombafomban'ny andro lehibe fanavotana) (8:1-18).

1. Tao amin'ny tabernakely ambony (an-danitra) (8:1-5).

2. Eo ambanin'ny fanekena vaovao sy tsara kokoa (8:6-13).

3. Fanazavana momba ireovoalaza teo aloha (9:1-28): a) Toetra sy fetran'ny fifanekena voalohany sy ny fitsipiny (9:1-10); b) Sorona lehibe kokoa sy mandaitra kokoa eo ambanin'ny Fanekempihavanana

Vaovao (9:11-14); d) Kristy, fa tsy i Mosesy, ilay Mpanalalana amin'ny Fanekena Vaovao (9:15-22); d)

Kristy mihitsy, fa tsy biby, fanatitra tonga lafatra eo ambanin'ny Fanekena Vaovao (9:23-28).

4. Zava-misy (Antitype) Ankehitriny Versus Aloka (karazana) Teo aloha (10:1-18): a) Ny rafitry ny Levita (teo ambanin'ny lalàn'i Mosesy) dia tsy nahitana afa-tsyaloky ny zava-tsoa ho avy, fa tsy feno.

mahomby (and.1-4); (b) Kristy, sorona farany, dia maneho ny zava-misy faratampony naseho mialoha, ary ny sorona ny tenany dia mandaitra tanteraka (and.5-18).

VII. FIZARANA HORTATORY SY ARA-PIKATRA MIFANTSO AMIN'NY TEO (10:19 - 13:17).

1. Famporisihana ny Fanatonana an'Andriamanitra amin'ny alalan'i Kristy fa tsy ny

fivadiham-pinoana (10:19-39): a) Manatona amin'ny fo marina amin'ny finoana feno (and.19-22); b) Tano mafy ny fanekena ny finoantsika (and.23); c) Mifampandinika hampandroso ny fitiavana sy ny asa tsara, ka aza mahafoy ny fiarahana miangona (and.24-25); (d) Raha minia manota isika rehefa nahazo ny fahalalana ny marina, dia azo antoka ny famalian'Andriamanitra (and. 26-31) (e) Fa

tsarovy ny andronareo taloha, rehefa nohazavaina ianareo, ny niaretanareo sy ny nanaovanareo sorona, ary tandremo mba tsy ho very ny valim-pitianareo, ka haharitra amin'ny finoanareo ho amin'ny famonjena ny fanahy, fa tsy hiketraka.

miverina amin'ny fahaverezana (and.32-39).

2. Ny Finoan'ireo Mahery Fo Teo aloha Natao ho OhatraTakina (11:1-40); a) Toetran'ny finoana

(and.1-3); (b) Ohatra amin'ny antiloviana: Abela (and.4), Enoka (and.5-6), Noa (and.7), (c) Finoan'i Abrahama, Isaka, Jakoba, Saraha, ary Josefa (and.8-22); d) Finoan'i Mosesy sy ny Isiraelita, ary koa i Rahaba

(and.23-31); e) Ohatra hafa momba ny finoana (and. 32-40).

3. Nyohatry ny Jesosy (12:1-3) : (a) Nohodidinin'ny vavolombelona rahona toy ny teo aloha, dia aoka

isika hihazakazaka amim-paharetana (hupomones, fiorenana, faharetana) ilay hazakazaka napetraka eo anoloantsika (and.1); b) Mitandrema amin'ijesosy, Tompon'ny (arkegon, lehiben'ny mpitarika, mpisava lalana) sady Mpanatanteraka ny finoantsika, mba tsy ho ketraka ianareo ka ho reraka ny fanahinareo

(and.2-3); d) ny fahasahiranana sy ny fitsapana eo amin'ny fiainana kristianina dia natao ho fananarana hamolavola ny fiainantsika.

endri-tsoratra (and.4-11).

4. Famporisihana fanampiny mba haharitra (12:12-29); (a) Mifototra amin'ny zavatra efa voalaza (and.12-17); b) MIFANARAKA KOA AMIN'NY FAHAZAVAN-KEVITRA MIHITSY AMIN'NY NANTONGA AN'ANDRIAMANITRA TAO

tendrombohitra ZIONA AO JERUSALEMA ANY AN-DANITRA AO AMIN'NY AMIN'NY AN'I KRISTY HO AN'I JESOSY AO AMIN'ANDRIAMANITRA TEO tendrombohitra SINAI ETO AMIN'NY TANY AMIN'I MOSESY (and.18-29).

5. Famporisihana ho amin'ny andraiketry ny fiainana kristianina (13:1-17); a) Adidy ara-piaraha-monina -- ny fifankatiavan'ny mpirahalaha, ny fampiantranoanavahiny, ny fahatsiarovana ny nifatotra, ny fanambadiana

natao am-boninahitra sy ny fahalotoam-pitondrantena, ny fahafahana amin'ny fitiavam-bola, ny fahafaham-po amin'izay ananantsika (and.1-6); b) Ny andraiketry ny fivavahana, dia ny mahatsiaro ny mpitondra teo aloha

(mety ho efa matyankehitriny) ka manahaka ny finoany (fa Jesosy no tsy miova ka miandry antsika izay

nantenainy taminy), fadio ny hovoataonan'ny fampianarana samy hafa sy ny hafahafa, ka ataovy mafy orina amin'ny fahasoavana (amin'ny alalan'i Kristy, na dia mahamenatra aza izany), fa tsyamin'ny

fombam-pivavahanajiosy, amin'ny alalan'i Kristy no midera an'Andriamanitra sy miombona mandrakariva amin'izay anananareo tsara. (tois hegoumenois humon, ny lehibe aminareo) -

- mpitarika anao ankehitriny (and.7-17).

VIII. FAMARANANA EPISTOLIKA (13:18-25).

1. Fangatahan'ny Mpanoratra -- hovavak'ny mpamaky, mba hamerenana azy faingana (and.18-19).

2. Fitahiana (and.20-21).

3. Hafatra ho an'ny tena manokana (and.22-23): (a) Famporisihana mba "hahazo ny teny fananarana" izay vao nosoratan'ny mpanoratra (and.22); b) Fampahalalana fa "navotsotra i Timotyrahahintsika", izay nanehoan'ny mpanoratra fanantenana ny hahita azy ireo miaraka aminy tsy ho ela (and.23); c) Mangataha ny mpamaky hiarahaba ny mpitarika azy, sy ny olona masina rehetra -- azo inoana fa ho azy (and.24a); (d) Ny an'ny (apo, avy,

na an'i Italia (izay heverina fa miaraka amin'ny mpanoratra) manao veloma ny mpamaky (and.24b).

4. Fitahiana farany (and.25).

Anjely - Mpanompony Toko 1:7
(Ao amin'ny Salamo 104:4).

Dikanteny:

Salamo 104:4 "Izay manao ny anjeliny ho fanahy, ary ny mpanompony ho lelafo" -- miaraka amin'ny "mpanompo" ho famakian-teny hafa ho an'ny "anjely" (DIEM).

"Izay manao ny rivotra ho irakany, ny lelafo ho mpanompony" -- miaraka amin'ny "rivotry ny anjeliny" hovakiteny hafa ho an'ny "mitsofoka ny irany" (American Standard Version).

Hebreo 1:7: "Ary ny amin'ny anjely dia izao no lazainy: Izay manao ny anjeliny ho fanahy, ary ny mpanompony ho lelafo." (Dikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques Vaovao).

"Ary ny amin'ny anjely dia izao no lazainy: Izay manao ny anjeliny ho rivotra, ary ny mpanompony ho lelafo." (American Standard Version).

Famaritana sy/na fanehoan-kevitra:

James Macknight, Epistily Apostolika: "Izay nanao ny anjeliny ho zava-panahy, ary ny azy

manao lelafo; -- izany hoe, ny zavatra lehibe indrindra ambaran'ny anjely dia izao: tsy tampin-nofo, izay manompo an'Andriamanitra amin'ny fahazotoana indrindra.

Neil R. Lightfoot, Jesosy Kristy Androany: "Fa misy fandikan-teny hafa amin'ny teny hebreo [ny Salamo 1:4:4 amin'ny Fandikan-tenin'ny Tontolo Vaovao], izay, raha tokony hanao rivotra, dia ataon'ny iraka ho rivotra ny iraka (na anjeliny). Ny anjely, amin'ny avo indrindra, dia mpanompofotsiny.

* Tsy manana ny sitraponyizy ireo afa-tsy ny hankatò na tsy hankatò an'Andriamanitra, toy ny amin'ny Kristianina. Afaka manota anefa izyireo, ary ny sasany manana (2 Petera 2:4;Joda 6). -- CNW

Fanehoan-kevitra momba ny Baiboly ao Cambridge: "Teny nindramina: Sal. 104:4. Tany am-boalohany dia nisy fanambarana momba an'Andriamanitra: 'Izy Izay manao ny rivotra ho anjeliny [izany hoe iraka], ary ny lelafo mirehitra ho mpanompony'

(CT). Mamadika ny hevitra ny mpanoratra antsika - angamba manaraka ny mpanoratra ny 2 Esdras 8:22, izay manao izany. mitovy -- izany dia midika fa ny anjely dia manao ny asan'Andriamanitra eo amin'ny tontolon'ny zavaboary. Mpanompon'Andriamanitraizy ireo".

Tyndale New Testament Commentaires: "Ny fandikana ny teny hebreo [ny Salamo 104:4] dia mety ho 'Andriamanitra manao ny rivotra ho irakany, ary ny lelafo ho mpanompony'. Ny LXX, izay narahin'ny mpanoratra dia manana 'Izy manao ny anjelyny ho rivotra, ary ny mpanompony ho lelafo'. . . . Ny sasany dia nanoro hevitra fa matetika Andriamanitra dia mitafy ny anjely'amin'ny fitafiana fitafiana fisehoana,' hanova azy ireo, toy ny amin'ny rivotra sy ny lelafo. Tsara kokoa ny mandray anjely ho irak'Andriamanitra mitafy ny herin'Andriamanitra hanatanterahana ny sitrapony amin'ny fanjakan'ny natiora. Mba hahatratrarana azy ireo dia avela hiara-miasa amin'ny rivotra mahery sy ny lelafo izy ireo raha nanao izany tao amin'ny Mt. Sinay. Saingy, na izany aza, dia manan-danja ny azy ireo ary na dia lavorary aza ny fanatanterahana izany, dia mbola iraka sy mpanompon'Andriamanitraihanyzy ireo, fa ny Zanaka kosa dia antsoin'ny Ray tsy ho iraka, fa Andriamanitra, izay mipetraka eo amin'ny seza fiandrianana mandrakizay, sy Mpanjaka, izay mitondra ny fanjakany amin'ny fahamarinana.

A. T. Robertson, Sarin'ny Teny ao amin'ny Testamenta Vaovao: "Nihevitra i Luneman fa diso ny fandikana ny teny hebreo eto, ary midika izany fa Andriamanitra dia manao ny rivotra ho iraka (fatsy anjely) sy ny afo mirehitra ho mpanompony. Marina avokoa izany [manao izany], nefa tsy izany no hevitra andalan-teny dia dia toy ny tafio-drivotra na afo."

FANAMARIHANA: Ao amin'ny sarin-teny antsoina hoe metafora, ny fampitahana dia tsy voalaza amin'ny "tahaka" na "tahaka", fa raha ny tena zava-misy, dia toy ny ao amin'ny filazan'ny poety manao hoe: "Ny fitiavako dia raozy mena, mena", na ao amin'ny Hebreo 12:29, "Ny antsika.

Afo mandevona Andriamanitra." Raha ny marina, i Robertson dia maneho ny Hebreo 1:7 ho toy ny teny fanoharana.

Fanehoan-kevitra ny Mpitory ny Homiletika: "Ny herin'ny andalan-teny dia miorina amin'ny famirapiratan'ny fieritreretana momba ny Avo Indrindra izaytompoin'ny anjely, izay 'amin'ny hafainganam-pandehany',tsy mety sasatra toy ny rivotra, malefaka toy ny afo". (Raha ny marina, fanehoana hafa ny andalana ho metaphorika.)

Ny Testamenta Grika Expositor: "Ny mpanoratra [ny Hebreo] dia manaiky ny fandikana LXX [ny Salamo 104:4] ary izany dia manatanteraka ny fikasany amin'ny fanehoana fa ny asan'nyanjely dia ny fanompoana, ary miankina amin'nysitrapon'Andriamanitra ny endriny sy ny endriny. Izany no fomba fijerin'ny Jiosy ankehitriny."

R. Milligan, Epistily ho an'ny Hebreo: "Inona anefa no dikan'ny teny hoe pneumata ao amin'ny andininy voalohany? Moa ve izy io midika hoe fanahy, toy ny ao amin'ny Fandikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques], sa midika hoe rivotra, araka ny filazan'ny sasany? amin'ny fampitahana." "Ny filazana àry fa Andriamanitra dia manao ny anjelyny ho mahery tahaka ny rivotra sy ny tafio-drivotra tsy azo toherina, dia

hifanaraka tsara amin'ny fikasan'ny Apôstôly; ary koa amin'ny vela-pandrika sy ny fananganana ny fehezanteny manaraka izayampitoviana ny

mpanompon'Andriamanitra, tsyamin'ny afo fotsiny, fa amin'ny lelafo ihany koa. [ary], dia azo inoana fa ny anemo grika no nandika azy io, toy ny ao amin'ny Eks. 10:13, 19; 14:21 , sns.

"Koa mihoatra noho izany, mifanaraka amin'ny teny manodidina sy ny fampiasana amin'ny ankapobeny ny teny hoe fanahy, izay omena ao amin'ny dikan-teny anglisy antsika. Manerana ny Baiboly manontolo, ny teny hoe fanahy dia matetika mifanohitra amin'ny teny hoe nofo; ary ny teny farany dia ampiasaina ara-panoharana ho an'izay rehetra malemy, malemy, simba, ary mety ho lo; ary ny voalohany, toy izany koa, ho an'ny mpanoratra izay matanjaka, madio, tsy mety levona ... Anjely araka ny fanombanana ny rahalahiny hebreo fa tsy amin'ny fiantsoana azy ireo ho fanahy; "Ity koa dia mifanitsy tsara amin'ny tantaran'ireo faharanitan-tsaina madio any an-danitra ireo, araka ny voalaza ao amin'ny Soratra Masina. Mpanompon'Andriamanitra foana izy ireo (leitourgoi), izay matetika no levon'ny fahavalon'i Jehovah toy ny savoka na vodivary eo anoloan'ny lelafo. Izany dia voaporofy be dia be ny amin'i Sodoma sy ny fanoharana 2. ny fandranganana ny lahimateoan'ny Egyptiana (Eks.xii,29,30); Teny famaranana:

Hitan'ny mpamaky fa misy olana amin'ny fandikan-teny ny Hebreo 1:7 . Izy io dia aseho amin'ny fahasamihafan'ny andinin-teny ao amin'ny Dikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques Vaovao (ary koa ny Dikan-tenin'ny Baiboly taloha) sy ny American Standard Version, ary amin'ny alalan'ny famakiana mifandimby eo amin'ny sisiny. Ny pneumata anefa no tokony hadika hoe "fanahy" na "rivotra".

Raha adika hoe "rivotra", dia ny "rivotra" sy ny "afo" no tena azo takarina amin'ny fomba fanoharana, araka ny filazan'ny mpaneho hevitra marobe. Raha adika hoe "fanahy", toy ny dikan-tenin'ny King James Version, ny "afo" dia mbola azo inoana fa azo amin'ny fomba fanoharana.

Mifanaraka i Macknight sy Milligan, ary samy mifanaraka amin'ny King James sy

Fandikan-tenin'ny King James vaovao. Saingy i Milligan dia miezaka mafy miady hevitra lava amin'ny fanohanana an'io dikan-teny io, ary manao izay ho an'ity mpanoratra ity ho raharaha maharesy lahatra.

Izany no mahatonga ny teny hoe II, I, (c) ao amin'ny drafiny momba ny Hebreo toy izao: "Andriamanitra manao ny anjely ho fanahy (fatsy nofo), ary ny mpanompony (anjely) ho lelafo (mety ho toy ny lelafo). Afo mandevona Andriamanitra, 12:29).

Tontolo ho avy
Toko 2:5, 9

1. HEBREO 2:5: "Fa tsy ny anjely no nanekeny ny tontolo ho avy, izay haintsika. miteny."

Ao amin'ny Testamenta Vaovao amin'ny dikan-teny anglisy mahazatra, dia misy teny efatra samy hafa nadika hoe "izao tontolo izao" (aion, age, in-38; ge, earth, in-1; kosmos, izay matetika manondro izao rehetra izao, in-186; ary oikoumene, manondro ny tany azo onenana na misymponina, in-14). Ity farany dia ny teny hoe "izao tontolo izao" ao amin'ny lahatsoratra etsyambony. Miseho in-15 ao amin'ny

Testamenta Vaovao izany, nadika hoe

"izao tontolo izao" ao amin'ny Mat; 24:14; Lk.2:1; 4:5; Asan'ny Apostoly 11:28; 17:6, 31; 19:27; 24:5; Rom.10:18; Heb. 1:6 (ambony); 2:5; Apok.3:10; 12:9; 16:14, ary nadika hoe "tany" ao amin'ny Lk. 21:26.

Ankoatra ny "izao tontolo izao ho avy" ao amin'ny lahatsoratra etsyambony, ny fanondroana rehetra dia ny antsika eto an-tany na, ara-panoharana, ny mponina ao aminy, araka ny hita amin'ny fandinihana ny andalan-teny tsirairay. Saingy tsy misy ifanarahana tanteraka eo amin'ny mpaneho hevitra momba ny dikan'ny hoe "izao tontolo izao ho avia" (ten oikoumen ten mellousan, ny tany onenana ho avy, 2:5), izay tsy mitovy.

amin'ny tenygrika hoe "izao tontolo izao ho avy" ao amin'ny 6:5 (mellontosaionos, taona ho avy).
Mariho ireto manaraka ireto:

1. The Cambridge Bible Commentary: "ny tontolo ho avy: ny tontolo any an-danitra, izayamin'ny hevinyiray no lohahevitri'lay taratasy manontolo".

2. BW Johnson, People's New Testament with Notes: "Araka ny teny, 'ny tany onenana amin'ny hoavy'. Nantsoin'ny Jiosy hoe 'izao tontolo izao' ny fotoampitantanana jiosy. Ny fotoampitantanana manaraka izany dia ny tontolo ho avy.' Ny firesahana dia ny amin'nyvanim-potoanan'ny filazantsara ho avy

ho any amin'ny tontolo mandrakizay".

FANAZAVANA OLONA: Na marina na tsia ny fehin-kevitri' Johnson, dia tsy mitombina ny

fanjohian-kevitra ahatongavanyamin'izany. Mety ho marina na mety tsy ho marina izany raha

miresaka momba ny Mat. 12:32, "na amin'izao tontolo izao, na amin'ny ho avy" (oute en touto to aioni oute en mellonti), izay nolazaina fony mbolavelona i Kristy sy talohan'ny nifaranan'ny

vanim-potoanajiosy. Fa ao amin'ny Efes. 1:21, nosoratana taorian'ny nifaranan'nyvanim-potoana jiosy ary efa nandimby azy nyvanim-potoan'ny filazantsara, "tsy amin'izao tontolo izao ihany, fa amin'ny ho avy koa" (ou monon en to aioni touto alla kai en to mellonti), mazava ho azy fa tsy

amin'ny fotoampitantanana kristiana ankehitriny eto an-tany ihany fa amin'nyvanim-potoana mandrakizay manaraka.

Ary Jesosy mihitsy (Mar. 10:30; Lk. 18:30), talohan'ny nifaranan'nyvanim-potoana jiosy, dia nampanantena ny apostoliny fitahiana sasany "ankehitriny ho avy.

Ankoatra izany, ao amin'ny Lk. 20:34-36 Jesosy dia nilaza hoe: "Ny zanak'izao tontolo izao (ainos touto, ity taona ity) dia manambady, dia atolotra hampakarina: fa izay atao miendrika hahazo izao tontolo izao (ainos ekainou, izany

taona izany), sy nyfitsanganana amin'ny maty, dia tsy hampaka-bady, na havoaka hampakarina; ary zanak'Andriamanitra hianareo, satria zanaky ny fitsanganana amin'ny maty." Mazava ho azy fa tsy manondro nyvanim-potoanajiosy ho "izao tontolo izao" sy ny fotoampitantanana kristiana

eto an-tany ho "izao tontolo izao" izany.

Noho izany dia toa tsy tohanan'ny foto-keviny ny fehin-kevitr'i Johnson, na marina na tsia.)

3. Thomas Hewitt, Tyndale Commentaries: "Ny sasany dia mahafantatra fa ny tontolo ho avy, he oikoumene he mellousa, dia mitovy hevitra amin'ilay andininy hoe: 'Kanefa isika, araka ny teny fikasany, dia manantena lanitra vaovao sy tany vaovao, izayitoeran'ny fahamarinana' (2 Pet.3:13).

(taona) no ampiasaina. Azo inoana fa mitovy ny sakan'ilayteny hoe 'amin'ny faran'izao andro izao' (1:2, RV). Ny teny toy izany dia manana dikany midadasika, mahafaoka ny asa masina manontolo amin'ny fanatanterahana ny famonjena ny olombelona. Nanamarika i Calvin fa 'ny tontolo ho avy dia tsy izay antenaintsika aorian'ny fitsanganana amin'ny maty, fa izay nanomboka tamin'ny fiandohan'ny Fanjakan'i Kristy, nefa tsy isalasalana fa ho tanteraka tanteraka amin'ny fanavotana antsika farany' izany. Na inona na inona hevitra ampiharina amin'ilay andian-teny dia tsyapetraka eo ambany fahefan'ny anjely; milaza fotsinyizy io fa tsy hanaiky ny lamina vaovao amin'izay fotoana izay, fa hanaiky an'i Kristy, Zanak'olona."

4. James Macknight, Epistily Apostolika: "Ny fotoampitantanan'ny filazantsara dia antsoina hoe ainos milloutos, ny taona ho avy, Heb.6:5, fa tsy oikoumene millousan na oviana na oviana, ny tontolo honenana ho avy. Ny andian-teny, raha tsy diso aho, dia midika hoe tany an-danitra nampanantenain'i Abrahama sy ny taranany ara-panahy. kabary, midika ny mponina amin'izao tontolo izao, ny andian-teny oikoumene millousan dia mety midika tsara ny ny mponin'izao tontolo izao ho avy, izay antsoina [ao amin'ny] Heb. 1:14, dia ireo izay handova famonjena.

5. Robert Milligan, Epistily ho an'ny Hebreo: "Ny ho avy (he oikoumene he mellousa) dia tsy ny taona ho avy (ho aion ho mellon) tahaka ny ao amin'ny Mat.12:39, sns., fa izao tontolo izao honenana eo ambanin'ny fanapahan'ny Mesia (toko 1:6). Ho an'ny olombelona dia noforonina voalohanyizy (Gen.1:28-31);

didin'i Jehovah tsy miova".

FAHAZAVANA OLONA: Ny fanehoan-kevitry'i Milligan dia mahatonga ny tany onenana hanaiky ny roa tonta ny tontolo ankehitriny sy ho avy (taona) eo ambanin'ny fanjakan'ny Mesia, ary toa be dia be ny fiderana azy.

Ho avy ny fotoana izay hahasana ny lanitra voalohany sy ny tany voalohany (ny tany miaraka amin'ny velarana manodidina azy atao hoe lanitra, izay antsoina koa hoe lanitra), fa hosoloana lanitra vaovao sy tany vaovao ho fitohizana, izayitoeran'ny fahamarinana (2 Pet.3:12-13; Apok. 20:11; 21:1-2), ary hisy tanàna iray hidina avy any an-danitra, dia Jerosalema vaovao (Apok.1:1-1). honenan'ireo izay manana ny anarany voasoratra ao amin'ny bokin'ny fiainan'ny Zanak'ondry (Apok. 21:24-27).

Ambonin'izany, hatramin'ny nitsanganany tamin'ny maty sy ny niakarany tany an-danitra dia nanana ny fahefana rehetra any an-danitra sy ety an-tany i Kristy (Mat.28:19), ary hanjaka ao amin'izy roa ireo mandra-panao ny fahavalony rehetra ho eo ambanin'ny tongony (Asan'ny Apostoly 2:33-35), ary ny farany dia ny fahafatesana sy ny fandravana azy (jereo ny Apok. Kor. 15:20-28) -- miharihary

anefa, na dia ambany aza, ka ho mpanjakamandrakizaymandrakizay (jereo ny Heb.1:8; Isa.9:6-7; Dan. 2:44; Apok. 22:1-5). Fanamarihana: Raha tokony hanizingizina fa ny telovoalohany amin'ireo andalan-tsoratra masina ireo dia tsy voatery mifikitra amin'ny mandrakizay, dia azo antoka fa izany no Apok. 22:1-5, izay hisian'ny "seza fiandrianan'Andriamanitra sy ny Zanak'ondry" ao amin'ny

"Jerosalema any an-danitra" (Heb. 12:22) ho tonga amin'ny "tany vaovao" (Apok. 2, 10, 10).

II. HEBREO 2:9: "(a) Fa isika kosa mahita Ilay natao ambany kely noho ny anjely, dia iJesosy, (b) noho ny

fijalianyamin'ny fahafatesana, voasatrokavoninahitra sy haja, — (c) fa tamin'ny ny fahasovan'Andriamanitra dia hanandrana fahafatesana ho an'ny olona rehetra.

Ny toy izany (avy amin'nyASV) dia mifanakaikyamin'ny fandikana ara-bakiteny ny tany am-boalohany araka izay azo atao, ary maneho izany ary asongadino amin'ny fitsipi-pitenenana ny tany am-boalohany nampidirintsika ireo singa telo lehibe ao aminy miaraka amin'ny (a), (b), ary (c) ary nanasaraka azy ireo tamin'ny tsipika.

Izany dia mampiseho fa ny (b) sy (c) dia mifandray amin'ny (a), ary ny (b) na (c) dia azo esorina raha tsy misy herisetra amin'ny rafitry ny fitsipi-pitenenan'ny fehezanteny. Saingy ny fanaovana izany dia tsy midika fa ny mpanoratra rehetra dia te hampiaiky volana. Miharihary toy izany koa fa ny b) dia mifandray akaiky kokoa amin'ny and.8 teo aloha, ary (c) mifandray akaiky kokoa amin'ny and.10-18 manaraka; ary izany dia azo inoana fa mahatonga ny filaharan'ny filazana mifanohitra amin'ny filaharan'ny fisehoan-javatra.

Ny fandikan-teny isan-karazany dia nitady hanatsara ny fifandraisana amin'ny eritreritra amin'ny alàlan'ny paraphrasing, ny sasany amin'nyambaratonga lehibe kokoa noho ny hafa -- fa tsy hoe tsy manjavozavoamin'ny lafiny sasany ny fifandraisan'ny eritreritra marina izay vao noresahintsika. Ireto ohatra manaraka ireto dia atolotra, miaraka amin'nyambaratongan'ny paraphrase, ary ny mpamaky dia hitsara raha toa ka manolotra fanatsarana ankapobeny ho azy izyireo, ary ohatrinona.

Fa isika kosa mahita an'ijesosy, Izay natao ambany kely noho ny anjely, sady voasatrokavoninahitra ankehitriny ary voninahitra, satria niaritra fahafatesana, mba hanandrana fahafatesana hamonjy ny olona rehetra noho ny fahasoavan'Andriamanitra.

NAB: "Fa isika kosa dia mahita an'ijesosy voasatrokavoninahitra sy haja, satria niaritra fahafatesana Izy, dia Jesosy, Izay natao ambany kely noho ny anjelyIzy, mba hanandrana fahafatesana ho an'ny olona rehetra noho ny fahasoavan'Andriamanitra.

Barclay: "Izay hitantsika dia Jesosy. Vetivety dia natao ambany noho ny anjelyIzy. Fa ankehitriny isika dia mahita Azy voasatrokavoninahitra sy haja, noho ny fahafatesana niaretany, satria sitra-pon'Andriamanitra ny hahazoan'ijesosy fahafatesana ho an'ny olona rehetra."

Phillips: "Ny tena hitantsika dia Jesosy, rehefa natao ambany vetivety noho ny anjely (sy amin'ny fahoriana sy ny fahafatesana), mba hanandrana fahafatesana ho an'ny olona rehetra, noho ny fahasoavan'Andriamanitra, voasatroboninahitravoninahitra sy haja ankehitriny." (Nanao asa tsara i Philipstamin'ny fandaminany araka ny ny filaharan'ny fisehoan-javatra, fa amin'izany dia manjavozavo ny fifandraisan'ny eritreritra marina voalaza etsyambony.)

Text: "12. Fa velona sy mahery ny tenin'Andriamanitra ka maranitra noho ny sabatra roa lela, ka manindrona hatramin'ny fampisarahana ny aina sy ny fanahy, na tonona sy tsoka, ary mahay mamantatra ny eritreritra sy ny fisainan'ny fo. 13. Ary tsy misy na inona na inona izay tsy miseho eo imasony; Ireo andininy ireo no fara tamponyamin'ny famporisihana maika ho an'ny Kristianina, eo ambany fitarihan'i Kristy, mba tsy hanao ny fahadisoana nataon'ny Isiraely tamin'ny andron'i Mosesy, ary noho ny tsy fankatoavana ny tenin'Andriamanitra dia nanary ny fanantenana sy ny fampanantenana ny hiditra ao Kanana miaraka amin'ny fitsaharana amin'ny fanandevozan'ny Egyptiana sy ny hamafin'ny fanandevozana.

ny diany tany an-tany efitra, izay tandindon'ny sisa tavela tao amin'ny Kanana any an-danitra ho an'ireo zanak'Andriamanitra mahatoky rehetra—izay tandindon'ny Sabata isan-kerinandro nomena ny Isiraely ara-nofo koa.

Ny andininy faha-12 dia miresaka momba ny fitaoman'ny tenin'Andriamanitra momba ny fontsika raha avelantsika hiditra sy hiasa tsara izany. Ny andininy faha-13 dia manoritsoritra asa tanjona azo ampitahaina amin'ny ny anjaran'Andriamanitra momba ny tenantsika - izaytokony ho antony manosika mafy hamela ny teniny hifehy ny fiainantsika.

1. "Ny tenin'Andriamanitra." Eto ilay andian-teny dia mazava ho azy fa manondro ny

tenin'Andriamanitra izay nolazaina tamin'nyalalan'ny mpaminany (1:1). Anjely (2:2), sy ny Zanany (1:2; 2:3), fa tsy amin'i Kristy hoTeny tonga nofo, araka ny ao amin'nyApok. 19:13 (jereo Jao.1:1,14; 2:Jao.1). Ny tenyfampidirana hoe "fa" anefa dia manao ny fampiharana azy manokana mifandray amin'ny

"Sabata fitsaharana ho an'ny olon'Andriamanitra" (4:4), ary indrindra fa izay mahazo miditra na tsia, araka ny voalazan'i Mosesy (3:5) sy Davida (4:7), ary eto amin'nyalalan'ny mpitondra tenin'i Kristy, izay tsy isalasalana fa nanoratra ny Epistily ho an'ny Hebreo (3:11, 4).

tamin'nyalalan'ny mpitondra teniny hafa koa (jereo 4:1-2, 11).

2. "Mivelona, ary mavitrika." Izany hoe, ny tenin'Andriamanitra dia azo ampiharina sy mamatotra ary manan-kery -- toy ny ankehitriny eo ambanin'i Kristy sy amin'ny alalan'i Kristy toy ny taloha ihany -- ary amin'ny lafiny sasany dia vao mainka izany (jereo

2:1-4; 10:26-31).

Kristy no Mpanalalana amin'ny fanekena tsara lavitra, misy teny fikasana tsara lavitra noho ny fanekena taloha tamin'nyIsiraely araka ny nofo, izay i Mosesy no mpanalalana (8:6). Raha

nomen'Andriamanitra ny Isiraely ara-nofo ny andro fahafito, dia ny andro fitsaharana tamin'ny famoronana, ho toy ny Sabata isan-kerinandro, dia "aloky ny zavatra tsara kokoa ho avy amin'ny alalan'i Kristy (Kol. 2:16; jereo Heb. 8:4-5; 9:11; 10:1).

Ny Sabata isan-kerinandro dia tsy manan-keryamin'ny Kristianina - satria ny fanekena mitaky ny fitandremana izany dia nofoanana tamin'ny fahafatesan'i Kristy ("Manaisotra ny voalohanyIzy mba hampitoetra ny faharoa").

10:9), ary ny fitandremana ny Sabata isan-kerinandro dia tsy nandidy teo ambanin'ny fanekena vaovao natsangan'i Kristy.

Araka ny efa voalaza, dia "aloky" ny zavatra tsara kokoa ho avy amin'ny alalan'i Kristy izany — aloky ny fitsaharana amin'ny Sabata izay mitoetra ho an'ny vahoakan'Andriamanitra (4:6) — fitsaharana tsara kokoa ho an'ireo mahatokyamin'nyIsiraely ara-nofo fahiny sy ny Isiraely ara-panahy amin'izao andro

farany izao. Hiditra izany rehefa miala sasatra amin'ny asantsika eto an-tany isika tahaka ny

nitsaharan'Andriamanitra tamin'ny asany tamin'ny famoronana ny lanitra sy nytany mbamin'ny mponina eo aminy (Heb. 4:9-11; jereo Apôk. 14:13).

Ary izany dia ho an'ireo izay "mankatò" ny tenin'Andriamanitra "velona sy mavitrika" amin'ny fotoampitantanana rehetra eto an-tany, fa tsy ho an'ireo "tsy mankatò ny fotoampitantanana rehetra.

3. "Marinitra noho ny sabatra roa lela rehetra" -- ny karazany manindrona indrindra. Ao amin'ny Efes. 6:17, ny tenin'Andriamanitra dia antsoina hoe "sabatra ny Fanahy", ampiasaina amin'nyady ara-panahy. Ny tenin'Andriamanitra anefa no dinihina eto, mifandraika amin'ny fahafahany miditra sy mampibaribary ny fisainan'ny fo.

ny ao anaty ny tsirairay.

4. "Manindrona hatramin'ny fampisarahana ny aina sy ny fanahy ary ny tonona sy ny tsoka."

Ny "fanahy" sy ny "fanahy" dia matetika ampiasaina ho an'ny "olona anaty" mifanohitra amin'ny "ety ivelany olombelona" (2 Kor. 4:16). Fa rehefa samy hafa izy ireo, dia manana ny "fanahy" (psuche).

miresaka momba ny animation ara-batana izay iraisan'ny olombelona amin'ny famoronana biby, ary ny "fanahy" (pneuma) dia ilazana ny ampahanyamin'ny olombelona noforonina araka ny endrik'Andriamanitra, izay mahatonga ny olona hitovy amin'Andriamanitra amin'ny fomba tsy itovian'ny biby.

Ny « tonon-taolana » dia matetika misy taolana mifanentana sy mitambatra mba hanamora ny fihetsehana mifandray. Ary ny "tsoka" dia nampiasaina ara-panoharana ny amin'ny halalin'ny fanahy, toy ny nataon'i Euripides tamin'ny taonjato faha-5 T.K., tao amin'ny Hippolytus 225, "mba hamoronana fisakaizana antonony, fa tsy ho amin'ny tsoka lalina ao amin'ny fanahy" (Vincent, Fianarana Teny ao amin'ny Testamenta Vaovao).

Ka io fehezan-tenyetsyambony io dia fanehoana an'ohatra ny amin'ny halalin'ny maha-olona ao anaty,voatsindrin'ny tenin'Andriamanitra sy ny tapany mivelatra toy ny hoe, mba hojerena lalina – tsy hoe mampisaraka ny "fanahy" amin'ny "fanahy" na ny "tonon-taolana" amin'ny "tsoka", fa mipaka hatranyamin'ny "fizarana" an'ireo faritra rehetra ireo.

5. "Faingana hamantatra ny eritreritra sy ny fisainan'ny fo." Izany dia maneho sy mamaritra

ara-bakiteny bebe kokoa ny voalaza etsyambony, afa-tsy ny hoe "faingana hamantatra" dia toa tsy manome rarinyamin'ny adjective verbal, kritikos, ao amin'ny soratra grika, izay midika hoe mahay na mahay manavaka na mahay manavaka mitsara. (Ny teny anglisy hoe "critic" dia avy amin'io.)

"Ny teny dia mitondra ny eritreritra ny fisarahana. Avy amin'ny kriinein ho mizara na misaraka, izay mandeha amin'ny hevitra ny mpitsara, ny dikany mahazatra ao amin'ny NT, ny fitsarana misy ny fanivanana sy ny famakafakana ny porofo. Ao amin'ny kritikos dia mifangaro ny hevitra momba ny fanavakavahana sy ny fitsarana." (Vincent, Word Studies.) Amin'ny fahazoana fandidiana araka ny tokony ho izy ao anatin'ny fon'ny olombelona, ny tenin'Andriamanitra dia mampiseho amin'ny tenany manokana ny toetran'ny tsirairay, tsy ny fitondran-tenany ihany, fa ny "eritreritra sy ny fisainan'ny fo" koa — ny fony.

"Ankoatra izany, ity (kai), ny fiasan'ny tenyanatiny dia mahita ny mitovy aminyamin'ny fikarohana, famotopotoranatsy azo ihodivirana momba an'Andriamanitra izaytokony hataontsika" (Marcus Dodds, ao amin'ny fanehoan-kevitra momba ny "Hebreo" ao amin'ny Testamenta Grika Expositor). Izany zava-misy fanampinyzany dia voalaza ao amin'ny andininy manaraka, toy izao manaraka izao:

6. "13. Ary tsy misy zavatra ary na inona na inona izay tsy miseho eo imasony;

ATAOVY" -- na izaytokony hampamoahina.

Noho izany, ankoatra ny zavatra hafa rehetra, dia fantatr'Andriamanitra na dia ny fihetsitsika lalina indrindra sy ny toe-tsaintsika amin'ny Teniny aza, na dia mahavita manafina izany amin'ny maro na ny mpiara-belona amintsika rehetra aza isika. Ary izany dia tokony ho fandrisihana MAHERY indrindra amin'ny famelana izany amin'ny FAHAFALIANA hihazona ny FIVAVAHANA FENO eo amin'ny fiainantsika, mba tsy hahavery ny fahatsinjovana ny Sabata fitsaharana nampanantenaina ho an'ireo zanak'Andriamanitra mpankatò rehetra rehefa tapitra ny asantsika sy ny fiainantsika eto an-tany.

Fotopampianarana momba ny

Batemy "Natao batisa ho an'ny maty"

Toko 6:2

16

Izany dia mba hiresaka momba ny fanontaniana napetraka raha toa ka natao hampiditra "batisa" ny Toko 6:2 ho an'ny maty." (1 Kor. 15:29). Na dia metytsy natao ho amin'izany tanjonaizany aza izy io, dia tsy mety raha miresaka momba izany isika.

Satria ny and.30 dia mampiditra hevitra hafa mitovyamin'izany (izay mitohy hatramin'ny and.32), na raha tsy izany, araka ny heverin'ny sasany, na dia mety ho anisan'ny hevitra irayihany aza, dia samy hanome azy roa isika, na dia mitarika ny ankamaroan'ny saintsika ho amin'ny and.29.

Soratra Masina (ASV)

29 Raha tsy izany, inona no hataon'izay atao batisa hamonjy ny maty? Raha tsy hatsanganamihitsy ny maty, nahoana izy no atao batisa ho azy? 30 Nahoana izahay no dia tandindomin-doza isan'ora?

Izany no atao hoe argument ad hominem -- izany hoe amin'ny lehilahy -- mampiharihary, amin'ity tranga ity, ny tsy fitovian-kevitra eo amin'ny fanao sy ny zava-misy raha tsy misy ny fitsanganan'ny maty.

Miharihary fa (1) fa misy olona any amin'ny toerana iray, raha tsy ao Korinto (izay saika tsy maintsy hisyady hevitra ad hominem mba hahomby amin'ny fahadisoan-kevitra any), dia "natao batisa ho an'ny maty", na inona na inona dikany; 2) fa noraisin'ny mpanoratra ho azo antoka fa fantatry ny mpamaky azy io zava-misyio; ary (3) fa tsy fanao amin'ny ankapobenyizany, satria ireo nanao izany dia nantsoina hoe "izyireo", izay toa manilika ny mpanoratra koa. Kanefa (4) dia tsy misy fanamelohana ambara, izay toa hafahafa kely raha tsy mety, ary indrindra raha nisy trangan'izany tany Korinto satria ny tanjona ankapoben'ny Epistily dia ny hanitsiana ny fahadisoam-panantenana ara-môraly, ara-panahy ary ara-poto-pampianarana tao amin'ny fiangonanatany.

Na dia ho azon'ireo mpamaky an'i Paoly tany am-boalohany aza ny toe-javatra ara-tantara ho an'ny fandresen-dahatra nataony nefa tsy nisy fanazavana fanampiny momba azy, dia tsy manana izany tombony izany isika ankehitriny. Ary ny tsyfisian'izany, miampy ny fahafahan'ny teny nadika hoe "ho" amin'ny fitenenana hoe "ho an'ny maty", dia niteraka teoria saika tsy misy farany (eo anelanelan'ny 30 sy 40), ny sasany mazava ho azy fa diso, ny hafa saika azo fehezina, saingy tsy misy marimaritra iraisana na manapa-kevitra tanteraka.

Noho izany, ny tsara indrindra azontsika atao dia ny 1) mahamarika izay tena azo ampiharina mba hodinihintsika. amin'izayteny rehetra hita mirindra, ary toy izany koa 2) mba hisarika ny saina ho amin'ny fampiasana ny tenygrika teny huper, nadika koa hoe hyper, ary nadika hoe "ho" amin'ny fitenenana hoe "natao batisa ho an'ny maty" - izay hataontsika amin'ny filaharan'ny mifanohitra.

Amin'ny heviny ara-bakiteny hoe huper dia midika hoe ambony na ambony na mihoatra. Fa ao amin'ny Testamenta Vaovao, ary toy izany koa ao amin'ny LXX, dia tsy miseho afa-tsyamin'ny heviny tsy ara-bakiteny.

Huper ao amin'ny Testamenta Vaovao

Huper dia misy fisehoan-javatra 160 ao amin'ny Testamenta Vaovao. Ao amin'ny 134 amin'ireo dia miseho miaraka amin'ny teny ao amin'ny tarehin-tsoratra genitive, anisan'izany ny lahatsoratra misyantsika; ary ao amin'ny 104 dia nadika hoe "ho" ao amin'ny KJV; amin'ny 12, "ny"; amin'ny 8, "ho" (ny) "; ao amin'ny 3, "amin'ny anaran'ny olona iray; amin'ny 2, "misolo toerana"; ao amin'ny 5, samy hafa -- iray amin'ireto

manaraka ireto: "amin'ny ampahany (Mk. 9:40); "ny amin'ny" (Rom. 9:27); "mankany" (2 Kor.7:7); "ho an'ny" (Fil. 1:29a); "amin'ny" (2 Tes.2:1).

Ny Huper miaraka amin'ny trangafiangana dia miseho in-20, nadika "ambony" in-12; "mihoatra noho", 3 fotoana; "koa", in-2; "ankoatra", indray mandeha (2 Kor. 8:3); "ho" indray mandeha (2 Kor. 12:13); indray mandeha (Efes. 1:22).

Miverina in-6 ny matoanteny Huper ; "more" indray mandeha (2

Kor. 11:23); "be dia be indrindra", indray mandeha (Efes. 3:20b); "fahoriana", indray mandeha (1

Tes.3:10); "tena ambony indrindra", indray mandeha (1 Tes.5:13).

Huper miaraka amin'ny genitive, araka ny nofaritan'iArndt & Gingrich, Diksonera Grika-Anglisy

momba ny Testamenta Vaovao sy ny literatiara kristiana voalohany hafa: (a). ho an'ny, ho an'ny olona na zavatra iray: (b). Amin'ny genitive ny zavatra, mba hanao izay rehetra heverina ho azy; (c). Amin'ny toeran'ny, ho solon'ny, amin'ny anaran'ny. (Indraindray izany dia mitambatra amin'ny anaran'ny,

noho ny.); (d). Enti-milaza ny ANTONY MIhetsiketsika na ny ANTONY,* noho ny, noho ny, noho ny; (e). ny ambony sy ny any ivelany dia azo atao amin'ny huper tes eudokias (Fil.2:13); (f). Momba, momba (mitovitovy amin'ny peri, ary mifanakalo matetika amin'ny MSS).

Huper miaraka amin'ny fiampangana: amin'ny dikan'ny hoe mihoa-pampana, mihoatra, mihoatra, mihoatra, mihoatra.

Huper ho adverbe: mihoatra (2 Kor.11:23). (Jereo ny fandikan-tenyetsyambony.)

* Toy izany koa i Thayer: "4. Ny antony manosika na mamindra; noho ny, noho ny,

olona na zavatra rehetra."

Interpretation

Yob batnista^{na} ny Mpisolo toerana amin'ny anaran'ny olona maty. "Ny hany fanazavana azo tsapain-tanana dia ny hoe nisy teo anivon'ny Kristianina sasany tao Korinto ny

fanaovana batisa Kristiana velona ho solon'ny olona niova fo izay maty talohan'ny nanaovana ny fanasan'ny Tompotaminy. Nisyizany fanao izany teo amin'ny

Marcionita tamin'ny taonjato faharoa [nitombo i Marcion tokony ho tamin'ny 144

am.f.i.], ary mbola teo anivon'ny sekta iray antsoina hoe Cererinthus no niroborobo teo aloha. Miharihary fa na inona na inona soa azo avy amin'ny batisa dia azo antoka ho an'ny Kristianina efa nodimandry [maty 407 am.f.i.]: -- 'Rehefa maty ny katekomena iray (izany hoe,tsy natao batisa), dia nafeniny teo ambanin'ny fandrian'ny maty ny

lehilahyvelona iray Tsy misy valiny, hoy ny irayhafa, ary noho izany dia nanao batisa ny "velona ho an'ny maty." Moa ve i Md Paoly, araka izay lazainy eto, dia manameloka ny fanao amin'ny finoanoam-poana hominem. (Fanehoan-kevitri'i Ellicott momba ny

Baibolymanontolo, faramparan'ny taonjato faha-19 am.f.i.)

"Raha tsy mitsanganamihitsy ny maty, inona no hataon'izay atao batisa hamonjy ny maty? (ver.29) -- an famotopotoranaizay tsy isalasalana fa nahatsapa ny heriny manontolo ny Korintiana, fa vao mainka very teo amintsika satria tsy fantatsika ny dikan'izany. . . .

"Ny dikany mazava amin'ireo teny ireo anefa dia toa manondro ny batisa isoana, izay nandraisan'ny namana velona iray batisa ho solon'ny olona maty tsy vita batisa... Avy eo, toy ny ankehitriny, indraindray dia mitranga indraindray fa rehefa manakaiky ny fahafatesana, dia nitodika mafy tamin'ny finoana kristiana ny eritreritry ny olona tsy mino, fa alohan'ny batisan'ny batisa dia natao batisa taorian'ny fahafatesana. na ny fiainana antenantenany aza, mba hovoadio amin'ny batisa ny ota maro, na mba handoto ny fanahy aorian'izany, fa raha ny marina, dia nisy diso kajikajy indraindray, ary ny fahafatesana tampoka dia niandrandra ny batisan'ny olona efa naharitra ela toerana." (W. Robertson Nicoll, ed., The Expositor's Bible, fiandohan'ny taonjato faha-20 am.f.i.)

FANAMARIHANA: Na dia azo inoana aza, dia misy eritreritra be dia be tafiditra amin'ireo teny nindramina etsyambony. Indrindra fa tsy fantatra raha nitombo avy amin'ny asa sorany izany tatỳ aoriana, araka ny inoan'ny maro. ny Ny fahafahan'ny teny hoe "ho" (huper) dia tsy mametra velively ny fahafahan'ny fiteny na ny fahafaha-manao amin'ny batisa proxy.

2. Batisa ny olona niova fo ho tafaray amin'i Kristy. "Ny sasany dia mahafantatra ny amin'ny Mpamonjy antsika. Nahoana ny olona no atao batisa amin'ny anaran'ny Mpamonjy efa maty, Mpamonjy izay mitoetra eo amin'ny maty, raha tsy mitsangana ny maty? Fa mino aho, ohatra iray tena miavaka tsara ny hoe hoi nekron izay midika hoe olona maty mihoatra ny iray, ary dikan'ny teny tsy misy hafa." (Matio

Henri's Commentary, tapany voalohany tamin'ny taonjato faha-18 AD)

FANAMARIHANA: Ny andian-teny teo aloha, izay noresahin'i Matthew Henry ary nadika hoe "ny maty", dia milaza maro, tsy singular, ao amin'ny soratra grika, izay lazainy fa mahatonga azy io ho tsy azo antsoina hoe Kristy - ary azo antoka fa marina izany.

3. Batisan'ireo niova fo velona mba ho tafaray amin'i Kristy sy ireo maty kristiana. "Raha tsy hatsangana ny maty, nahoana ireo niova fo ireo no alevina amin'ny batisa noho ny aminy, na noho ny fiheverany azy? Rom.6:3-11 dia manazava tsara ny hevitr'i Paoly ao amin'io andalan-teny io. Ny maty dia kilasyiray izay Kristy no lohany sy voaloham-bokatra ho amin'ny fitsanganana amin'ny maty. Amin'ny batisa dia

mampiray ny tenantsika amin'izany kilasyizany isika ary manao izany amin'ny alalan'i Kristy miaraka amin'ny fanantenana, ary amin'ny alalan'i Kristy no hanatanterahantsika izany. (Rom.6:5). batisa - dia ny firaisana amin'ny olona niova fo amin'ny maty ary nandevina an'i Kristy ho lohany sy voaloham-bokatra ho amin'ny fiainana - dia very ny fahafantaran'izy ireo ny fomba handikana ny tenin'ny apostoly, ary amin'ny famoizam-po dia nanamafy fa ny Kristiana dia efa zatra ny natao batisa ho an'ireo namany izay matytsy vita batisa, na dia ela be taorian'ny nanoratan'i Paoly an'io andinin-tsoratra masina io aza. manao batisa isoana tena toy izany;

teny, fa tsy ny teniny no nantsoin'ny fanao." (McGarvey sy Pendleton, Tesalonisiana, Korintiana, Galatianina, ary Romana, navoaka tamin'ny 1916 fa nosoratana tamin'ny Romana 8 talohan'ny 16 Jolay 1908.

FANAMARIHANA: Ny Rom.6:3-11 dia miresaka ny amin'ny hoe "tafaray amin'i (Kristy) amin'ny endriky ny fahafatesany" sy "ho mitovyamin'ny fitsanganany amin'ny maty" tokoa isika ao amin'ny batisa. Saingy tsy miresaka momba ny kristiana maty, izay ho "izy ireo" na "izy ireo" (olona fahatelo) - fa "isika" na "antsika" (olona voalohany, izay mamihina izay rehetra "atao batisa ao amin'i Kristy") sy "izy", "azy", na "Kristy" (olona fahatelo, fa tsy ny maty koa izay ao amin'i Kristy - izay tsy tohanantsika amin'ny fifandraisana romana amin'i Kristy). Raha ny zava-misy toy izany, dia sarotra ny mahita hoe ahoana no anazavan'ny andalan-teny Romana ny hevitra ny hoe "natao batisa ho an'ny maty" ao amin'ny 1 Kor. 15:29-30, izay iresahan'i Paoly hoe "isika" (izy sy ny hafa ao amin'ny sokajy misyazy) no miavaka amin'ny "ireo" amin'ny sokajy hafa (izay "atao batisa ho an'ny maty"). Noho izany dia toa manao ny tenany ho tsy "natao batisa ho an'ny maty" izyamin'ny hevitra ny andalan-teny farany, fa, araka ny voalazan'i McGarvey sy Pendleton, dia natao batisa toy izany izy - fifanoheran-kevitra.

4. Batisan'ny Niova fo miaraka amin'ny fijery ny fitsanganan'ny maty. "Noraisin'ny Grika mpanazava fa momba ny maty izany (huper amin'ny heviny hoe peri matetika toy ny ao amin'ny 2 Kor. 1:6) satria ny batisa dia fandevenana syfitsanganana amin'ny maty (Rom.6:2-6). (Robertson, Word Pictures in the New Testament, 1931.) "Nihevitra ny teny hoe maty ho toy ny fitsanganana amin'ny maty ny teny grika, ary ny batisa ho fanehoana finoana ny fampianarana ny amin'ny fitsanganana amin'ny maty". (Vincent, Teny Studies in the New Testament, 1890.)

FANAMARIHANA: Raha "fitsanganan'ny maty" no tian'i Paoly holazaina tamin'ny hoe "ny maty", nahoana izy no toa manilika? ny tenany avy amin'izay mino toy izany, manao hoe: "Inona no hataon'ireo" izay atao batisa ho amin'ny maty?" fa tsy hoe "inona no hataontsika?"

5. Batisa ny olona niova fo amin'ny fanantenana ny fitsanganan'ny maty. "Ny tanjona, ny sehatra ary ny fifandraisana dia hanaiky ny dikany iray ihany - Raha tsy mitsangana ny maty, inona no hataon'ireo izay mitsangana?
hat'adaba t'gisa am' in'ny fanantenana fitsanganana amin'ny maty?

"Raha ny amin'ny hahafatesany dia atao batisa izy ireo mba hahasoa azy aorian'ny fahafatesana. Raha tsy hatsangana amin'ny maty izy, nahoana no atao batisa mba hampifanaraka azy amin'ny fitsanganana amin'ny maty?" "[Tsy isalasalana fa ny

fitenenana dia ny asa atao amin'ny fiandrasana ny soa ho an'ny tenany amin'ny ho avy (nampianafanamafisana), izay ho very raha tsy mitsangana ny maty. Ary ny hevitra omena eto dia mifanaraka amin'ny hevitra ary mifanaraka amin'ny teny manodidina. Noho ny fahitana mialoha fa ny finoana dia hamoy ny zava-drehetra, angamba ny fiainana mihitsy, tsy vitsy ny olona, rehefa natao batisa, dia nanao izany ho amin'ny fahafatesana, ary saika hanatitra an'ijesosy ho amin'ny fahafatesana; sake.' (2 Kor. 4:11 .) Ny dikan'izany dia izao: Inona no hanjo an'ireo izay atao batisa, satria fantany fa mety hahafaty azy izany, raha tsy hitsangana ny maty?]" (Lipscomb sy Shepherd, 1 Korintiana, 1935.)

FANAMARIHANA: Mitovitovy amin'ny laharana faha-4 etsyambony io, fa ireo exegetes vao haingana. Ny fehintsoratra roa voalohany dia nosoratan'i David Lipscomb, ary ny fehintsoratra ao anaty fononteny dia an'ijW Shepherd. Fa inona no Lipscomb

dia milazalaza tsara ny olona niova fo rehetra, ary izay lazain'ny Mpiandry dia fanampiny

mamariparitra, ary tsy isalasalana fa araka ny tokony ho izy, amin'ny ankamaroan'ny olona niova fo, raha tsy ny rehetra, mahatsapa ny hanao vivery ny ainy amin'ny alalan'ny batisa ho amin'i Kristy, fa ao anatiny dia tsy porofo ny maha-zava-dehibe an'i Paoly. Ary marina izany Toa tsy izany, satria toa manilika ny tenany amin'ireo noeritreretiny sy nofaritanyizy.

6. Ny batisan'ny miafina vaovao haka ny toeran'ny Kristianina maty maritiora vao haingana. "Raha tsy izany, raha tsy izany [fitsanganan'ny maty], inona no tokony hataon'ireo izay atao batisa ho

mariky ny fanekenany ny finoana Kristiana ao amin'ny efitranon'ny maty, izay vao lavo tamin'ny asan'i Kristy, nefa mbola notohanany olona vao niova fo nifandimby, izay nanolo-tena avy

hatrany hameno ny toerany, toy ny laharan'ny miaramila mandroso ho eo amin'ny efi-tranony, ary iza no olo-marina ao amin'ny efi-tranony? Ny fotopampianarana toheriko dia marina, ary ny maty dia tsy hatsanganamihitsy, nahoana izy ireo no atao batisa toy izany ao amin'ny

efitranon'ny maty, toy ny vonona amim-pifaliana, amin'ny atahorana ny ainy, mba hihazona ny asan'ijesoana eto amin'izao tontolo izao, ary tokoa, ahoana no hiheverana ny fitondrantenako

amin'ny fahazavana hafa, kanefa raha manao zavatra tsy miovaova sy manjaka amin'izao fotoana izao isika? ny fanompoan'ny Tompo iray izay hita fa tsy ananantsikavalisoa ara-pivavahana

manantena?" (Philip Doddridge, The Family Expositor, 15th Edition, 1845.)

FANAMARIHANA: Ny teny hoe huper dia metyamin'ity fandikana ity, amin'ny fiteny. Saingy tsy manana porofo momba ny teny manodidina ara-tantara isika mba hanohanana toy ny adihevitra ad hominem tao Korinto tamin'ny andron'ny 1 Korintiana na talohan'ny andron'ny 1 Korintiana, na tany amin'ny

toerana hafa tamin'ny ambaratonga lehibe toy izany mandra-pahatongan'ny fotoana nilazana fa ny ran'ny maritiora no "taranak'ny fanjakana".

Na izany aza, i Paoly dia manao ny adihevitra ad hominem momba ny tenany araka ny voalaza

etsyambony -- saingy toa tsy natao ho an'ny tanjona ny hampidirana ny tenany ho anisan'ireo nolazainy fa misy "Natao batisa ho an'ny maty", araka ny voalaza etyambony — satria nilaza azy ireo ho "izy ireo" izy fa tsy "isika".

Na izany aza, noho ny toetran'ny asa nanirahana azy, ny tenany dia tandindomin-doza ny

fahafatesana isan'andro. Tatỳ aoriana, ao amin'ny 2 Kor. 1:8-11, ary ao amin'ny 11:23-33 indray, dia milazalaza ny loza sy ny fijaliany izy. Ny Bokin'ny Asan'ny Apostoly koa dia manazava betsaka momba izany (9:22-25, 28-30); 14:19-20; 19:23-41; 21:27-36) -- ary ny tena maritiora an'i Stefana (7:54-60) sy ny

apostoly Jakoba (12:1-2) -- nefa mbola tsy nisy maritiora niely patrana, ary tsy nisy voarakitra an-tsoratra mihitsy momba an'i Korinto.

7. Batisa noho ny olona tsy velona intsony. "Ny tian'i Paoly holazaina dia ny mahazatra kokoa, ary ny traikefa ara-dalàna tokoa, fa ny fahafatesan'ny Kristiana dia mitarika ho amin'ny fiovam-pon'ireo ho tafavoaka velona, izay amin'ny voalohany 'noho ny amin'ny maty' (ireo maty malala), ary amin'ny

fanantenana ny hihaona indray, dia mitodika any amin'i Kristy - ohatra, rehefa mandresy ny zanany lahy ny reny iray efa ho fatyamin'ny antso hoe: 'Hihaona amiko any an-danitra!' Ny fiangaviana toy izany, sy nyvokany mahasoana matetika, dia manome porofomatanjaka sy manohina ny amin'ny

fitsanganana amin'ny maty, ohatra, ny sasany amin'ireo ohatra vao hainganaizay mety nanoro an'io fanondroana io fa "natao batisa ho an'ny maty" ireo olona niova fo ireo, satria ny Batisa dia nanisy toambo-kase ny mpino vaovao ary nanolotra azy ho amin'ny fiainana Kristiana, miaraka amin'ny

famoizam-po sy ny fianakavian-be amin'ny fielezan'ny Kristianisma ... Ny fanantenana iorenan'ireo batisa ireo dia ho simba,tsy misy a

fitsanganana amin'ny maty; hamadika azy ireo izany (Rom.5:5)." (GG Findlay, The

Expositor's Greek Testament, ed., W. Robertson Nicoll, tany am-piandohan'ny taonjato faha-20 am.f.i.) FANAMARIHANA: Mifanaraka tsara amin'ny iray amin'ireo famaritana ny hoe huper miaraka amin'ny genitive — izany hoe, "manondro ny antony mihetsika na ny antony noho ny, noho ny, noho ny antony manosika ny" (Arndt; noho ny, noho ny, olona na zavatra" (Thayer).

Amin'ny ankabeazan'ny fiovam-po sy ny batisa ho an'i Kristy, dia olona na olona hafa no tena mpanelanelana sy mihetsika. Ary amin'ny toe-javatra sasany dia nisy olona na olona maty talohan'ny nanaovana ny batisa. Amin'ny toe-javatra toy izany, na inona na inona tsipiriany, dia amin'ny heviny tena marina tokoa no nanaovana batisa ilay olona niova fo noho, na noho ireo olona na olona voalaza ireo. Tsy fantatsika raha izany no tian'i Paoly holazaina na tsia. Saingy mety ho izany - izay tsyazon'ity mpanoratra ity lazaina amin'ny fahatokiana mitovy amin'ny fandikana hafa fantany.

Famaranana

Na tonga tao anatin'ny faritry ny "fampianarana ny amin'ny batisa" voalaza ao amin'ny Heb.6:2 ny hoe "atao batisa ho an'ny maty", dia azo antoka fa tsy tafiditra tao anatin'izany ny fanekena ny fisoloana

vava na ny batisa solon-tena ho an'ny maty, araka ny fanaon'ny sekta mivadi-pinoana sasany tamin'ireo taonjato kristiana voalohany sy ny Môrmôna amin'izao androntsika izao. Fa ny Soratra Masina dia

manambara mazava fa samy hotsaraina sy hovalian-tsoa araka ny asany avy ny tsirairay (Mat. 16:27; Apok. 2:23; 20:12, 13; 22:12) -- ary amin'ny asa ataon'ny tsirairay ao amin'ny tena (2 Kor. 5:10) -- tsy aorian'ny fahafatesana, na ao amin'ny tenan'ny hafa.

alitara sa sivana?

Toko 9:4

Milaza ny Dikan-tenin'ny Hebreo 9:4 hoe "Misy alitara volamena fandoroana emboka manitra" miaraka amin'ny Vata misy ny fifanekena" sy ny zavatra hafa ny Masina Indrindra, fa eo amin'ny sisiny kosa dia mivaky hoe: "Na, fandoroana ditin-kazo manitra." Ary ny Dikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques sy ny sasany hafa dia mamaky "ny lovia volamena fandoroana ditin-kazo manitra." Ny ankamaroan'ny fandikan-teny vaovao amin'io Baiboly io anefa dia manondro ny Baiboly

Fandikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques. olana ara-tsoratra sy/na fandikan-teny izay tsara ho fantatsika, na heverintsika fa manana vahaolana amin'izany isika na ny hafa na tsia.

Nambara ny olana

(1) Tsy misy firesahana momba ny "alitara fandoroana emboka manitra" ao amin'ny fitoerana masina, izay

miavaka amin'ny Masina Indrindra, ao amin'ny soratra hebreo amin'ny teny grika nekena ao amin'ny Soratra

Masina ao amin'ny Testamenta Vaovao, fa lafin-javatramisongadina ao amin'ny Testamenta Taloha. (2) Tsy misy filazana koa ao amin'ny soratra ao amin'ny Testamenta Taloha ny amin'ny "fandoroana ditin-kazo manitra" na ao amin'ny fitoerana masina na ao amin'ny toerana masina indrindra ao amin'ny tabernakely, toy ny ao amin'ny

soratra hebreo ao amin'ny King James Version -- na dia fandoroana ditin-kazo manitra aza no nampiasain'ny

mpisoronabe “ao anatin’ny efitra lamba” (Levitikosy 16:12-13).

Toerana masina indrindra, izaynidirany indray mandeha isan-taona.

Hoy i Macknight, ao amin’ny Epistilyapostolikany: “Mety [niampy fanamafisana, satria metytsy ho fantany koa] tamin’ny mpisorona, fa ny fandroana ditin-kazo manitra nampiasain’ny mpisoronabe tamin’ny andro fanavotana dia volamena, ary navelany tao amin’ny tabernakely anatin’ny teo akaikin’ny efitra lamba, ny fandroana fandroana fandroana fandroana ditin-kazo manitra tamin’ny andro fanavotana, ary navelany tao amin’ny tabernakely anatin’ny teo akaikin’ny efitra

lamba, mba hanadio ny tanany manaraka.

azony nosintoninyzany mba hamenoanavainao, alohan'ny nidirany tao amin'ny fitoerana masina indrindra handoroana azy emboka manitra, araka ny torolalana, Levitikosy 16:12,13".

Saingy, raha izany (na dia tsy misy porofo momba izany aza ao amin'ny soratra masina), dia mbola misy ny zava-misy mibaribary fa tsy misy "alitra fandroana emboka manitra" voalaza ao amin'ny Hebreo ho ao amin'ny fitoerana masina, toy ny ao amin'ny Testamenta Taloha, ary tsy misy filazana ao amin'ny Testamenta Taloha momba ny alitara toy izany ao anatin'ny fitoerana masina indrindra. Ary mbola tavela isika hikaroka ny fanazavana tsotra indrindra izay manazava indrindra amin'ny fomba mahafa-po indrindra. Noho izany, manomboka amin'ireo andinin-teny mifandraika amin'ny Testamenta Taloha isika ary avy eo dia miasa avy eo.

Lahatsoratra mifandraika amin'ny Testamenta Taloha

1. Eksodosy 25-27; 30:1-21 (fanampiny), Toromarika momba ny fanaovana sy ny fampiasana ny tabernakely sy ny fanaka ary ny kianjany: a) Toerana Masina na Tabernakely (25:1-9); b) Vata misy vavolombelona napetraka tao (25:10-16); d) Ny rakotra famindram-po nisy kerobima teo amboniny, napetraka teo ambonin'ny Vata (25:17-22); d) Latabatra misy ny mofo aseho (25:23-30); e) fanaovan-jiro sy ny fanalany (25:31-40); f) Ambainy, mba hanaronana ny tabernakely (26:1-14); g) hazo fisaka, nopetahana takela-bolamena, ho an'ny rindrina (26:15-30); (h) Voaly, mba hampisaraka ny toerana masina sy ny fitoerana masina indrindra, miaraka amin'ny fiara sy ny rakotra fanaovam-panavotana ao amin'ny TOERANA MASINA INDRINDRA, ary misy latabatra sy fanaovan-jiro "tsy misy efitra lamba" eo amin'ny lafiny atsimo sy avaratra amin'ny TOERANA MASINA (26:31-35); Sary eo amin'ny varavaran'ny lay (26:36-37) izaynidiran'ny lay; Alitara fandroana ny fanatitra dorana, nopetahana takela-barahina (27:1-8), hapetraka ao amin'ny Fitsarana ny tabernakely eo anoloan'ny varavaran'ny lay; Kianjan'ny Tabernakely (27:9-19).

FANAMPINY: a) Alitara fandroana ditin-kazo manitra, nopetahana takela-bolamena, ary natao "teo anoloan'ny efitra lamba [DIEM], eo anoloan'ny efitra lamba" izay eo akaikin'ny [DIEM, "eo anoloan'ny"] ny Vata misy ny Vavolombelona, eo anoloan'ny rakotra fanaovam-panavotana izay eo ambonin'ny Vavolombelona" (30:1-10), izay mety hidika hoe teo afovoan'ny fitoerana masina sy ny fitoerana masina. Nifototra tao amin'ny toerana masina indrindra — noho izany, teo anoloan'ny tabernakely, izaynitovitovy tamin'ilay tapany amin'ny "tempolin'i Jehovah" izay nandoroan'i Zakaria mpisorona (fatsy mpisoronabe) sady rain'ijaona Mpanao Batisa, ary nisy ny "alitra fandroana ditin-kazo manitra" (Lioka 1:8-11), izay tsy ao amin'ny fitoerana masina ireryhany. afaka niditra ny mpisoronabe; b) Tavin-drano, natao tamin'ny varahina, natao teo ivelan'ny tranolay fihaonana sy teo anelanelan'izy io sy ny alitara (fanatitradorana), mba hanasan'i Arona sy ny zanany (mpisorona lehibe sy ny mpisorona) ny tanany sy ny tongonyalohan'ny hanompoana na ao anatin'ny tranolay na eo amin'ny alitara eo ivelany (30:17-21).

2. Eksodosy 40:1-8, Torolalana momba ny fitaizana ny tabernakely sy ny fametrahana ny fanaka: a) TABERNAKELA ao ambadiky ny tranolay fihaonana (and.1-2); b) Apetraho ao amin'ny tabernakely ny fiaran'ny Vavolombelona, ary arotsaho amin'ny voaly (and.3) -- izay hametraka azy ao anatin'ny efitra lamba ary ao amin'ny fitoerana masina indrindra; (c) Mitondrà latabatra sy fanaovan-jiro (and.4); d) Apetraho eo anoloan'ny fiaran'ny Vavolombelona ny alitara volamena fandroana ditin-kazo manitra

(izay teo anilan'ny efitra lamba ary azo inoana fa tsy teo amin'ny ilany roa amin'ny fitoerana masina, toy ny nifantohan'ny fiara tao amin'ny fitoerana masina indrindra), ary ny varavarana lamba dia

apetraho eo amin'ny tabernakelin'ny trano-lay fihaonana (and. ao anatin'ny fitoerana masina; e)

Apetraho eo anoloan'ny varavaran'ny tabernakely ny alitara fandroana ny fanatitra dorana (and.6) -- izay eo ivelan'ny tabernakely; f) Apetraho eo anelanelan'ny tranolay fihaonana sy ny alitara ny tavy, ka asio rano ao anatin'ny (and.7);

(g) Aryapetraho manodidina ny kianja, ary ahantòny ny LAYARIANA eo amin'ny vavahady (dia ny vavahadyzany) ny fitsarana (and.8).

3. Eksodosy 40:17-33 , Fitantarana momba ny fananganana ny tabernakely sy ny fametrahana ny fanaka ao aminy: a) NY TABERNAKELA mihitsy no nanangana (and.17-19); b) "Tenivavolombelona" napetraka tao anaty sambofiara, rakotra famindram-po napetraka teo amboniny, ary napetrany tao amin'ny tabernakely ireo ary voasarona tamin'ny voaly (and.20-21) -- ka nampisaraka azy ireo tamin'izay voalaza manaraka; (c) Latabatra (ho an'ny mofo aseho) napetraka ao amin'ny Tabernakely eo amin'ny lafiny avaratra "tsy misy efitra lamba" (and.22-23) - izany hoe ao amin'ny fitoerana masina, misaraka amin'ny fitoerana masina indrindra amin'ny efitra lamba; d) fanaovan-jiro apetraka eo amin'nyilany atsimon'ny tabernakely manoloana ny latabatry ny mofo aseho eo amin'ny lafiny avaratra (and.24-25); e) alitara volamena fandroana ditin-kazo manitra napetraka tao amin'ny tranolay fihaonana "eo anoloan'ny efitra lamba" (and.26-27) -- izany hoe, "teo anoloan'ny efitra lamba" (NIV) izay nampisaraka ny fitoerana masina sy ny fitoerana masina indrindra; f) Nasiana SERANA ny varavarana (varavarana) mankanyamin'ny tabernakely (and.28) -- nanasaraka ny fitoerana masina sy ny fanaka ao aminyamin'ny kianjaivelany; g) alitara fandroana ny fanatitra dorana natao teo amin'ny varavaran'ny tabernakely (and.29) -- fa eo ivelan'izany; h) Nasiana tavin-drano teo anelanelan'ny tranolay fihaonana sy ny alitara, izay nanasan'i Arona sy ny zanany (mpisorona lehibe sy mpisorona) ny tanany sy ny tongony rehefa niditra tao amin'ny tranolay fihaonana sy rehefa nanatona ny alitara (fanatitradorana) (and.30-31); (i) FITSARANA manodidina ny Tabernakely sy ny alitara natsangana ary natsangana ny efijeryamin'ny vavahadin'ny kianja (and.33).

Ny Soratra Grika Hebreo 9:4

Ny teny grika nadika tamin'ny dikan-teny taloha hoe "fandroana ditin-kazo manitra" ary amin'ny ankamaroan'ny dikan-teny vaovao kokoa dia hoe "alitara", dia thumiaterion, avy amin'ny hoe thumiao, hoe mandoro emboka manitra. Ao amin'io andalan-teny io ihany no miseho ao amin'ny Testamenta Vaovao, ary indroa ihany ao amin'ny LXX (Dikan-teny grika ny Testamenta Taloha), ao amin'ny 2 Tantara 26:19 sy Ezekiela 8:1 , ary amin'ireo toerana roa ireo dia lazaina fa voahazona amin'ny tanana, ary ao amin'ny dikan-tenin'ny Testamenta Taloha rehetra izay fantatro fa ny fandikana ao amin'ireo andinin-tsoratra masina ireo dia "fandroana ditin-kazo manitra".

Ambonin'izany, "Ao amin'ireo soratra, papyrus, ary grika klasika, ny dikan'ny hoe thumiaterion dia toa fandroana ditin-kazo manitra" (Tyndale New Testament Commentaries [1960] momba ny Hebreo

9:4).

Ny teny mahazatra ao amin'ny LXX ho an'ny "alitara", ary ao amin'ny Testamenta Vaovao koa, dia isterion, izay mahatonga an'ilayteny mafonja handikana ilayteny hafa hoe "fandroana ditin-kazo manitra" ao amin'ny Hebreo sy ao amin'ny 2 Tantara sy Ezekiela, toy ny ataon'ireo dikan-teny tranainy kokoa. Ary, satria ny mpanoratra ny Hebreo dia mampiasa ny LXX amin'ny ankapobenyamin'ny fanondroany sy ny teny nalaina avy ao amin'ny Testamenta Taloha, ny raharaha momba ny fandikana ny thumiaterion ho "fandroana ditin-kazo manitra" dia mihamatanjaka kokoa. Raha ny marina, ny Diksioneran'i Vine Manazava ny Teny ao amin'ny Testamenta Vaovao (Edisiona Iray Boky Vaovao, 1952), dia asa malaza sy be mpampiasa, eo ambanin'ny hoe "CENSER" dia tsy milaza na inona na inona momba an'io teny grika farany io.

Mifanohitra amin'izany anefa ny fiheverana fa i Philon (maty tamin'ny taona 50 tany ho any) sy i

Josèphe (maty tanyamin'ny taona 95 tany ho any), izay samy niara-belona tamin'ny mpanoratra ny Hebreo sy mpanoratrajiosynampiasagrika, dia nampiasa thumiaterion rehefa niresaka momba ny alitara volamena sy ny fanaovan-jiro sy ny latabatra tao amin'ny Toerana Masina. Ary tatỳ aoriana, dia nisy mpanoratra roa hafa, dia i Clément avy any Aleksandria (maty tamin'ny taona 215) sy i

Origène (185?-245?), nanao toy izany koa. Midika izany fa mety hidika fotsiny hoe fitaovana na toerana mifandray amin'ny fanatitra emboka manitra ilayteny, ka mety hidika hoe “fandrooana emboka manitra” na “alitara” fandrooana ditin-kazo manitra, ary ny mpanoratra ny Hebreo dia mampiasa azy io amin'ny heviny farany — fomba fijery hita taratra amin'nyankamaroan'ny fandikan-teny maoderina.

Ambonin'izany, araka ny Diksonera Grika-Anglisy an'ny Testamenta Vaovao nataon'i Thayer, i Philon sy Josèphe, voalaza etsyambony, dia samy nampiasa thumiaterion sy thusiasterion ho an'ny volamena.

alitara fandroana emboka manitra -- indraindray ny iray, ary indraindray ny iray. Ary koa, araka ny The Expositor's Greek Testament, dia fandikan-teny grika roa ny Testamenta Taloha hebreo --

nataon'i Theodotion, tokony ho tamin'ny tapaky ny taonjato faha-2 am.f.i. (talohan'ny 160), ary nataon'i Symmachus, tany am-piandohan'ny taonjato faha-3 (taona 200 am.f.i.) - samy mampiasa thumiaterion ho an'ny "alitara fandroana emboka manitra" ao amin'ny Eksodosy 31. hamaky ny Eksodosy 30 -- andininy 1-10 no ampahany azo ampiharina).

Mifanaraka amin'izay nekentsika tetsyambony ho azo atao, dia tokony ho marihina izao fa nilaza i Thayer fa ny thumiaterion dia manondro tsara ny "fitaovana fandroana na

fandroana emboka manitra. Hoy koa izy ireo: "Hb 9:4 alitara fandroana emboka manitra (toy ny Hdt.2,162; Aelian, VH12,51; esp. Nyamin'ny alitara fandroana emboka manitra

tao amin'ny tempolin'ny Jiosy: Philo, Rer. Div. Her.220, Mos.2,94; Jos., Bell.5,218, Ant 3, Mol. Ny voambolan'izy ireo ao amin'ny Testamenta grika nalaina sary avy amin'ny papyrus sy loharano hafa tsy ara-literatiora, dia mitanisa loharanon-kevitra nampiasana azy tamin'ny taonjato faha-2, ary ny sasany amin'izy ireo dia manondro fandroana fandroana

"miharihary", ary "amin'ny toe-javatra maro, dia tsy azontsika atao ny milaza na raikitra na azo mihetsika" ny fandroana ditin-kazo manitra - izany hoe, na amin'ny teny hoe alitara fandroana ditin-kazo manitra.

Ny fitambarany sy ny votoatin'ireovoalaza teo aloha ireo àry dia ny hoe ny mpanoratra ny Hebreo dia azo antoka fa nampiasa ny teny grika nataony tamin'ny heviny hoe "alitara fandroana emboka manitra", nefa tsy nanaporofa fa nanao izany izy. Raha nanao izany anefa izy, dia mamaha olana iray

ihanyzany amin'ny famoronana iray hafa: 1) Manamaivana antsika ny hanontany tena hoe nahoana izy no tsy niresaka momba ny fanaka tao amin'ny tabernakely izay resahina misongadina toy ny ao amin'ny Testamenta Taloha, ary soloy ny "fandroana ditin-kazo manitra" izay tsy voalaza mihitsy ao amin'ny

Soratra Masina ao amin'ny Testamenta Taloha ho fitaovana ho an'ny tabernakely; fa 2) mampifandray ny "alitara volamena fandroana emboka manitra" amin'ny fitoerana masina indrindra, fa ny Soratra

Masina ao amin'ny Testamenta Taloha kosa dia milaza ny toerana misy azy io ho ny toerana masina.

Noho izany, raha tsy misy fikambanana toy izany amin'ny lafinyiray tsy misy "ao" ara-batana ao amin'ny

fitoerana masina indrindra, dia mbola misy fifanoherana eo amin'ny lahatsoratra ny Hebreo sy ny soratra ao amin'ny Testamenta Taloha. Ny Soratra Masina ao amin'ny Hebreo 9:4 dia milaza fa ny Masina Indrindra dia "manana" "alitara volamena fandroana emboka manitra" (raha marina io fandikan-teny io), fa ny

porofa ao amin'ny Testamenta Taloha dia be dia be fa tao amin'ny Toerana Masina no nisy ny alitara fandroana emboka manitra, teo akaikin'ny efitra lamba nanasaraka azy tamin'ny fitoerana masina indrindra, fa tsy "tao" tao amin'ny fitoerana masina indrindra.

Noho izany, isika dia miatrika ny fanontaniana raha ny fitenenana hoe "manana (echousa) alitara

volamena fandroana emboka mantra" dia ampy ampy na miovaova mba hanaiky ny dikan'ny hoe manana amin'ny lafiny sasany nefa tsy voatery ho ao anatin'ny. Sa mitaky antsika hahatakatra ny

hevity ny mpanoratra fa tena tao anatin'ny Masina Indrindra tokoa ilay "alitara fandroana emboka mantra"? Ny valin'io fanontaniana io dia tena zava-dehibe amin'ny vahaolana mahafa-po amin'ny olana napetrakatany am-piandohan'ity famerenana ity.

Rehefa dinihina tokoa, dia toa ilaina ny manaiky ny mety na inona na inona ny mety ho ekena na tsia. Ny tsirairay amintsika dia manana fo, atiny ary havokavoka ao anatin'ny lavaky ny vatana, ary toy

izany koa ny sandry sy ny tongotra ho fanampin'nyivelan'ny vatana. Ary amin'ny heviny mitovy ny

Azo antoka fa azo noheverina ho fanampin'ny Masina Indrindra ny "alitarana volamena fandroana emboka manitra", na dia tsy teo amin'ny toerana misy azy aza. Ary ho tsikaritra izany any aoriana.

Saingy, hatramin'izao, dia mbola manana fanontaniana isika hoe: Inona no fanazavana tsotra indrindra manazava indrindra amin'ny fomba mahafa-po indrindra? Ary ny valiny, raha ny momba ny tsirairay, dia hiankina kelyamin'ny fihetsiky ny olona iray manoloana ny soratra masina sy ny mpanoratra olombelona. Misy karazana fomba fiasa roa lehibe tantsika hodinihintsika amin'ireo izay mino fa ny "alitarana fandroana emboka manitra" fa tsy ny "fandroana ditin-kazo manitra" no fandikana marina ao amin'ny andalan-tsoratra dinihina, ankoatra ny roa hafa izay tsy nahazovola be mihitsy. Hanomboka amin'ny farany isika.

Ezaka amin'ny fanazavana ny fifanoherana miharihary

1. Mety hisy firesahana ny amin'ny tempolin'i Solomona fa tsy ny tabernakely (1 Mpanjaka 7:48-50; 2 Tantara 4:19-22): Marina fa "fandroana ditin-kazo manitra" ("fandroanaafo", American Standard Version) no resahina ho tao amin'ny tempolin'i Solomona, fa anisan'ny fanaka be dia be tao amin'ny fitoerana masina (rahatsy hoe tao amin'ny "tranon'Andriamanitra" no nampiasainatamin'ny toerana hafa. any an-kafa koa) -- tsy toy ny ao amin'ny fitoerana masina indrindra, izay antsoina hoe "ny fitoerana masina". Ity farany dia tsy voalaza raha tsy ny toko faha-8 amin'ny 1 Mpanjaka sy ny toko faha-5 amin'ny 2 Tantara, ary tsy resahina ho manana fanaka afa-tsy ny fiaran'ny fanekena sy ny kerobima.

manarona azy. (Jereo ny and. 6-8 sy ny and. 7-8, ao amin'ireo toko etsyambony.)

Ny fitaovana tsy misy toerana ho an'ny Toerana Masina dia voalaza fa 1) ny alitarana volamena, 2) ny latabatry ny mofo aseho, ary 3) ny fanaovan-jiro (foloamin'izy ireo fa tsy iray toy ny ao amin'ny Tabernakely, ary "eo anoloan'ny efitra anatiny" fa tsy eo amin'ny lafinyatsimo, toy ny ao amin'ny Tabernakely). Ary ny kojakoja dia voatanisa ho toy nyvoninkazo sy jiro (ampahany na kojakoja fanampinyamin'ny fanaovan-jiro na "fanaovan-jiro"), ary ny hetin-jiro, ny kaopy, ny antsy, ny kovetabe, ny sotro, ary ny fatana fandroana ("fandroana ditin-kazo manitra", Dikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques, "lavenona lavenona" eo amin'nysisiny) — volamena avokoa. Ny ankamaroan'ireo kojakoja dia heverina fa natao ho an'ny fanompoana ny jiro sy ny alitarana fandroana emboka manitra, ary angamba ny latabatry ny mofo aseho.

Mampalahelo anefa fa ny teny hebreo (machtah) ampiasaina ao amin'ireo andalan-teny teo aloha ary nadika na "fandroana fanembohana"/ "lavenona lavenona" (DIEM) na "fanafonana" (ASV), fa tsy ilay hita ao amin'ny 2 Tantara 26:19 sy Ezekiela 8:11, dia ny hoe miqtereth, nadika hoe thumiaterion ao amin'ny LXX ary "nethere" ao amin'ny dikan-tenyanglisy. miqtereth volamena na machtah volamena antsoina hoe ao amin'ny "Oracle" na ny Toerana Masina Indrindra ao amin'ny Tempolin'i Solomona.

Noho izany, ireo andalan-teny ireo dia tsy manome fanampiana na inona na inona amin'ny fiatrehana ny olana ao amin'ny Heb. 9:2-4.

2. Ny Emphatic Diaglott nataon'i Wilson (1864): Asa nifototra tamin'ny famerenan'i Griesbach ny

soratra grika sy ny vakiteny isan-karazany ao amin'ny Sora-tanana Vatikana, izay antsoina hoe tao amin'ny Tranombokim-bokin'iVatikana hatramin'ny 1481, fara fahakeliny. Momba ny Hebreo 9:2 , dia nanazava toy izao i Wilson tao amin'ny fanamarihana ambany pejy: "Ny famakiana ny Vatican

MS. Noraisina hovahaolana amin'ny zava-tsarotra ekena, ary mifanaraka tanteraka amin'ny

fitantaran'i Mosesy." Ary izao no nandikany azy io: "Fa nisy tabernakely voavoatra, dia ny voalohany, izay nisy ny fanaovan-jiro sy ny latabatra sy ny mofo fanaterana ary ny alitara volamena fandroana emboka manitra [nampiana ny lohateniny]; izany no atao hoe fitoerana masina." Ary tsy nasiany

firesahana ny amin'ny toerana masina indrindra ao amin'ny and.4

"manana emboka manitra volamena."

Mifanaraka amin'ny fitantaran'i Mosesy tokoa izany. Toa io ihany anefa no vakiana toy izany amin'ireo sora-tanana maro be mbola misy; ary i Westcott sy Hort, izay nanome lanja be ny Sora-tanana Vatikana (tena ambony loatra, araka ny fiheveran'nysasany), ao amin'ny Testamenta Vaovao amin'ny teny grika, dia nampiditra azy io tao amin'ny "Lisitry ny Famakiana Tsara Marihina Nolavina" fa tsy ao amin'ny soratra grika. Manaporofa anefa izy ireo fa nampiasa ny teny grika hoe thumiaterion" ao amin'ny 9:2 izy io, ary tsy nesorina tao amin'ny 9:4. Izany no mahatonga ny Diaglott Emphatic'i Wilson ho eo amin'ireo izay handika ny teny hoe "alitra fandroana emboka manitra" sy "fandroana emboka manitra", araka ny teny manodidina.

(FANAMARIHANA: Na dia misy loharano maro aza ho an'ny fomba roa manaraka hamahana ny hita fifanoherana eo amin'ny Hebreo 9:4, araka ny hita ao amin'ny vakiteny grika eken'ny rehetra ary ny lahatsoratra ao amin'ny Testamenta Taloha momba an'io lohahevitra io, dia iray ihany no hofidiansika ho solontenan'nyambinyamin'ny sokajy misy azy avy.)

3. The Cambridge Commentary on the New English Bible (1967): "Ny Eks. 30:6 dia milaza fa [ny alitra fandroana emboka manitra] dia mijoro 'eo anoloan'ny efitra lamba ... eo anoloan'ny rakotra fanaovam-panavotana, ary ny Eksodosy 40:26 dia mampiseho fa ivelan'ny efitra lamba izany. Izany dia mitovyamin'ny filazana hoe "ny mpanoratra antsika" dia nampiasa tokoa ny "fananana" amin'ny heviny hoe manana ny "alitra fandroana emboka manitra" ao amin'ny fitoerana masina indrindra, saingy diso ny fahazoany ny soratra ao amin'ny Testamenta Taloha izay narahiny ka noho izany dia diso. Izany anefa dia tsy manome voninahitra azy ho (a) avy amin'ny tsindrimandrin'Andriamanitra (izay azo inoana fa tsy nokasain'ilay mpanehohevitra, satria liberaly), na (b) ilay mpianatra hendry ny soratra masina ao amin'ny Testamenta Taloha izay asehon'ny epistiliny ho azy (rahatsy avy amin'ny fitaomam-panahy). Mitovitovy amin'ny filazana fa (1) tsy fantany fa ny soratra masina ao amin'ny Testamenta Taloha dia maneho ny alitra fandroana ditin-kazo manitra ho ao amin'ny fitoerana masina fa tsy ao amin'ny fitoerana masina indrindra, na ny fahafantarana ny sasany amin'izy ireo, (2) noheveriny fa diso izy ireo - izay tsy azo eritreretina mihitsy raha misy vahaolana hafa - izay resy lahatra izahay fa misy izany. Azo antoka àry fa lavina tanteraka ny fanazavana voalaza etsy ambony.

(FANAMARIHANA: Ny teny nindramina manaraka dia sombiny avy amin'ny andalana lava iray ao amin'ny tany am-boalohany, saingy hozaraina eto ho andiam-pehezanteny maromaro mba hanamora kokoa ny fisarahana sy ny fahatakarana ny fifandimbiasan'ny eritreritra. Izy io dia miady hevitra mafyamin'ny raharahany,

amin'ny lafinysamihafa, ary atolotra hodinihina tsara alohan'ny hanaiky na handà ny tosika lehibe sy ny thesis.

4. Ny Pulpit Commentary (1950): "Teo anelanelan'izy ireo [ny latabatry ny mofo aseho sy ny fanaovan-jiro volamena], dia nisy alitara volamena fandroana emboka manitra teo anelanelan'izy ireo [ny latabatry ny mofo aseho sy ny fanaovan-jiro volamena], teo akaikin'ny efitra lamba. (Eks. 26:35), ny efitra lamba eo amin'ny fidirana amin'ny fitoerana masina (Eks. 36:37) no heverina ho ny voalohany ny fitoerana masina anatin'ny ao ambadiky ny efitra lamba dia lazaina fa misy (echousa) eo amin'ny toerana voalohany 'fandroana ditin-kazo manitra', araka ny nandikana ny teny hoe thumiaterion ao amin'ny AV (toy izany koa ao amin'ny AV.

Vulgate, thurible).

“Fa ny dikan’izany dia hoe: ‘alitarà volamena fandoroana emboka manitra’, na dia eo ivelan’ny efitra lamba aza izy io. Fa (1) fa raha tsy izany dia tsy ho voatonona mihitsy io alitara io, izay tena zava-dehibe tao amin’ny

tandindona amin’ny tabernakely, ary tena misongadina ao amin’ny Pentateoka, izay nakana ny famaritana manontolo.

2) Ny fiheverana hafa momba azy io dia fandoroana ditin-kazo manitra natokana ho an’ny

mpisoronabe rehefa niditra tao ambadiky ny efitra lamba tamin’ny Andro Fanavotana, dia tsy misy tohana avy amin’ny Pentateoka, izay tsy misy fandoroana fandoroana voatonona ho anisan’ny

fanaka mijoro ao amin’ny tabernakely, ary tsy misyvolamena lazaina mihitsy, na ao anatin’ny emboka manitra; fa ny mpisoronabe no nitakyizany vao niditra.

“(3) Na dia ny teny hoe thumiaterion aza dia azo antoka fa midika hoe ‘fandoroana emboka manitra’, fa tsy ‘alitarà fandoroana emboka manitra’. ny LXX., fa hafa kosa izany ao amin’ny mpanoratra grika. Philo sy Josephè, ary koa Clemens

Alexandrinus sy Origène, antsoina foana hoe thumiaterion chrusoun ny alitara fandoroana emboka manitra; ary ny fitenin’ny Epistily dia hellenista.

“(4) Ny teny dia tsy midika akory fa ao anatin’ny efitra lamba ny zavatra resahina: tsy voalaza (toy ny hoe ny tena ao anatin’ny tabernakely voalohany’ sy ny sambo fiara) izay (en he), fa manana (exousa), izay tsy maintsy midika fotsiny hoe manana azy), fa mifandray amin’ny fomba amam-panao ao anatin’ny. (mampiasa sary an-trano nomen’i Delitzsch) satria an’ny fivarotana fa tsy an’ny arabe ny takelaka famantarana ny fivarotana.

“Eny tokoa, izany no heverina ao amin’ny Testamenta Taloha. Jereo ny Eks. 40:5, ‘Apetraho eo anoloan’ny fiaran’ny Vavolombelona ny alitara volamena fandoroana ditin-kazo manitra’; ary koa ny Eks. 30:6, ‘Eo anoloan’ny rakotra fanaovam-panavotana izay eo ambonin’ny Vavolombelona; ary Apok. 8:3, izay, ao amin’ireo fahitana ny amin’ny tempoly any an-danitra miorina amin’ny tandindona momba ny etỳ an-tany, ny alitara fandoroana emboka manitra dia mifandray amin’ny seza fiandrianan’Andriamanitra.

“Ary toy izany koa no natao tamin’ny fombafomban’ny tabernakely, dia ny setroky ny ditin-kazo manitra noheverina ho tafiditra ao amin’ny efitra lamba ho any amin’ny fitoerana masina indrindra, izay maneho ny mamy hanitry ny fanelanelanana eo anoloan’ny fitoeran’ny famindram-po; ary tamin’ny Andro Fanavotana, dia tsy izany ihany nalain’ny mpisoronabe tao anatin’ny efitra lamba ny ditin-kazo manitra, ary ny rakotra fanaovam-panavotana koa dia nofafazana ny ra fanavotana.”

Fandinihana momba ny teo aloha avy amin’ny Commentaire Pulpit

1. Nahoana no voafidy hisolo tena ny kilasy? Ny voalaza tetsy aloha dia naseho satria ny tanjona fototra, tsy voatery ho ny antsipiriany rehetra, dia iray amin'ireo famelabelarana amin'ny fomba feno sy maharesy lahatra indrindra ao amin'ny sokajy misy azy nodinihina amin'ity fandalinana ity, ary ny foto-kevitra fototra dia asehon'ny a isan'ny fanehoan-kevitra tena mendri-kajaizay tena miharihary tokoa. Miresaka roa izahay.

(1) Ny Baibolin'i Expositor: "Teo amin'io [ny Toerana Masina Indrindra] ny alitara fandroana emboka manitra (faizany no tsy maintsy vakintsika ao amin'ny andininyfahefatra, fa tsy hoe 'fandroana ditin-kazo manitra'), na dia tao amin'ny fitoerana masina ivelany [ny Toerana Masina] aza no nisy azy io.

dia nafafiny rà izany, tahaka ny namafazany ny fitoerana masina indrindra".

(2) Ny Epistily ho an'ny Hebreo, nosoratan'i Charles R. Erdman: "Ny 'alitarana volamena fandroana ditin-kazo manitra' no resahin'ny mpanoratra ho anisan'ny Masina Indrindra noho ny fifandraisany akaiky amin'io toerana masina indrindra io tao amin'ny

fombafomba fahiny. Ara-drarinyhany anefa ny milaza fa misy fandikan-teny maromaro tsy manohana ny toerana voalaza teo aloha, fa ny an'ny The Cambridge Commentary on the New English Bible, izay aseho etsyambony alohan'ny nakana teny avy ao amin'ny The Pulpit Commentary. Tsy nandika ny teny grika hoe echousa ("manana") izy ireo, fa solon'izy ireo teny na andian-teny mandika teny, toy ny Goodspeed (nyalitaran'ny emboka manitra "nijoro" tao amin'ny Toerana Masina Indrindra), Moffatt (ny Toerana Masina misy" azy), ny Baiboly Vaovao Tsara ("tao" tao amin'ny "Toerana Masina Indrindra" izy io, ny Baiboly anglisy Vaovao ("eto") — ilay alitarana fandroana emboka manitra, izay mety ho anisan'ny ridafo faharoa.

Fa anisan'ireo mandika echousa ara-bakiteny, ary noho izany dia toy ny hoe "manana" (na "manana"), araka ny hevitra ny The Pulpit Commentary sy ny hafa amin'ny kilasiny, dia, araka ny filaharan'ny abidy, ny Testamenta Vaovao Amplified, American Standard Version, Berry's Interlinear, Emphatic Diaglott (na dia tsy nesorina na "alitarana volamena fandroana emboka manitra" aza ny hoe "Jerosalema", hoy ny Baiboly hoe "Loharano" ao amin'ny Baiboly hoe "Loharano." James Version, Living Oracles, Marshall's Interlinear, New American Standard Bible, New International Version, New King James Bible, Revised Standard Version, Rotherham, Weymouth -- toy izany koa ny lisitra azo itarina.

2. Fanambarana momba ny fanamby. Fanambaranavitsivitsy momba ny teny nindramina etsyambony avy amin'ny The Pulpit Commentary, na dia tsy ao anatin'ny votoatin'ny foto-kevitra ny tenany aza, dia mametraka fanontaniana raha tsy fanamby. Ary ara-drariny ny misarika ny saina ho amin'izy ireo miorina amin'ny fotopoto-pitsipika ara-baiboly,

"Fantaro ny zavatra rehetra, tano mafy izay tsara." (1 Tesaloniana 5:21).

(1) Ao amin'ny tohan-kevitra (2) dia voalaza fa raha nisy lovia volamena natokana ho an'ny mpisoronabe tao ambadiky ny efitra lamba tamin'ny Andro Fandrakofam-pahotana, dia tsy "napetraka tao anatin'ny efitra lamba, toy ny alitarana fandroana emboka manitra, satria ny mpisoronabe no nitakyzany alohan'ny hidirany". Teo am-piandohana, dia nanonona an'i Macknight isika, izay nilaza fa ny mpanoratra ny Hebreo dia "mety ho nahalala tamin'ny mpisorona fa ny lovia fandroana ditin-kazo manitra nampiasain'ny mpisoronabe tamin'ny andro fanavotana dia volamena, ary izany no navelany tao amin'ny tabernakely anatin'ny, akaikin'ny efitra lamba, ka rehefa handeha hanao ny asa fanompoana amin'ny taona manaraka izy, dia nataony tao ambanin'ny efitra lamba ny tanany, ka nasiany tao ambanin'ny efitra lamba. handoro ditin-kazo manitra." Ary nohamafisinay ny teniny hoe "enga anie", hoy izahay nanao izany satria toy izany koa, mety tsy nianatra toy izany izy.

Amin'ny heviny mitovy amin'izany koa, dia tsy maintsy milaza isika fa, na dia metytsy ho voatahiry ao amin'ny fitoerana masina indrindra teo akaikin'ny efitra lamba aza ny fandroana ditin-kazo manitra, ka nosintonin'ny mpisoronabe ny tanany tao ambanin'ny efitra lamba sy nanantonany azy, dia azo antoka fa be loatra ny filazana fa tsy ho voatahiry ao izany "fa ny mpisoronabe no nitakyizany alohan'ny hidirany". Mety ho azony tamin'ny fomba nolazain'i Macknight izany, talohan'ny nidirany sy nandroana emboka manitra teo amboniny, sao voatahiry toy izany.

(3) Ao amin'ny tohan-kevitra (3) dia misy soso-kevitra fa satria ny fiteny ao amin'ny Epistily ho an'ny Hebreo dia "Hellenistika", ary ireo mpanoratra grika hoe Philon sy Josèphe, ary koa Clemens

Alexandrinus sy Origène, dia "miantso mandrakariva ny alitaran'ny emboka manitra hoe thumiaterion chrusoun", ilay mpanoratra ny teny hebreo.

dia hanao toy izany koa fa tsy hampiasa thumiaterion amin'ny dikan'ny hoe "fandroana fandroana" toy ny nataon'ny LXX, toy ny hoe ny LXX mihitsy no tsy Helenista, izay izy io.

Ny teny hoe "Hellenistika" dia avy amin'ny hoe Hellen, razamben'ny angano ho an'ny Hellenes, na Grika, izay nonina tany Gresy, na Hellas (teny grika ilazana an'i Gresy). Ary ny teny iray hafa mitovy fiaviana dia ny teny grika." Ireo teny roa ireo, izayampiharina amin'ny fiteny, kolontsaina, ary ny mitovyaminy, dia miresaka momba izany tao anatin'nyvanim-potoana ara-tantara roa nosarahan'ny fandresen'i Aleksandra Lehibe tamin'ny taonjato faha-4 tal.

Mety ho nampiasain'ny The Pulpit Commentary anefa ny hoe "Hellenistika" fa mifanohitra amin'ny hoe "Hebraista", izay manondro ny "Hellenista", na Grika, mifanohitra amin'ny "Hebraista", na Hebreo. Ao amin'nyAsan'ny Apostoly 6:1 isika dia miresaka momba ny "Hellenista" (Grika) izay miavaka amin'ny "Hebreo" — ny voalohany dia nyJiosyniely patrana sy ny kolontsaina sy ny fiteny grika, ary ny faharoa dia nyJiosytany Palestina, izay ny kolontsainyamin'ny ankapobeny dia hebraika sy hebreo (aramianina) ny fitenin-drazany. Ny LXX dia nadikan'ny Helenista mihitsy, mba hametrahana ny hevitra hebreo momba ny soratra masina ao amin'ny Testamenta Taloha ho amin'ny teny grika na grika.

Ny Helenista nandika ny LXX dia nanakaiky kokoa ny vanim-potoanagrika noho ny mpanoratra ny teny hebreo sy ny mpiara-belona taminy, ary mety ho nifandray akaiky kokoa tamin'ny teny grika klasika noho ny Grika Koine tamin'nyvanim-potoanan'ny Testamenta Vaovao. Na izany aza, ny LXX dia Testamenta Taloha ho an'ny Kristianinajiosy sy jentilisatamin'ny taonjato voalohany am.f.i., ary nahafantatra tsara azy io izy ireo ka ny mpanoratra ny Hebreo no nampiasa azy io indrindra. Noho izany, toa tsy dia misy dikany loatra ny hoe hellenista izy raha oharina amin'ny hoe "Hellenika" na "Hebraika".

Ankoatra izany, dia tadidio fa teo ambanin'ny lohateny hoe "Ny Soratra Grika ao amin'ny Hebreo 9:4 , dia nisarika ny sainayizahay fa ilay mpanoratragrika atao hoe Josèphe dia noresahin'iThayer ho nampiasathumiaterion,ilay teny ao amin'ny Hebreo 9:4 , ho an'ny "fandroana ditin-kazo manitra" sy alitara fandroana emboka manitra. Midika izany fa ny fiheverana hafa dia tsy maintsy manondro izay tiana holazaina, fa tsy ny teny fotsinyihany.

4. Amin'ny voalohany dia toa tsy misy dikany ihany koa ny hevitra (4) etsyambony. Saingy arakaraky ny hieritretan'ny olona ny teny hoe "manana", dia vao mainka miharihary fa azo ampiasaina tokoa ny hoe "an'ny" nefa tsy manondro toerana ara-batana mihitsy. Araka ny nomarihina teo aloha, dia samy manana fo sy atiny ary vavony isika tsirairay, izay ao anatin'ny lavan'ny vatana ara-batana, fa eo koa ny tongotra sy ny sandry, izay fanampin'ny vatana nefa tsy ao anatin'ny miaraka amin'ireo taova vao nomena anarana. Ny ankamaroan'ny olona koa dia "manana" fananana izay tsy misy fanampin-javatra akory -- toy ny trano na tany na fiara, na inona na inona. Noho izany,ilay "fanoharana tsara tarehy momba an'i Delitzsch" momba

ny fivarotana iray “manana” sora-baventyizayan’ny fivarotana fa tsy eny amin’ny arabe na dia eo ivelan’ny fivarotana aza, dia lasa fanoharana mety tsara ny amin’ny fomba mety hahatonga ny “alitarana volamena fandroana emboka manitra” ao amin’ny Toerana Masina Indrindra na dia tsy ao aminy aza — izany hoe, noho ny fifandraisan’izy ireo akaiky, izay hazavaina ao amin’ny soratra masina.

Ary izany dia toa sady tsy azo lavina no manery, ny fehin-kevitra sy ny fanamafisana ny The Ny Testamenta Grika Expositor, fa ny fiovana avy amin'ny hoe "izay" ao amin'ny Hebreo 9:2 ho "manana" ao amin'ny 9:4, dia tsy kisendrasendra fa misy tanjona sy misy heviny, toy izao manaraka izao:

"Araka ny nampirishina matetika dia mahagaga fa amin'ny filazalazana ny fanaka ao amin'ny tabernakely dia tsy tokony hisy firesahana ny amin'ny alitara fandroana ditin-kazo manitra. Tsapa ny fahaserotana amin'ny toerana voatendry ho azy, satria raha ny marina dia nijoro teo ivelan'ny efitra lamba izy, ary voampanga ho diso ny mpanoratra. Ny fifandraisany akaikyamin'ny fanompoana ao amin'ny Masina indrindra amin'ny andro fanavotana, izay lazainy, dia ny fifandraisany akaikyamin'ny fombam-pivavahana, fa ny fifandraisany amin'ny fombam-pivavahana no resahiny (Eksodosy 30:1-6).' Vata misy ny teni-vavolombelona, ary eo amin'ny and.10, dia masina indrindra ho an'i Jehovah izany.

Mila asiana fanamarihana koa momba ny and.10, izaymivaky toy izao manontolo: "Ary Arona hanao fanavotana eo amin'ny tandroany [ny alitara fandroana ditin-kazo manitra] indray mandeha isan-taona; ary ny ran'ny fanatitra noho ny ota, fanavotana indray mandeha isan-taona, no hanaovany fanavotana ho azy hatramin'ny taranakareo fara mandimby; Izany dia nitovy tamin'izay natao tao amin'ny fitoerana masina indrindra mifandray amin'ny rakotra fanaovam-panavotana, izay nandorana emboka manitra koa (Levitikosy 16:11-14, 15-16).

Ambonin'izany, ao amin'ny Levitikosy 4 dia voalaza fa noho ny ota tsy nahy nataon'ny mpisoronabe na ny fiangonana (miharihary fa nandritra ny taona teo anelanelan'ny andro fanavotana fanao isan-taona, rehefa tsy azo nidirana ny fitoerana masina indrindra), ny ran'ny biby natao fanatitra noho ny ota dia nampidirin'ny mpisorona voahosotra ho ao anatin'ny tranolay fihaonana, ka nafafy teo anoloan'ny efitra lamba (manasaraka ny fitoerana masina sy ny fitoerana masina indrindra), ny ran'ny biby natao fanatitra noho ny ota. ditin-kazo manitra eo anatrehan'i Jehovah, izay ao amin'ny trano-lay fihaonana" (and.1-12, 13-26). Izany indray dia nitovy tamin'izay natao tao amin'ny Toerana Masina Indrindra, mifandray amin'ny rakotra fanaovam-panavotana, izay nandorana ditin-kazo manitra koa (Levitikosy 16:11-14, 15-16).

Ambonin'izany, ao amin'ny Levitikosy 4 dia voalaza fa noho ny ota tsy nahy nataon'ny mpisoronabe na ny fiangonana (miharihary fa nandritra ny taona teo anelanelan'ny andro fanavotana fanao isan-taona, rehefa tsy azo nidirana ny fitoerana masina indrindra), ny ran'ny biby natao fanatitra noho ny ota dia nentin'ny mpisorona voahosotra tao anatin'ny tranolay fihaonana, ka nafafiny teo anoloan'ny efitra lamba (manasaraka ny tandroka masina sy ny fitoerana masina indrindra) ny

ran'ny biby natao fanatitra noho ny ota. ditin-kazo manitra eo anatrehan'i Jehovah, izay ao amin'ny trano-lay fihaonana" (and.1-12, 13-26). Izany indray dia nitovitovy tamin'izay natao tao amin'ny

Toerana Masina Indrindra, mifandray amin'ny rakotra fanaovam-panavotana, izay nandorana ditin-kazo manitra koa (Levitikosy 16:11-14, 15-16).

Tsy misy fanaka hafa ao amin'ny fitoerana masina lazaina fa manana fifandraisana be dia be, mitovy amin'ny toerana masina indrindra.

Fehiny sy Fanazavana

Vokatry ny fiantraika mivangongo amin'ireo lafin-javatra hita fa misy ifandraisany amin'ilay foto-kevitra eo am-pelatanany, ny mpanoratra ity famerenana ity dia tsy maintsy nanova ny faharesen-dahatra niatombohany.

Nanomboka tamin'ny

ny fandresen-dahatra fa ao amin'ny Hebreo 9:4 , ny fandikana ny hoe "fandoroana ditin-kazo manitra" (Dikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques) dia tsara kokoa noho ny hoe "alitaran'ny emboka manitra" (American Standard Version). (Raha ny marina,tsy misy "ny" ao amin'ny soratra grika, ka azo atao tsara ny hoe "a).) Fantany fa azo adika hoe "fandoroana fandoroana" na "alitaran'ny emboka manitra" ny thumiaterion, arakaraka ny teny manodidina. Ny "fandoroana ditin-kazo manitra", dia azo inoana fa izany koa no nampiasana azy io ao amin'ny Hebreo 9:4 , izaynoheveriny ho fanazavana tsotra indrindra izay manazava indrindra, amin'ny fomba mahafa-po indrindra.

Ary Robert Milligan, izaynandray anjaratamin'ny famolavolana ny fandikana teo aloha, tao amin'ny fanehoan-kevitra momba ny Hebreo navoaka tamin'ny 1875, izay mbola iray amin'ireo tsara indrindra azo ampiasaina, tamin'izany fotoana izany ny lohahevitry ny lohahevitra dia tena nampiadry hevitra ary niezaka ny haneho ny fomba fijery lehibe rehetra amin'ny fomba ara-drariny izy, dia namarana tamin'ny filazana hoe: "Amin'ny ankapobeny dia miombon-kevitra amin'i Alford aho, ary ny ankamaroan'ny mpaneho hevitra dia afaka milaza fa miaraka amin'ny mpaneho hevitra maoderina sy ny ankamaroany. amin'ny fandikana ny fandoroana ditin-kazo manitra;

Ny faharesen-dahatrako fa tamin'ny fikarohana nataoko tamin'ityindray mitoraka ity, izay mivelatra lavitra noho izay rehetra nataoko na afaka naka fotoana teo aloha na efa nantenaiko mihitsy aza amin'izao fotoana izao, ary ny fitadiavana angon-drakitra tsy noresahin'i Milligan, dia mety ho nahita antsipiriany izay tsy tonga tao an-tsainy aho - ireo antsipiriany izay mety hanodina ny fifandanjana amin'ny fomba hafa ho azy tahaka ny ahy. Ireo no mahatonga ahy mahazo aina kokoa amin'ny fandikana ny "alitaran" -- nefa tsy dia nanambadyan'izany ka ny fampahalalanafanampiny mifanohitra amin'izany dia tsy afaka mamerina ny fifandanjana amin'ny fandikana ny "fandoroana fandoroana". Ary nizara ireo angon-drakitra ireo aho tamin'ity famerenana ity ho fandinihana sy fanombanana ny mpamaky ho an'ny tenany, fa tsy hanandrana hanery ny fandresen-dahatra vao tonga ho azy. Ankoatr'izay, raha tokony hanome tsoa-kevitra fotsinyaho, dia nanoratra zavatra momba ny fizotran'ny fanadihadiana nataoko sy ny fanjohian-kevitra momba izay mety ho mendrika izany.

Ny fanaovana izany anefa dia naka toerana lavitra kokoa noho ny noeritreretina tany am-piandohana, satria tamin'izay aho dia nanao sori-dalana kely fotsiny, fa tsy ny pitsopitsony ho ampidiriko rehefa hitako hoe inona no zava-dehibe amiko ho an'ny fanombanana. Ankoatr'izay, ny ampahanyamin'izy io dia metyamin'ny antsipiriany sy/na ara-teknika loatra ho an'ny tombontsoan'ny sasany. Fa izany dia tafiditra ho an'ny firaketako manokana ary koa ho an'ny tombontsoan'ny hafa izay mety ho liana amin'izany.

Azo lazaina ihany koa fa matetika aho no nahita fitaovana izay mety ho ilaina amin'ny fizarana efa

voasoratra, ary niverina aho ary nampiasaizany tao. Midika izany fa ny hevitra sasany dia hita taratra teo aloha tao amin'ny famerenana noho ny nitrangatamin'ny dingan'ny fikarohana sy ny fanoratana tany am-boalohany. Raha toa ka misy zavatra toa voapetaka any amin'ny toerana iray fa tsy tafiditra amin'ny ambiny, dia izay vao voalaza no mety ho anton'izany.

Amin'ny alalan'ireo fanazavana ireo dia antenaina fa hamaky sy hisaintsaina imbetsaka ireo mpianatra matotra ireo - satria mety ho be loatra ny tsy azo levonina amin'ny vakitenyiray.

ADDENDUM

Famintinana syfampitahana ny safidy fandikana

Izany dia mba hanomezana famintinana ireo fomba fijery efa voaresaka sy voarakitra an-tsoratra, mba hampifantoka azy ireo amin'ny fampitahana sy fanombanana mora kokoa - ny roa misy ny fandikana ny "fandoroana ditin-kazo manitra" ary ny telo misy ny fandikana ny "alitra volamena fandoroana emboka manitra".

1. Fandikan-teny "Golden Censer", amin'ny fanondroana ny tabernakely: a) Nety ho nankasitrahana tamin'ny fitenygrika na grika klasika, fa tsy tamin'ny teny grika grika araka ny noheverin'ny sasany teo aloha - anisan'izany ny tenako talohan'ny fikarohana midadasika ankehitriny; b) tsy voatonona mihitsy ny "alitra volamena fandoroana emboka manitra" na aiza na aiza ao amin'ny tabernakely, nefa hita misongadina ao amin'ny Testamenta Taloha izy io. Raha tsy ary raha tsy misy porofo ara-tantara novokarina ho tombontsoany dia izao

ny fandikana izao dia tsy maintsy raisina ho tombantombana ka noho izany dia tsy mahafa-po.

2. Fandikan-teny hoe "Golden fandoroana fandoroana ditin-kazo manitra", ao amin'ny mety ho

fanondroana ny tempolin'i Solomona fa tsy ny tabernakely: a) Tsy milaza mazava ny firafitry ny tempoly ny mpanoratra ny Hebreo, fa ny tabernakely "naorin'ny olona" (8:2) sy "naorin'i Mosesy" (8:5); ary b) ary tsy misy filazana ao amin'ny soratra masin'ny "filazana" (Toerana Masina Indrindra) ao amin'ny tempoly hoe manana fanaka hafa ankoatra ny fiaran'ny fanekena sy ny kerobima nanarona azy. Koa ny soratra masina milazalaza ny tempolin'i Solomona

tsy manome fanampiana amin'ny famahana ny olana ao amin'ny Hebreo 9:2-4 .

3. Fandikana ny "alitra fandoroana emboka manitra", fa ny fametrahana ny alitra ao amin'ny

fitoerana masina; Izany dia nitranga tao amin'ny dikan-tenin'i Benjamin Wilson Emphatic Diaglott

(1864). Ny fanazavany dia hoe: "Ny famakiana ny Vatican MS. dia noraisina hovahaolana amin'ny

fahasarotana ekena, ary mifanaraka tanteraka amin'ny fitantaran'i Mosesy." Izany no izy, favakiteny toa tsy misy tohana avy amin'ireo sora-tanana maro be mbola misy, ary eo amin'ireo

manam-pahaizana momba ny soratra dia heverina ho sandoka. Na dia i Westcott sy i Hort aza, izay

nanome lanja ny Sora-tanana Vatikana amin'ny fitambarany be dia be (tena ambony loatra, araka ny fiheveran'nysasany), fa tsy nampiditra azy io tao amin'ny fanavaozana ny Testamenta Vaovao amin'ny teny grika, dia nametraka azy io tao amin'ny "Lisitry ny Famakiana Nolavina Tsara homarihina". Noho izany,

Ny dikan-tenin'i Wilson amin'izao fotoana izao dia manana fanohanana faran'izay bitika ka tsy azo ihodivirana ny fandraisana azy.

4. Fandikan-teny hoe "Alitra Fandoroana Emboka manitra", nefa mino fa noheverin'ny Mpanoratra ny Hebreo ho diso ilay alitra volamena tao anatin'ny efitra lamba" —

izany hoe ao anatin'ny fitoerana masina indrindra. Izany no voalaza ao amin'ny The Cambridge Commentary on the New English Bible (1967). fahadisoana toy izany, nanana izy

nahazo aingam-panahy. Noho izany dia tsy azo ekena hovahaolana mahafa-po.

Azo ekena kokoa ny fanamarihan'i AE Harvey ao amin'ny Companion to the New Testament (ny BaibolyAnglisy Vaovao), manao hoe: "Mahagaga ny fiheveran'ity mpanoratra ity ny alitara ao amin'ny efitrano anatin'ny - raha tsy hoe izy io dia tokony ho fanampiny fanampiny amin'ny efitrano anatin'ny, na dia tsy ao anatin'ny aza" (nampianafanamafisana) - izay fanehoan-kevitra tsy nety nampidirina tao amin'ny fandikana voalohany. fampidirana ny fandikana manaraka sy farany hatolotra.

5. Ny dikan'ny hoe "alitara fandroana emboka manitra", fa toy ny an'ny fitoerana masina indrindra amin'ny heviny manan-danja nefa tsy misy 'eo' -- tohanan'ny fiovana avy amin'ny hoe "any" ao amin'ny 9: 2 ho an'ny toerana masina, ho "manana" ao amin'ny 9: 4 amin'ny ampahany amin'ny toerana masina indrindra, izay tsy manakana antsika tsy ho ao anatin'ny fo, ary tsy misy manakana ny atiny sy ny ao anatiny. Ao amin'ny fitoerana masina àry ny "fiaran'ny fifanekena" misy ny rakotra fanaovam-panavotana sy ny kerobima ao anatiny, ary ny "alitara volamena fandroana ditin-kazo manitra" eo ivelan'ny fitoerana masina, izay tsy nitoeran'ny fitoerana masina, izay nitoeran'ny fitoerana masina indrindra. na ny toerana sy ny asany, toy ny voalaza teo aloha.

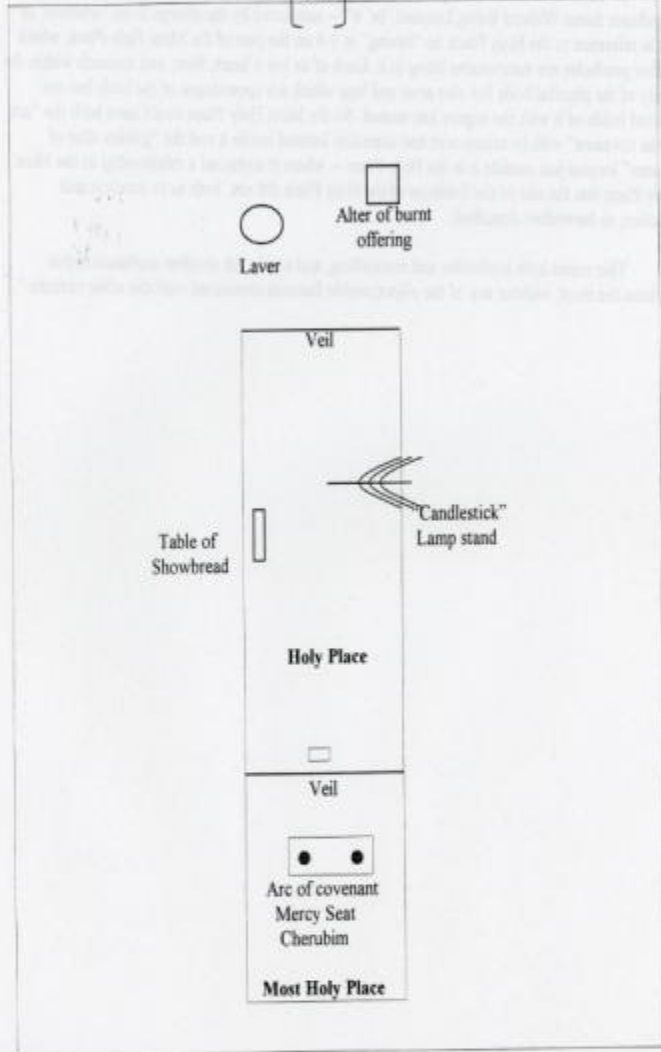
Toa sady tsy azo lavina no maharesylahatra, ary azo antoka fa ny fanazavana tsotra indrindra izay manazava indrindra, tsy misy amin'ireo endri-javatra mahasosotra mifandray amin'ireo safidy hafa.

TABERNACLE

(Not to scale)

[Gate]

(Not to scale)

[Gate]

Nodiovina ny zavatra any an-danitra
Hebreo 9:23

Text: "Koa tsy maintsy nodiovina ny tandindon'ny zavatra any an-danitra

miaraka amin'ireo [fanatitrabiby]; fa ny zavatra any an-danitra dia misy fanatitra tsara noho ireny".

Izany dia manondro ny fahasamihafana "ilaina" amin'ny singa "fanadiovana" ny zava-misy any an-danitra sy ny an'ny ny "kopiany" eto an-tany, ary mametraka fanontaniana momba ny "zavatra any an-danitra" na "ny any an-danitra". zavatra" dia mila fanadiovana, ary nahoana izy ireo no mila izany. Ary metytsy ho vitantsika izany

hamantatra amin'ny zavatra azo antoka, satria sarotra ho an'ny sasany amin'ireo manam-pahaizana momba ny soratra.

1. Nilaza i Robert Milligan fa voalaza fa "tsy maintsynipoitra avy amin'ny fahotan'ny anjelyizaytsy nitana ny toetrany voalohany, fa noho ny fikomian'izyireo, dia nazera tany Tartara (2 Petera 2:4; Joda 6). "Nefa", hoy izy, "dia tsy voaray ao an-tranontsika ny anjely, ka tsy tokony hoterena hanao fanatsoahan-kevitra isika.

toko 2:16." (Fanehoan-kevitra momba ny Hebreo.)

2. Hoy i AT Robertson: "Toa sarotra amintsika ny miresaka momba ny fombafomba fanadiovana na fanokanana ny lanitra mihitsyamin'nyalalan'ny fisehoan'i Kristy ho Mpisorona-Victim.

tena mifono zava-miafina" (Fandalinana ny teny ao amin'ny Testamenta Vaovao).

3. Nanonona an'i Bruce toy izao manaraka izao ny The Expositor's Greek Testament: "Aleoko tsy manandrana manome hevitra ara-teôlôjika ireo teny ireo, fa aleoko manao izany ho takatry ny saiko amin'ny fieritreretana ny voninahitra sy ny haja mahazo hatrany an-danitra eo amin'ny fidirana ao amin'ny 'zanak'ondrin'nyZanak'ondrin'nyZanak'ondry.

Andriamanitra.' Mino aho fa misy tononkalo bebe kokoa noho ny teolojia ao amin'ny teny."

Etsy an-danin'izany anefa, dia nanohy niteny toy izao i Marcus Dods, tonian-dahatsoratra ao amin'ny bokiny hoe Hebreo:

"Saingy zara raha azo atao ny manilika amin'izao fotoan'ny fandresen'ny mpanoratra ny hevitra ara-teôlôjia fa amin'ny lafinyiray sy amin'ny lafiny sasany dia mila fanadiovana ny lanitra. Ny tabernakely eto an-tany, izay fonenan'Andriamanitra, dia mety ho noheverina ho nohamasinina tamin'ny fanatrehany ary tsy mila fanadiovana, fa noho ny fihaonany amin'ny olona any an-danitra koa dia mitaky ny hanatonantsika an'Andriamanitra sy ny fifandraisantsika amin'Andriamanitra, ary ny fifandraisantsika amin'Andriamanitra rehetra. Ny zavatra any an-danitra dia tsy mila fanadiovana, fa araka ny nidiran'ny mpanota dia ilainyizany.

4. Toy izany koa, i Marvin R. Vincent dia nanonona an'i Delitzch toy izao manaraka izao: "Raha ny tanànan'Andriamanitra any an-danitra, miaraka amin'ny fitoerana masina, dia, mifanaraka amin'ny teny fikasana, natokana ho an'ny vahoakan'ny fanekena, mba hahazoany firaisana tanteraka

amin'Andriamanitra, dia ny helony no nandoto ireo zava-masina ireo sy ny ety an-tany, ary tsy maintsy diovana amin'ny fomba mitovy amin'ny fomba voatendrin'ny ra, tsyamin'ny lalàm-panahin'ny ra. fa

sonona tanteraka" (Word Studies in the New Testament).

5. I Albert Barnes, anefa, dia nanafoana ilay raharaha tamin'izao teny izao: "Ny fampiasana ny teny hoe nodiovana, izay mihatra amin'ny lanitra, dia tsy midika fa ny lanitra dia tsy masina taloha, fa izany kosa dia milaza fa efa azon'ny mpanota izao izy io;

Teny nalaina avy amin'ny manam-pahaizana

fomba azo ekena” (Fanamarihana ny Testamenta Vaovao).

6. Etsy an-danin'izany, dia hoy indray i Robert Milligan: “Tsy misy afa-tsy ny fanadiovana marina ny ‘zavatra any an-danitra’, raha ny fahitako azy, dia hahafeno ara-drariny ny fepetra takin’ny andinin-teny. Ary noho izany dia mirona hieritreritra aho fa amin’izao fotoana izao, fara faharatsiny, izany ho antsika dia resaka finoana kokoa noho ny filozofia. Rehefa afaka mahatakatra sy manazava amin’ny fomba feno sy manazava amin’ny fomba feno ny Anjely 15 isika, dia tena masina kokoa noho ny anjely rehetra izany. ny lanitra mihitsy no tsy madio eo imasony (Joba 15:15), dia mety ho takatsika mazava kokoa noho ny ankehitriny, ny amin’ny hoe “ny zavatra any an-danitra”, izay mandrakotra na dia ny tanànan’ily

Andriamanitravelona, dia Jerosalema any an-danitra, dia tokony hilaina.

mba hodiovina amin'ny ran'ny sorompanavotan'ijesosy Tompo. Ny tena zava-misy dia toa hita mazava tsara ao amin'ny lahatsorantsika; fa tsy dia mazava loatra ny anton'izany."

Dia nanontany izy hoe: "Moa ve fa maro ny olona masina no nampidirina ho any an-danitra?"

fiandrasana ny fahafatesan'i Kristy, ary na dia hamarinina amin'ny finoana aza, amin'ny fahasoavana sy ny fandefarana an' Andriamanitra, dia nitaky ny fampiharana ny ran' i Kristy ho fanadiovana izy ireo

rehefa alatsaka, mba hahamasina azy tanteraka. Jereo ny fanamarihana ao amin'ny toko 9:15." (Fanehoan-kevitra momba ny Hebreo.)

Hanohy ny hevitra isika fa i Milligan, ao amin'ny fehezanteny voalohany voalaza etsyambony, fa tsy Barnes, dia marina. Nefa azafady mba tadidio ny tenin'ity farany hoe "aloha", ary toy izany koa ny fanontanian'i Milligan vao nomarihina, izay samy hanana fotoana hojerentsika indray eo ambanin'ny "Fandinihana famaranana."

Fandinihana avy amin'ny Soratra Masina

1. Ny Fanekehampihavanana Voalohany sy ny Tabernakely eto an-tany. Ny "tadin'ny zavatra any an-danitra" dia ny tabernakely eto an-tany naorin'i Mosesy sy ny fanaka ary ny fitaovany (and.1-5, 18-22). Izy ireo dia nampifandraisinatamin'ilay "testamenta" na "fanekena" voalohany natao tao Sinay tamin'ny Isiraely ara-nofo, izay "natokana" tamin'ny ran'ny zanak'omby sy ny osilahy, nafafy tamin'ny "boky sy ny boky rehetra.

olona" (and.18-20).

Ny teny grika nadika hoe "natokana" dia egkekainistai, endriky ny egkainizo, 1. Manavao (2 Tantara 15:8). 2. Hanao indray, indray (Tompo. 33(36).6). 3. Manomboha, manamasina, manokan-tena

(Deuteronomia 20:5; 1 Mpanjaka 8:63; I Samoela 11:14, sns.; Hebreo 9:18; 10:20) -- araka ny voalazan'i Thayer. Manome soso-kevitra i Milligan hoe "notokanana" ho ny heviny tsara indrindra ao amin'ny

9:18, izay ilazana fa "tsy notokanana tsy nisy rà" ny fanekena voalohany.

(FANAMARIHANA: Toa tokony ho nampidirin'i Thayer tao amin'ny sokajy No.1 ny 1 Samoela 11:14, "hanavao", fa tsy ny sokajy N.3.)

2. Ny Fanekehampihavanana Faharoa na Vaovao sy ny Tabernakely any an-danitra. Ny fanekena na ny testamenta "voalohany" dia nesorin'i Kristy, "mba hanorina ny faharoa" (10:9), izay "fanekena vaovao" no mpanelanelana azy (9:15), ary ny rany dia ny ran'io fanekena io (Matio 26:28; Marka 14:24; Lioka

22:20; 1 Korintiana 22:20; 1 Kor. ho any amin'ny fitoerana masina [ny lanitra, Hebreo 9:24], rehefa nahazo fanavotana mandrakizay." (Hebreo 9:24).

9:12).

"Isika manana ... mpisoronabe, izay mipetraka eo an-kavanan'ny seza fiandrianan'ny Avo Indrindra any an-danitra, mpanaofanomboam-pivavahana ao amin'ny fitoerana masina sy ny tena tabernakely, izay naorin'ny Tompo, fa tsy olona [mifanohitra amin'ny kopian'ny ety an-tany]... ny amin'ny zavatra any an-danitra, .

“Fa raha ny ran’osy sy ny ran’ombilahy [aterina eo ambanin’ny fanekena voalohany] ary ny lavenon’omby famafazana izay voaloto, dia manamasina ho amin’ny fahadiovan’ny nofo;

mainka fa ny ran’i Kristy, Izay nanolotra ny tenany tamin’nyalalan’ny Fanahinymandrakizay

amin’Andriamanitra tsy misy kilema, diovy ny fieritreretana ho afaka amin’ny asa maty mba hanompoanareo an’Andriamanitravelona?” (9:13-14).

(FANAMARIHANA: Mariho fa toa mifandray akaiky ny hoe “fanoloran-tena”, “fanamasinana”, ary “fanadiovana”. Ary hamafisin’izany ny 1 Tesaloniana 4:3-7 , manao hoe: “Fa izao no sitrapon’Andriamanitra, dia ny hanamasinana anareo, dia ny hifadianareo ny fijangajangana, mba samy hahalala izay hanamasinana ny tenany amin’ny fanamasinana ny tenany, na dia ny fanamasinana ny tenany aza, na dia ny fanamasinana ny tenany aza. ny jentilisaizay tsy mahalala an’Andriamanitra, mba tsy hisy hanitsakitsaka ny rahalahinyamin’izany zavatra izany;

Ary koa, “rehefa nanatitra fanatitra iray ho an’ny ota mandrakizayIzy, dia nipetraka teo ankavanan’ny Andriamanitra; ... Fa ny fanatitra iray ihany no efa nahatanterahany mandrakizayizay hamasinina.” (10:12-14) “Ary tsy hotsarovako intsony ny fahotany sy ny helony” (and.17).

FANAMARIHANA: Tsy midika akoryizany fa rehefa lasa Kristianina ny olona iray, na ny fahotana mety ho vitany any aoriana aza dia voakarakara ihany koa avy eo; fa kosa midika izany fa raha vao voavela ny ota rehetra, dia tsy toy ny eo ambanin’ny lalàn’i Mosesy, fa tsy tsaroana isan-taona ary mila fanavotana imbetsaka isan-taona, fa havela ho amin’ny andro ho avy.

3. Tombontsoa azo ampiarina eo ambanin’ny fanekena vaovao ho an’izay mbola eto an-tany.

Miorina amin’ny fisoronana avo nataon’i Kristy sy ny fitahiana ambony omen’izy io, ny Kristianina dia nampirihina mba “hanatona amin’ny fahasahiana ny seza fiandrianan’ny fahasavana [izaytokony hoheverina ho any an-danitra], mba hahazoantsika famindram-po [izaymisy famelan-keloka araka izayilaina] sy hahitantsika fahasavana hanampy antsika [rahatsy izany koa] amin’ny andro

mahory” (4:16). “Koa amin’izany, ry rahalahy, dia manana fahasahiana hiditra ao amin’ny fitoerana masina [izay itoeran’i Kristy sy ny “seza fiandrianan’ny fahasavana”, ary hahazoana ny soa avy

amin’ny ra nalatsany] amin’ny ran’ijesosy, amin’ny lalana izaynatokany ho antsika, dia lalana vaovao sady velona, ao amin’ny efitra lamba, izany hoe ny nofony, ary manana mpisoronabe lehibe.

ny tranon’Andriamanitra; aoka isika hanatona amin’ny fo marina sy amin’ny finoana rehetra.” (10:19-22a).

(FANAMARIHANA: Ny fanatonana “manakaiky” izay ataontsika ankehitriny [amin’ny alalan’ny “fanantenana tsara kokoa” ananantsika ao amin’i Kristy, 7:19] dia toa amin’ny alalan’ny vavaka amin-kitsim-po sy ny fanompoam-pivavahana marina ary ny fankatoavana, eo am-piandrasana ny fiverenan’i Kristy, Mpisoronabentsika lehibe, sy ny fahataperan’ny famonjena antsika [9:27-28; jereo Jaona 14:1-3] Famonjena “hatramin’ny farany” [Hebreo 7:25]. Nohamafisina ny hoe “tsy misy dikany” sy “tena marina”, satria hoy iJesosy tamin’ny sasany: “Ary efa foananareo tamin’ny fampianarana voatolotra anareo ny tenin’Andriamanitra. [Matio 15:6b-9, ASV -- ny DIEM ao amin’ny and.6 vakina hoe: “Ity firenena ity manaja Ahyamin’ny molony, fa ny fony kosa lavitra Ahy.”])

Fandinihana famaranana

1. Ny "zavatra any an-danitra", na ny "zavatra any an-danitra", dia tsy maintsy ho ny tena zava-misy nisy ny tabernakely teto an-tany sy ny fanaka ary ny asa fanompoana tao aminy, ary toa ahitana ny fiangonana eto an-tany sy ny fiangonan'ny voavotra any an-danitra (jereo 12:22-24). Ny fitoerana masina indrindra, izay fanitarana azy sy nidiran'ny toerana masina indrindra, dia tsy maintsy ny fiangonana eto an-tany. Izany dia azo jerena amin'ny hoe ny kristiana dia voalaza fa manana

"toerana any an-danitra ao amin'i Kristy: (Efesiana 1:3; 2:6), ary "ny maha-olom-pirenentsika any an-danitra" (Filipiana 3:20) - ny fiangonana dia ny fanjakan'Andriamanitra eto an-tany, izay, ankoatra ny zavatra hafa, dia

antsoina hoe "ny fanjakan'ny lanitra" (jereo ny Matio 16:18-19).

2. Azo antoka fa tsy azo tsiny i Milligan noho ny fandavana ny soso-kevitra hoe tsy maintsy nodiovina tamin'ny ran'i Kristy ny lanitra noho ireo anjely nanota sy noroahina vokatr'izany, araka ny 2 Petera 2:4 sy Joda 6 -- satria, araka ny nambaran'i Milligan, dia tsy voafihin'ny anjely ny anjely.

ao amin'ny Epistily ho an'ny Hebreo 9 (jereo 2:16-17).

3. Tsy nanana ny valin'ny fanontaniany manokana i Milligan, ary tsara raha tsy ho dogmatika amin'izany isika. Saingy afaka manadihadyamin'ny tombombarrotra isika ary mandinika ny fiantraikan'izany. Ny fanontaniany dia hoe: "Moa ve noho ny hoe maro amin'ny olo-masina no nampidirina ho any an-danitra amin'ny fiandrasana ny fahafatesan'i Kristy, ary na dia nohamarinina tamin'ny finoana tamin'ny alalan'ny fahasovana sy ny fahari-pon'Andriamanitra aza izy ireo, dia nitaky ny fampiharana ny ran'i Kristy amin'ny fanadiovana.

rehefa alatsaka, mba hahamasina azy tanteraka. Jereo ny fanamarihana ao amin'ny ch. 9:15."

Ny toko 9:15, araka ny nanononan'i Milligan, dia milaza fa i Kristy no "Mpanelanelana amin'ny fanekena vaovao, mba hisy fahafatesana [ny azy] ho fanavotana ny fandikan-dalàna teo ambanin'ny fanekena voalohany, mba hahazoan'izay voantso ny teny fikasana ny amin'ny lova mandrakizay".

Saingy tsy midika izany fa efa nahazo izany izy ireo. Ary ny toko 11:39-40, rehefa avy nanome ohatra talohan'ny safo-drano sy taorian'ny safo-drano, ary tamin'ny fotoampitantanan'ny Patriarka sy

Mosaika, ny lehilahy sy ny vehivavy nanam-pinoana, dia milaza hoe: "Ary ireo rehetra ireo, rehefa nambara taminy noho ny finoany, dia tsy nandray ny teny fikasana, fa Andriamanitra efa nanao izay tsara lavitra ho antsika, mba tsy hahatonga azy ho tanteraka raha tsy misy amintsika".

Ary ny amin'i Davida, izay tafiditra tao amin'io lisitry ny mpino io (11:32), dia nilaza ny apostoly Petera fa

Ny Pentekosta taorian'ny nitsanganan'i Kristy tamin'ny maty sy ny niakarany tany an-danitra dia nilaza fa "maty izy ka nalevina,

eto amintsika mandraka androany ny fasany”, ary indrindra fa “TSY niakatra tany an-danitra Izy” (Asan’ny Apostoly 2:29, 34).

Ambonin’izany, izay marina momba an’i Davida dia azo antenaina ho marina amin’ny olon-kafa rehetra, raha tsy i Enoka (Hebreo 11:5-6), izay novana mba tsy ho faty ka tsy hita teto an-tany intsony, fa azo inoana fa nentina ho any an-danitra na any amin’ny Hadesy,tsy fantatsika hoe iza izany, afa-tsy ny ho an’ny fanahin’ny maty indrindra indrindra ho an’ny fanahin’ny maty — ary tsy voalaza ao amin’ny Hebreo 1 ny fitsanganana amin’ny maty. mitovysokajy amin’i Enoka (2 Mpanjaka 2:11-12).

Kanefa, na dia miavaka amin’izay voalaza ao amin’ny Hebreo 11:39-40 aza ireo roa ireo, dia tsy ho anisan’ny “maro” an’i Milligan izy ireo. Na izany aza, raha toa ka maninganaizy ireo ary nentina tany an-danitra fa tsy

Raha mankanyamin'ny Hadesy, izay nolazain'i Milligan momba ny Lanitra mandoto "maro" dia azo heverina ho marina momba ny fanatrehan'i Enoka sy Elia.

Ny Hadesy no toeran'ny fanahy efa niala teo anelanelan'ny fahafatesana sy ny fitsanganana amin'ny maty ary tsy aseho ho foana sy hofanana mandra-pahatongan'ny fitsanganana amin'ny maty sy ny fitsarana ankapobeny (Apokalypsy 20:11-15). Azo inoana àry fa mitoetra ao amin'ny Hadesy ny

fanahin'ny maty rehetra mandra-pitsanganan'izy ireo. Fa ny fanahin'i Kristy dia tsy navela tao amin'ny fiainan-tsi-hita, satria natsanganatamin'ny matyIzy (Asa. 2:31), ary efaolo andro

taorian'izay dia niakatra tany an-danitra (1:3, 9-11) — ilay voalohany, toa tsy ho faty intsony (jereo

Asan'ny Apostoly 13:34).

Ary koa,mifandray amin'ny fahafatesan'i Kristy sy ny nitsanganan'i Kristy tamin'ny maty, "ny efitra

lamban'ny tempoly dia triatra nizara roa hatranyambony ka hatrany ambany, ary nihorohoro ny tany, ary maro ny fatin'ny olona masina izay efa nodi-mandry no natsangana [izaymiharihary fa tsy navela ho any amin'ny fiainan-tsi-hita koa] ny fanahin'izyireo; ary nivoaka avy tao amin'ny fasana izyireo, ka niditra tao an-tanàna maro, rehefa nitsanganatamin'ny maty." 27:51-53).

Fanontaniana: Vetivety ihany ve ny fiverenan'izy ireo tamin'ny fiainana, sa niaraka tamin'i Kristy

niakatra tany an-danitra? Izay tsy azontsikavaliana amin'ny fomba azo antoka. Saingymisy ny mety ho marina ity farany. Ny Efesiana 4:8 dia miresaka momba ny Salamo 68:18 , izay mihatra amin'i

Kristy, manao hoe: "Raha niakatra ho any amin'ny avo Izy, dia nitondra olona maro ho babo ka

nanome fanomezana ho an'ny olona". Izany dia araka ny fomban'ny fidirana mpandresy nataon'ny jeneraly miaramila taorian'nyady lehibe nandresy - nitarika andiana babo ho porofon'ny fandreseny ny fahavalo ary nitoraka fanomezana ho an'ny olona tenyamin'ny lalan'ny diabe avy amin'ny babo azo tamin'nyady. Ny fanomezam-pahasoavana ho an'ny olona amin'ny fiverenan'i Kristy any

an-danitra dia fanomezana ara-panahy tao amin'ny fiangonana voalohany, araka ny Efesiana 4:11-12 .

Ny antony nanaovana an'ilay teny nalaina tao amin'ny Salamo 68:18 dia tsy nampiditra zavatra hafa

afa-tsy ny "fanomezana ho an'nyolona"; fa ilay quotation mihitsy no nanao azy. Anisan'izany ny "babo

maro be", araka ny nadika eo amin'nysisin'ny Fandikan-tenin'ny Mpanjakajacques. Raha izany angamba no ilazana an'ireo natsanganataorian'ny nitsanganan'i Kristy tamin'ny maty (mety ho marina tokoa izany), dia efa babon'i Satana mandra-pahafahan'i Kristy izy ireo ary nentina tany an-danitra niaraka taminy

rehefa niakatra ka nanolotra azy ireo niaraka tamin'ny tenany ho porofon'ny fandreseny an'i Satana sy ny fahafatesana, izay fandresena resahin'ny Hebreo.

2:14-15.

[Fanamarihana: Raha mila famakafakana fanampiny momba ny fotoana hiaingan'ny fanahin'ny olo-marina ho any amin'ny Hadesy, dia jereo ny hoe Aiza no halehan'ny fanahinao rehefa maty ianao?, Joe McKinney,

4. Eritrereto àry izao: a) satria nitsanganatamin'ny maty i Kristy tao amin'ilay tena nahafatesany, na dia novana avy tamin'ny mety maty sy ny mety ho lo ho tsy mety maty sytsy mety lo aza, araka ny 1 Korintiana 15:53-54, ary b) satria "natao ho ota ho antsika" izy (2 Korintiana 5:21 , NW). rehetra" (Isaia 53:6), dia tsy azo heverina ho nandoto ny lanitra ny fidirany ho any an-danitra (sy ny an'ny olon-kafa raha nisy niaraka taminy) ka mila fanadiovana mialoha sy mandra-panateran'i Kristy ny rany ara-panoharana ho fanadiovana sy fandrakofam-pahotana.

vita?

(Raha ny zava-mitranga toy izany, ny lanitra dia tsy voatery ho heverina ho tsy masina "talohan'izany", araka ny voalazan'i Barnes, voalaza etsyambony - raha tsy hoe efa voaloton'ny fandraisana an'i Enoka sy Elia - fa mbola ho toy izany mandra-pahatongan'ny "voadio" amin'ny ran'i Kristy.)

5. Farany, na dia tsy afaka mamaly amim-pahatokiana ny fanontanian'i Milligan na ny

fanontaniantsika manokana aza isika, dia afaka mandray soa be dia be amin'ny fandinihana lalina ny

(a) ny fankahalana mahatsiravina an'Andriamanitra noho ny ota, (b) ny voka-dratsin'ny fahotana sy ny sazy izay tsy maintsy aloa ho antsika raha voavela heloka isika, ary (c) ny fanehoana

an'Andriamanitra mahagaga sy lehibe noho ny fahotan'ny olombelona. famaizana mandrakizay

amin'ny alalan'i Kristy Jesosy Tompontosika, izay nasehon'Andriamanitra ho "fanavotana amin'ny

finoana amin'ny rany, (...) mba ho marina sy hanamarina izay mino an'ijesosy" (Romana 3:25-26 ; jereo 1 Jaona 2:2-1), ary (d) ankasitrahana mandrakariva noho izany. Izany anefa no zava-kendrena lehibe indrindra ananantsika amin'ireo fandinihana teo aloha, araka ny nambaran'i Paoly hoe:

"Endrey, tsy takatry ny saina ny fitsarany, ary ny làlany tsy azo fantarina!"

(Romana 11:33).

Fahasahiana amd Exhortation

Toko 10:19-25

1. FAMPIDIRANA.

Fizarana hortatory manankarena ity, miaraka amin'ny famporisihany mifototra amin'ny zava-misy tena manan-danja efa miorina (4:14 - 10:18) na amin'ny fanatsoahan-kevitra azo avy amin'izany. Ny zava-misy dia mifandray amin'ny

izay ananantsika (and.19-21), nampidirin'ny teny hoe "manana". Ary ny fananarana tsirairay dia

manomboka amin'ny teny hoe "Andao" (and.22, 23, 24).

II. ZAVA-MISY: "MANANA" (and.19-21).

1. "Aryamin'izany, ry rahalahy, dia manana fahasahiana hiditra ao amin'ny fitoerana masina amin'ny ran'ijesosy aho" (and.19). Ny "toerana masina" eto dia ny "lanitra mihitsy", izay nidiran'i Kristy ho

antsika, toy ny hoe ny rany sy ny rany, ary izany no nahazoany ny mandrakizay.

fanavotana ho antsika (9:24-25; jereo And 11-12).

Rehefa "miditra ao amin'ny fitoerana masina amin'ny alalan'ny ran'ijesosy" isika, dia miditra

amin'ny "làlana izay nohamasininy ho antsika, dia lalana vaovao sady velona, eo amin'ny efitra

lamba, izany hoe ny nofony" (and.20) -- izany koa no ilazana ny maha-olombelona Azy. Noho ny

nitondrany teo amin'ny tenany ny toetran'ny olona ihany no nahafahany niaina ny fahafatesana sy nanan-dra halatsaka ho antsika (jereo ny 2:14-17). Ary rehefa niakatra tany an-danitra izy, dia

niaraka tamin'ny vatany natsanganatamin'ny maty (izay niova toy ny antsika, jereo 1 Korintiana

15:50-52 sy Filipiana 3:20-21). Noho izany dia lasa mpanoratra (archegos, kapiteny, na lehiben'ny mpitarika) na ny famonjena antsika izy (Hebreo 2:10). Ambonin'izany, rehefa tonga fanindroany izy, dia "ho amin'ny famonjena" ("hatramin'ny farany", 7:25) "ho an'izaymiandry Azy" (9:28). Ho avy handray antsika ho eo AminyIzy; ka izayitoerany no hisy antsika koa (Jaona 14:3). Amin'izay isika dia "hiditra ara-bakiteny ao amin'ny fitoerana masina" misy azy satria navotana "tamin'ny ran'i

Jesosy". Amin'izao fotoana izao anefa, dia ara-panahyihany no ataontsika, eo amin'ny fitiavantsika sy ny fanompoantsika. Saingy tena zava-dehibe tokoa izany raha te hiditra ara-bakiteny isika ao anatin'ny fotoana fohy. Ary mety ary tokony hatao amin'ny "fahasahiana" izany, satria navotana "tamin'ny ran'ijesosy" isika ary manana antony lehibe indrindra hiandrandra ny fidirana

ara-bakiteny rehefa ho avy indray i Kristy. Ary io "fahasahiana" io no foto-kevitra lehibe indrindra ao amin'nyepistolintsika (3:6; 4:16; 10:19, 35). Tsy fahasahiranana na

fahadalana, fa fahasahiana, fahatokiana, fiononana, miorina amin'izay nataon'Andriamanitra ho antsika tamin'ny alalan'i Kristy sy nampanantenaina ho antsika ny amin'ny ho avy.

2. "Ary manana Mpisorona lehibe ho an'ny tranon'Andriamanitra" (and.19) - dia iJesosy Kristy, izay voalaza ao amin'ny 1:3 ny fisoronany, ary nasongadina manokana nanomboka tamin'ny 4:14 -

manome ny toky rehetra fototra sy manamarina ny "fahasahiana" nangatahana, ary ny fananarana manaraka.

III. FANAMPIM-PANAZAVANA: "ANDAO KITA" (and22-25).

1. "Aoka isika hanatona" (and.22) - izany hoe, hanohy hanatona -- "ho amin'ny seza fiandrianan'ny fahasoaavana [ao amin'ny any an-danitra], mba hahazoantsika famindrampo sy hahitantsika fahasoaavana hanampy antsika amin'ny andro mahory" (jereo ny 4:16).

a. "Amin'ny fo marina" -- amin'ny fahatsoram-po sy ny fahazotoana ary ny tsy fivadihana.

b. "amin'ny finoana feno" -- na "amin'ny fahatokiana tanteraka amin'ny finoana" -- finoana ny tenin'Andriamanitra amin'nyalalan'ny Kristy (jereo ny Romana 10:17).

c. "Rehefa nanana ny fontsika voafafy tamin'ny feon'ny fieritreretana ratsy" -- mifandray amin'ny

fananana "fo marina" -- famafazana an'ohatra amin'ny ran'i Kristy (jereo 9:14, 18-22) -- mitovy amin'ny fanadiavana ny fontsika ho afaka amin'ny ota, ary amin'ny fahatsiarovan-tena ny amin'ny ota sy ny

famafazana indray (jereo ny 10: amin'ny ran'nyZanak'ondry

(Apokalypsy 7:14).

FANAMARIHANA: Ity sy ity zavatra manaraka ity dia tsy isalasalana fa tokony horaisina ho toy ny nifanandrify.

d. "Ary rehefa voasasa tamin'ny rano madio ny tenantsika" -- fanondroana mazava ny batisa kristiana (jereo nyAsan'ny Apostoly 10:47-48) -- ny olona rehetra sy ny fanahy ary ny vatana manontolo, nohamasinina ho an'Andriamanitra (jereo ny Romana 12:1; 1 Korintiana 6:15, 20-- ny andininy farany izaymamaky ao amin'ny AV, izay manome voninahitra an'Andriamanitra ao amin'nyAV, izay manome voninahitra an'Andriamanitra amin'ny vatanao. Asa. 22:16;

3:21*) *Jereo ny Excursus ao amin'ny 1 Petera 3:21 . pejy 60

2. "Aoka isika hihazona mafy (and.23) -- izany hoe "hihazona mafy ny fanekena ny

fanantenana mba tsy hihozongozonana; fa mahatokyilay nampanantenaina." Ny AV dia manana "finoana", angamba noho ny teny hoe "fiekena", izay nadika hoe "fiekena." Fa ny teny grika kosa dia manana ny teny hoe elpis, fanantenana, fa tsy pistis, finoana, na dia misy ifandraisany aza ireo roa ireo, araka ny homarihina etsyambany. Raha heverin'ny

mpandikateny ho fanekena izany, dia ny "fikonfesy" no tsara kokoa raha raisina ho toy ny fanambarana na fanamafisana tsy nangatahana, dia "professiona";

aleo kokoa.

Teny manan-danja tokoa ny hoe "fanantenana" ao amin'ny Hebreo, izay miseho koa ao amin'ny 3:6; 6:11,18; 7:19. Izy io dia a fitambaran'ny fanantenana syfaniriana, ary ny "finoana" dia "fahatokiana ny amin'ny zavatra antenaina, fanehoana ny zavatra tsy hita" (11:1).

Ny antony nomena antsika hihazonana mafy ny fanantenantsika dia ny hoe "mahatokyIzay nampanantenaina". Ary amin'io lafinyio, dia mila dinihina ny andinin-teny ao amin'ny 6:13-20 .

3. "Ary aoka isika handinika" (and.24-25) -- izany hoe, "mifampandinika hampandroso ny fitiavana sy ny fitiavana. asa tsara" (and.24).

a. "Aza mahafoy ny fiarahantsika miangona, tahaka ny fanaon'nysasany" (and.25a) -- na, "tsy miala amin'ny fivoriantika, tahaka ny fanaon'nysasany" (NEB). Manao izao fanamarihana izao momba izany i AE Harvey: "Azo inoana fa mihoatra noho ny fikelezana aina fotsiny ny fanatrehana

am-piangonana [izaytokony hohalavirina]. Ny fanalavirana dia manondro (amin'ny tenygrika, raha tsyamin'ny teny anglisy) ny tsyfijoroana ho mafy orina amin'ny mpiara-manompo amin'ny

fotoan-tsarotra — ary ny sarin'ny fotoana toy izany dia manaraka andalanavitsivitsy hatrany

hatrany." pp.706-07.) Toy izany koa i Thayer, rehefa namaritra ny tenygrika hoe egkatalaipo, dia mety hidika hoe "miala amin'ny fahasahiranana, miala.

tsy afa-manoatra, (colloq. miala amin'ny fahasahiranana).

Ny zava-dehibe ato amin'ity andininyity dia tsy nytsyfahampian'ny fiheverana araka ny tokony ho izy ny rahalahy rehefa mitsahatra tsy mikambana amin'izy ireo ao amin'ny fivoriambe kristiana, ary ny fanamafisana, manomboka amin'ny andininy manaraka (26), dia ny loza ateraky ny tsy "fivoriantika".

b. "Fa mifananara kosa" (and.25b). Tsy ao amin'ny soratra grika ny hoe "mifamaly", na dia lazaina aza. Ny teny hoe "nefa" dia mampiditrafifanoherana: "Aza mahafoy ny fiarahantsika miangona ... fa

mamporisika". Ny antony iray, noho izany, ny fivoriantika dia ny fifaneraserana amin'ny Kristianina, ny fifanentanana, ny fampaherezana, ary ny fifanohanana — "fampandrosoana sy fananarana ary

fampiononana" (jereo

1 Korintiana 14:3).

c. "Ary mainka satria hitanareo fa mihantomotra ny andro" (and.25c). Izany dia manondro ny

fanatonan'ny andro fisedrana lehibe dia lehibe, izay ny fiombonana sy ny fampirisihana ny

fiangonana kristianina dia ho ilaina kokoa, mba hisorohana ny fihemorana sy ny fiarovana amin'ny fihemorana.

ny fivadiham-pinoana -- andro izayfantatr'izy ireo -- ary nantsoin'izy ireo hoe "andro".

Misy mihevitra an'izany ho "andron'ny Tompo" ao amin'ny Apokalypsy 1:10, izay heverin'ny

Kristianinavoalohany ho androvoalohanyamin'ny herinandro, izay nanaovany fivoriambe tsy tapaka isan-kerinandro. Ny teny manodidina anefa, "tsy mahafoy" ny fiangonana "fa mananatra", dia toa

manondro ny fiaraha-mivory mba hifampaherezana, fa tsy midika famporisihanatsy

mitsaha-mitombo hatrany mandritra ny herinandro mba hivory amin'ny andron'ny Tompo manatona ny manaraka.

Ny hafa kosa mihevitra ny “andro antomotra” ho ny Fiavian'i Kristy Fanindroany. Kanefa, na dia tokony hiomana ho amin'izany aza isika na amin'ny fotoana inona na amin'ny fotoana rehetra, dia ampandrenesina imbetsaka isika fa tsy fantatsika hoe rahoviana no hitranga izany, anisan'izany i Kristy mihitsyfonyIzy tetỳ an-tany (Matio 24:35-44; 25:1-13; Marka 13:31-37; Lioka 21:33-36; 1 Tesaloniana 4:13-5). Ao amin'ny fanoharana nataon'ny Tompontsika momba ny talenta anefa, dia nisy ny filazana fa mety tsy ho “efa ela” izy (Matio 25:14-30 sy and.19 indrindra indrindra). Tsy “efa akaiky” tamin'ny fotoana nanoratana ny 2 Tesaloniana, ary tsy talohan'ny nisian'ny fivadiham-pinoana lehibe izay efa nambaran'ny apostoly Paoly mialoha ny amin'ny fotoana tsy voafetra amin'ny hoavy (2:1-12). Ary rehefa nanoratra ny epistiliny faharoa ho an'ny Kristiana ny apostoly Petera, dia nisy mpaneso niasalasa ihany tamin'izany fotoana izany raha mbola hisyizany, satria efa ela be taorian'ny nampanantenaina (2 Petera 3:1-13). Na izany aza. Rehefa nanoratra ny epistiliny voalohany izy, dia “fotoana hanombohan'ny fitsarana ao an-tranon'Andriamanitra izany; Teo amin'ny tontolon'ny

“Fitsapana mirehitra” iainan’ny Kristianina (1 Petera 4:12-19). Ary misy antony tokony hinoana izany

Ny “fitsarana” resahina eto dia niresaka ny fijaliana sy ny loza nambaran’i Kristy mialoha ao amin’ny Filazantsara.

Raha izany no izy, dia azo inoana fa ny “andro antomotra” resahin’ny Hebreo 10:25 dia ny andro handravana an’iJerosalema, izay hitranga mandritra ny androm-piainan’ny taranaka niara-belona tamin’i Kristy (Matio 24:1-34; Marka 13:1-30; Lioka 21:5-32), ary azo inoana fa niseho tao anatin’ny fotoana fohy taorian’nyepistily hebreo 70 taorian’i Kristy. voasoratra, rehefa mitombo ny

famantarana ny fanatonana azy. Nitombo izany satria nitombo ny fifandirana teo amin’ny

mpitondrajiosytany Palestina sy ny Romanina tompony. Ary rehefa nitombo ny fihenjanana toy izany, dia nanjary niharatsy hatrany ny fiainan’nyJiosy na taiza na taiza tao amin’nyempira

romana -- ary toy izany koa ny amin’ny Kristianina, satria noheverina ho sekta tamin’nyJiosy sy ny Kristianina jentilisa ho proselytajiosyzy ireo tamin’izany fotoana izany.

Nilaza mialoha ny Tompo fa hisy fahoriana tsy manam-paharoa amin’ny fotoana

hanaovana fahirano sy fandravana an’iJerosalema, ary nanome toromarika ho an’ny

mpianany mba handositra. Ary hoy i Eusèbe ao amin’ny Tantaran’ny Eglizy: “Fa ny tenan’ny Eglizy rehetra any Jerosalema, rehefa nodidian’ny fanambaran’Andriamanitra, nomena ny olona nankasitrahana’Andriamanitra talohan’nyady, dia niala tao an-tanàna ka nitoetra tao amin’ny tanàna anankiray any an-dafin’i Jordana atao hoe Pela. ny helok’izy ireo tamin’i

Kristy sy ny apostoliny, dia nahatratra azy ireo tamin’ny farany, ka nandringana tanteraka ny taranaka rehetra tamin’ireo mpanao ratsy ireo tsy ho eo amin’ny tany.” (Boky III, Toko V.) Izany dia ampy hampahatsiahivana antsika ny amin’izay nolazain’i Petera momba ny olo-marina “fa vitsy no voavonjy”, sy ny vokatry azo avy amin’izany, hoy iJesosy: “Raha tsy efa nohafohezina izany andro izany, dia tsy nisy nofo hovonjena; fa noho ny olom-boafidy dia hohafohezina izany andro izany.” (Matio 24:22).

IV. FITSANGANANA (1 PETERA 3:21).

Misy ifandraisany lehibe amin’nyAsan’ny Apostoly 22:16, ny 1 Petera 3:21, ny “fiantsoana ny anaran’i Jehovah”, ary nyAsan’ny Apostoly 2:38 ny “famelàna ny fahotana” sy ny “fieritreretana tsara”. Ao amin’ny fitenin’ny soratra masina, ny “fieritreretana tsara” (Asan’ny Apostoly 23:1) dia “fieritreretana tsy manan-tsiny eo anatrehan’Andriamanitra sy ny olona” (24:16). Ny AV dia

manana 1 Petera 3:21 milaza fa ny batisa dia “famalian’ny feon’ny fieritreretana tsara eo

anatrehan’Andriamanitra”, izay toa midika fa “noho ny famelana ny heloka” izany, fa ny Asan’ny

Apostoly 2:38 kosa milaza fa “ho [na, ho] famelana ny heloka”. Ary nyASV ao amin’ny andinin-teny ao amin’ny 1 Petera 3:21 dia manana ny batisa ho “fanontaniana amin’ny fieritreretana tsara eo

anatrehan'Andriamanitra", izay toa tsy misy dikany mihitsy. Fa eo amin'nysisiny dia misy hoe: "Na, fanadihadiana na, antso". Toa tsy misy dikany ny hoe "fanadihadiana" amin'io toe-javatraio, fa ny "fangatahana" kosa dia midika raha tokony ho "ho amin'ny feon'ny fieritreretana tsara" ilay izy, izay azo adika ary miharihary fa midika izany, araka ny nandikan'ny fandikan-teny maoderina maromaro azy io — na amin'ny hoe "fiantsoana" na ny mitovyaminy. Ny hafa dia mandika azy io toy izao

manaraka izao:

Goodspeed: "ny faniriana hanana feon'ny fieritreretana marina eo anatrehan'Andriamanitra."

Williams: "ny faniriana hanana feon'ny fieritreretana madio eo anatrehan'Andriamanitra".

Rotherham: "ny fangatahana fieritreretana tsara amin'Andriamanitra".

Moffatt: "ny vavaka ho an'ny fieritreretana madio eo anatrehan'Andriamanitra".

Montgomery: "ny vavaka hahazoana fieritreretana tsara eo anatrehan'Andriamanitra".

FANAMARIHANA: Izany dia mifanaraka amin'ny Asan'ny Apostoly 2:38, "natao batisa tamin'ny anaran'i Kristy ho famelan-keloka" — izany hoe, mba hanana fieritreretana tsara eo anatrehan'Andriamanitra, sy ho fanehoana "faniriana" ho an'izany.

Eperotema ny tenyampiasaina ao amin'ny 1 Petera 3:21 . Milaza ny Diksionera Grika-Anglisy ny Testamenta Vaovao nataon'i Thayer fa midika hoe: 1. Fanontaniana, fanontaniana. 2. Fitakiana. 3.

Satria matetika no ahitana ny hevitra ny faniriana ao amin'ny teny famotopotorana sy fitakiana, ny

teny toy izany dia mahazo ny heviny amin'ny fitadiavana fatratra, izany hoe, faniriana, faniriana mafy. Raha ekena izany fampiasana ny teny izany, dia manome fanazavana mora indrindra sy mifanitsy

indrindra amin'io andalan-teny mahasotra io 1 Pet.3:21 io, manao hoe: "izay (batisa) mamonjy

antsika ankehitriny [ianareo], tsy noho ny nandraisantsika izany [narianareo] ny fahalotoan'ny nofo, fa noho ny nieritreretana ny fieritreretana fatratra tamin'Andriamanitra".

Hoy i Arndt sy Gingrich, ao amin'ny Diksionera Grika-Anglisy momba ny Testamenta Vaovao sy ny zavatra vita an-tsoratra kristiana voalohany hafa: 1. Fanontaniana. 2. Mangataka, mangataka

(eperotao 2, mangataka zavatra amin'olona) -- fitalahoana amin'Andriamanitra mba hanana feon'ny fieritreretana madio 1 Pet. 3:21.

FANAMARIHANA: Mifanaraka tsara amin'ny Asa.

22:16, "Mitsangàna, ary aoka hatao batisa, ary sasao ny helokao, miantsoa ny anaran'i Jehovah". Izany hoe, rehefa atao batisa hanasa ny ota ny olona iray, dia maneho ny fanirian'ny fony hanana fieritreretana tsara

amin'Andriamanitra - raha ny marina, dia tsy maintsy manao izany mba hovoavonjy. Ny batisa araka ny Soratra Masina àry dia miharihary

vavaka ho famelan-keloka. Tafiditra amin'ny vavaka ny fiantsoana ny anaran'ny Tompo. Miantso ny

Tompo izany.

"Fa tsy misy hafa najiosy na Grika, fa irayihany no Tompon'izy rehetra sady manan-karena amin'izay rehetra miantso Azy; fa izay rehetra miantso ny anaran'ny Tompo no hovanjena"

Romana 10:12-13). "Ary nitora-bato an'i Stefana izy ireo, niantso ny Tompo hoe: Jesosy Tompo ô, raiso ny fanahiko." (Asan'ny Apostoly 7:59).

Mba hovoavonjy, araka ny fepetran'ny Fanekena Vaovao, dia tsy maintsy miantso ny anaran'ny

ny Tompo, ary manao izany amin'ny batisany, mba ho tonga vavaka miharihary ho famelan-keloka.

Famaranana amin'ireto manaraka ireto avy ao amin'ny Diksionera Teolojikan'i Kittel ny Testamenta Vaovao

(1964): "Noho izany dia azontsika adika ny 1 Pet.3:21 hoe: 'Tsy ny fanesorana ny fahalotoana eo ivelany, fa ny fivavahana amin'Andriamanitra mba hahazoana fieritreretana tsara.

Ary koa: "Raha jerena ny and.21 dia tokony hanantena ny rehetra [saingy] arahin'ny fanadiovana ara-panahy isika. saina. Noho izany, ny fangatahana fieritreretana madio dia tokony ho raisina ho toy ny vavaka ho

famelan-keloka ... ny famelana ny fahotana dia mifandray akaikyamin'ny batisa hatrany
am-piandohana (Mk.1:4 sy feh.; Asan'ny Apostoly 2:38)." (Boky II, p. 688 .) [Ny fifanakalozan-kevitra
fanampiny momba an'io lohahevitra io dia hita ao amin'ny Baptible into Christ, www.Joe.

Ny Sorona "Mahafinaritra kokoa" nataon'iAbela

Toko 11:4

Text: "Finoana no nanateran'i Abela ho an'Andriamanitra sorona tsara noho i Kaina, izaynanambarany azy fa marina, satria Andriamanitra no nanambara ny amin'ny fanomezany, ary izany no itenenan'ny olona, na dia maty aza." (American Standard Version).

1. FANDINIHANA OLONA.

Ny lesona fototra dia ny hoe i Abela dia nanolotra tamin'nyalalan'ny finoana ary nekena ho olo-marina, izay midika fa i Kaina dia tsy nanolotra fanatitra noho ny finoana ka noho izany dia tsy nekena. Mila mianatra araka izay fara herintsika anefa isika, ny dikan'ny teny hoe 1) "atolotra amin'ny finoana" sy 2) "fanatitra tsaratsara kokoa". Amin'ny lafiny sasany, ny farany dia sarotra kokoa noho ny teo aloha, ary noho izany dia mampiady hevitra kokoa.

Izao no resahin'ny Hebreo ao amin'ny Genesisy 4:2b-5 : "Abela dia mpiandry ondry, fa Kaina kosa mpiasatany. Ary rehefa afaka elaela, dia nitondran'i Kaina ny vokatry ny tany ho fanatitra ho an'i Jehovah. Tezitra indrindra i Kaina, ka nanjombona ny tarehiny". Tsara homarihina fa ny Genesisy dia tsy miresaka mivantana momba ny finoana, fa milazalaza ny fahasamihafana misy eo amin'ireo fanatitra roa, fa ny Hebreo kosa dia miresaka momba ny fahasamihafana (finoana) nefa tsy milaza mazava ny fahasamihafana misy eo amin'ny tanjona.

1. "Atolotry ny Finoana". Kanefa, na dia tsy voalaza mivantana ao amin'ny Genesisy aza ny finoana momba azy roa ireo, dia ny finoana ny fisian'Andriamanitra dia midika ho an'i Kaina sy Abela, satria "nitondra fanatitra ho an'i Jehovah" toa an'i Abela izy. Ny teny hebreo nadika hoe "fanatitra" dia

minchah, izay ao amin'ny LXX dia nadika hoe thusia, na "sorona" amin'ny teny anglisy, araka ny hita amin'ny teny hebreo.

lahatsoratra voatonona etsy ambony -- teny manondro ny fanatitra ho an'Andriamanitra na andriamanitra ao amin'ny soratra masina.

Saingymisy karazana finoana isan-karazany -- a) "finoana" ny fisian'Andriamanitra, fa "ankoa" ny asa" amin'ny fankatoavana, izay tsy misy vokany, "kamba", "maty"; ary b) "finoana" izay misy vokany,

maneho ny tenany amin'ny "asany" (Jakoba 2:17-26). Na ny Jakoba 2 sy ny Hebreo 11 dia samy manazava izany fa ny farany no isaina ho fahamarinana amin'ny olona. Mariho koa ity ohatra manaraka ity ao amin'ny Testamenta Taloha.

Teo amin'ny ranon'i Meriba (Nomery 20:2-13), tao amin'ny oasis any Kadesi-barnea, izay mazàna no asian'ny renirano mikoriana avy amin'ny vatolampy iray, dia tsy nisy rano rehefa tonga ny Israelita notarihin'i Mosesy sy Arona, ka nikomy ny vahoaka. Andriamanitra niteny tamin'i Mosesy hoe: "Raiso ny tehina, ka vorionareo sy Arona rahalahinao ny fiangonana, ary mitenena amin'ny vatolampy eo imasony mba

hampiboiboika ny ranony ho azy;

Nefa toa sosotra sy tezitra loatra tamin'ny olona izy ireo noho ny fahadisoany, ka tsy niteny tamin'ny vatolampy i Mosesy, fa tamin'ny olona, nanao hoe: Mihainoa, ry mpiodina; Ary i

Mosesy dia “nikapoka ny vatolampy indroa tamin'ny tehiny”, izay tsy nandidiana azy, “ka dia niboiboika be dia be ny rano, ka nisotro ny fiangonanambamin'ny biby fiompiny”. Tsy izay anefa no niafaran'ny tantara.

Ary hoy Jehovah tamin'i Mosesy sy Arona: Satria tsy nino Ahy ianareo hanamasina Ahy eo imason'ny Zanak'Isiraely, dia tsy hitondra izao fiangonana izao ho any amin'ny tany izay nomeko azy ianareo. Noho izany, dia samy maty izy roa talohan'ny nidirana ny tany nampanantenaina.

Moa ve izany satria i Mosesy sy Arona tamin'io fotoana io dia tsy nino ny fisian'Andriamanitra noho ny teo aloha? Mazava ho azy fa tsy izany. Tsy nankatò tsara an'Andriamanitra koa anefa izy ireo, ary ankoatra izany, dia nandray nidera ny tenany noho ny fahagagana nataon'Andriamanitra fa tsy nanome voninahitra Azy sy "nanamasina" azy "teo imason'ny olona".

2. "Sorona tsaratsara kokoa." Miharihary fa mitovyamin'izany koa i Kaina, na dia nino ny

fisian'Andriamanitra aza, dia tsy nino mba hankatò tanteraka an'Andriamanitra toa an'i Abela. Satria, "Finoana no nanateran'i Abela sorona tsara noho i Kaina", araka ny Dikan-tenin'ny Mpanjaka Jacques, ny American Standard Version, sy ny hafa. Ny soratra grika anefa dia tsy manana afa-tsy pleiona

thusian, "sorona bebe kokoa". Fa amin'ny lafiny inona? Raha ny kalitao, araka ny KJV sy ASV? Raha ny habetsahana, ny fahitana ny "fanomezany" (plural) no resahina? Na, raha ny karazana (izay quantitative ihany koa), toy ny

nisy nieritreritra hoe, inona koa no hampindrana ny teny hoe "fanomezana"?

Ny firaketana an-tsoratra ao amin'ny Genesisy anefa dia tsy miresaka manokana momba ny

karazana fanatitra iray ihany. Noho izany, raha toa, araka ny fiheveran'ny sasany, fa nitondra

fanatitra anana (fanati-pisaorana izay nampidirina tao amin'ny lalàn'i Mosesy tatỳ aoriana) sy

sonona biby (mety ho fanatitra noho ny ota koa i Abela), dia tsy ilay voalohany no tena nampivavaka ny fanatitr'izy roa, ka noho izany dia tsy noresahina manokana, fa ny tsy fisian'ny fanatitra biby

nataon'i Kaina dia tena samy hafa. Ary amin'ny toe-javatra toy izany, dia tsy mitovyamin'ilay ao

amin'ny Marka 10:46-52 ny filazana fa ny jambairay ihany no nanasitranan'i Kristy rehefa niala tao an-tanànan'i Jeriko izy, na dia araka ny Matio 20:29-34 aza, dia roa no nahasitrana azy — angamba noho ny firesahana an'ilay iray sy ny famantarana azy (Bartimeo, zanak'i Timaio, no nihevitra ny mpamaky azy ho manan-danja kokoa noho i Marka). Saingy izany, na dia mety ho azo atao aza, na mety ho azo inoana aza, dia tsy zava-misy voafaritry mazava momba ny firaketana an-tsoratra ao amin'ny Genesisy sy Hebreo.

Ary ny ankamaroan'ny fandikan-teny, tsy miraharaha izany ho safidy, dia mankasitraka ny foto-kevitra bebe kokoa momba ny kalitao, toy ny KJV sy ASV, izay efa voatonona, miaraka amin'ny NKJV mandika amin'ny fomba mitovy. Ary misy ohatravitsivitsy ao amin'ny Soratra Masina ao amin'ny Testamenta Vaovao izay tsy isalasalana fa ampiasaina toy izany, na dia matetika kokoa aza no ampiasaina amin'ny fanondroana ny habetsahana na ny isa. Ireto manaraka ireto ny fiovaovan'ny teny hoe "tsara

indrindra", nefa toa misy ifandraisany amin'ny kalitao ihany: "tsara kokoa sy azo ekena" (Amplified);

"Sorona tsara kokoa" (TCNT, NASB, JB, TEV, Spencer, Living Oracles); "Sorona manankarena kokoa" (Moffitt); "Sorona ambony" (Berkley); "Sorona lehibe kokoa" (NEB).

Ny "fahafoizan-tena tsara kokoa" dia hita fa mibahan-toerana amin'ny fiovaovana avy amin'ny

"fahafoizan-tena tsara kokoa". Ny teny grika ao amin'ny soratra masina anefa dia tsy izayampiasaina ao

amin'ny andalan-teny hafa amin'ny Hebreo ka nadika hoe "tsara kokoa" (1:4; 7:7, 19, 22; 8:6; 9:23; 10:34; 11:35) — izany hoe kreisson. Ary Alfred Marshall, ao amin'ny Grika-Anglisy Interlinear (saika manara-penitra

amin'izao androntsika izao) dia manana izao manaraka izao amin'ny teny anglisy eo ambanin'ny teny grika midika hoe "bebe kokoa": "lehibe kokoa (? Tsara kokoa)." Raha lazaina amin'ny teny hafa, miaraka aminy dia misy famandrihana momba ny hoe "tsara kokoa" ny hevitra ny lahatsoratra.

Ny dikan-teny Rheims sy Rotherham, "sorona feno kokoa", dia azo adika koa

qualitative na quantitative (raha ny isa na ny karazany). Ny fandikana ny Wemouth,

Williams, ary ny RSV, "sorona azo ekena kokoa", na dia mazava ho azy aza ny zava-misy, dia tsy manondro hoe nahoana no azo ekena kokoa.

Hoy kosa i Goodspeed: "Ny finoana no nahatonga ny soron'i Abela ho lehibe kokoa teo

imason'Andriamanitra noho ny an'i Kaina". Izany koa, na dia hita miharihary aza fa marina, satria ny finoana, izay avy amin'ny fihainoana ny tenin'Andriamanitra ka vokatry ny fankatoavana izany, no nahatonga an'i Abela hanolotra ny fanatitra izay nataony, fa tsy tao amin'i Kaina izy ka tsy nitarika azy hanao fanatitra mitovy amin'izany. Raha ny tian'i Goodspeed haroso anefa dia ho ampy sy azo ekena ny zavatra natolony raha toa ka i Kaina ihany no nanolotra tamin'ny fahatsoram-po sy ny

fahazotoana izay nataon'i Abela, dia tsy ho marina izany noho ny antony efa voaresaka. Io fomba fijery io anefa -- ny finoana fa marina ny zavatra iray dia mahatonga azy ho marina sy

ankasitrahana'Andriamanitra -- dia manana mpanaraka maro be.

II. FANONTANIANA AVY AMIN'NY HAFA.

1. AT Robertson, Word Pictures in the New Testament: "Raha adika ara-bakiteny, dia 'sorona bebe

kokoa' (ampitahaina amin'ny hoe polus, be)... Tsy hita mazava tsara hoe nahoana ny soron'i Abela no tsara kokoa noho ny an'i Kaina raha tsy tamin'ny finoany. (Toa fanatsoahan-kevitra mazava avy

amin'izay ananantsika izany
voamarika etsyambony.)

2. Ny Fanehoan-kevitra ny Polipitra: "Mazàna ny mahita antony ao amin'ny toetran'ny fanatitr'i Abela ho fanonerana, ary ny fiheverana fa ny finoany naseho tamin'ny

fahafantarany ny filana izany sorompanavotana izany, dia nasehon'ny

didin'Andriamanitra ho azy, araka ny efa noheverina bebe kokoa. Ny fitantarana

nalaina ho azy, na ny firesahana momba izany ao amin'ny andalan-teny eo

anoloantsika, dia lazaina fotsiny eto, raha ilaina, ny finoan'ilay mpanatitra, nefa tsy nisy filazana ny amin'ny fomba nanehoana izany finoana izany, ary mifanaraka amin'izany ny firaketana an-tsoratra, izay voalaza fa 'ho an'i Abela ny fanatiny, ary ny fanatiny no nohajainy';

(Mitahiry hevitra izahay mandra-pahatongan'ny manaraka, ao amin'ny "Famaranana.")

3. Adam Clarke, Commentary: "Sorona bebe kokoa; toy ny hoe nilaza izy; Nanao

fanatitra mihoatra ny iray i Abela, noho ny finoana; ary noho izany no ilazana hoe:

Andriamanitra dia nijoro hovavolombelona ny amin'ny FANOMEZANA, tois dorois. Ny toe-javatra mazava dia toa izao; Kaina syAbela dia samy nitondra fanatitra teo amin'ny alitaran'Andriamanitra, angamba ilay alitara naorina ho an'ny

fanompoam-pivavahan'ny fianakaviana. tany, izaynanekeny ny maha-Andriamanitra sy ny fitahian'i Abela, izaympiandry ondry na mpiandryomby, dia tsy nyvokatry ny tany ihany no nitondrany ny fanatitra eokaristia, fa ny vokatry ny ondriny koa ho

fanatitra noho ny ota ho an'Andriamanitra, izaynanekeny ny fahotany, ny

fahamarinany sy ny famindram-pony ny fahadisoan'ny ota, na ny

fahamasinan'Andriamanitra, dia nianina tamin'ny mincha, na ny fanati-pisaorana: io Andriamanitra io dia tsy afaka nandray tamin'ny fahatsoram-pony, araka ny

fahamasinany sy ny fahamarinany;

tsy noraisina, satria tsy nisy fanatitra noho ny ota. Fantatra tsara ny sisa amin'ny tantara.: (Fa a Jereo ny fanamarihany ao amin'ny Genesisy 4:3-5, amin'ny antsipiriany bebe kokoa sy notarihin'i Clarke.)

4. James Macknight, Epistily Apostolika: "'Natolotra ho an'Andriamanitra (pleiona thusian) sorona bebe kokoa.' Ao amin'ity fandikan-teny ity, dia nanaraka ireo mpitsikera aho, izay milaza amintsika fa ny pleiona, [teny] amin'nyambaratonga fampitahana, dia midika hoe mihoatra noho ny vidiny kokoa, araka izany, fa na dia teo aza ny fanatitra noho ny ota i

Kaina, dia tsy nitondra afa-tsy 'ny vokatry ny tany ho fanatitra ho an'i Jehovah' izy, fa tsy ny zanak'ondrinyizany', izany hoe, ankoatra ny vokatry ny tany, izayanisan'ny fanomezana voatonona eo amin'ny andininy manaraka, dia nitondra ny voalohan-teraky ny ondriny koa izy, ka dia nanatitra fanatitra noho ny ota sy fanatitra hohanina [izany hoe

fanati-pisaorana], ka samy tsy nihevitra ny tenany ho hatsaram-panahy araka an'Andriamanitra izy, ka tsy nanam-pahotana. fa hena-

fanatitra; ary angamba tsy nanao izany tamin'ny voaloham-bokatra, na tamin'ny voa tsara indrindra.

III. FEHINY.

1. Ny fehin-kevitra ny The Pulpit Commentary araka ny voalaza etsyambony, dia ny hoe nekena ny fanatitr'i Abela satria nekena izy, fa tsy noho ny karazana fanatinyakory, dia tsy mifanaraka amin'ny zava-misy rehetra. Ny karazana fanatitra nataony dia vokatry ny finoany, izay nahatonga azy ary noho izany dia nekena ny fanatiny. Ny hevitr'ilay Commentary dia hoe raha nanana finoana mitovy amin'ny an'iAbela i Kaina, dia ho "bebe kokoa" noho ny an'i Abela ny fanatiny, araka ny tokony ho izy. Saingy azo antoka fa tsy izany no fahamarinana rehetra - satria raha nanana finoana mitovy amin'izay nananan'i Abela izy, dia tsy ho nanana izany.

nesorina tamin'ny fomba tsy miangatra ny karazana fanatitra izaynampivaka ny an'i Abela sy ny an'i Abela.

Toa mba hamela ny mpanoratra ny fizarana Genesisy ao amin'ny Famaritana voalaza etsyambony hanitsy ny mpanoratra ny fizarana Hebreo momba izany. Manomboka amin'ilay andian-teny hoe: "Ho an'i Abela sy ny fanatiny" (Genesisy 4:4), dia izao no teniny: "Nandray ny tenany aloha izy, ary avy eo ny fanomezana (jereo ny Ohab. 12:2; 15:8; 2 Kor. 8:12). Ny fanatitr'i Abela dia tsara kokoa sy mendrika kokoa noho ny an'i Kaina,'ary'ny olona iray dia tsy afaka hisalasala fa izany no hevitra ny mpanoratra ny Epistily ho an'ny Hebreo' (Prof. Lindsay, 'Lectures on Hebrews,' Edin. 1867 dia feno kokoa noho ny an'i Kaina; atolotra ho fankatoavana ny didin'Andriamanitra Ny

fielezan'ny sorona maneran-tany dia manondro ny didy avy amin'Andriamanitra fa tsy ny noforonin'olombelona ho loharanon'ny maha-olombelona azy, dia azo antoka fa ny fahasamihafàna lehibe kokoa no hanjaka amin'ny endriny. (Kol. 2:23), dia

mankasitraka ny fiheverana fa notendren'Andriamanitra hatrany am-boalohanyizy io.”

Ny hevitr'ilay Hebreo mpanoratra ny The Pulpit Commentary momba ny fehin-kevitra notoherintsika dia voalaza ao amin'ny tapany voalohanyamin'ny fanononantsika azy etsyambony, toy izao manaraka izao:

mahita antony ao amin'ny toetran'ny fanatitr'i Abela izay midika fanavotana, ary ny fiheverana fa ny finoany dia naseho tamin'ny faneken'ny filana ny sorompanavotana, izay nambara taminy araka izay efa noheverina, tamin'ny alalan'ny baikon'Andriamanitra. Io fiheverana ny fikasan'ny fitantarana io dia tena ambaran'ny filazalazana ny fanatiny, raha jerena amin'ny hazavan'ny teoriana'ny sorona manaraka [mety ho tsara kokoa ny teny hoe "tantara" na "filozofia" momba ny sorona; fa tsy hita ao amin'ny fitantarana nalaina ho azy, na amin'ny fanondroana azy ao amin'ny andalan-teny eo anoloantsika" (nampianafanamafisana).

Miaraka amin'io teny faratamponyio, dia hanaikyisika, nefa hanizingizina fa mbola tsy manome antony hinoana fa tsy hahatonga an'i Kaina sy Abela hanao sorona biby ny finoana mankatò. Tsy fantatsika hoe ohatrinona no nambaran'Andriamanitra momba ny filozofiana'Andriamanitra ao ambadiky ny fitakiana ny fanaovana sorona biby. Saingy toa azo inoana fa nahafantatra tsara kokoa noho ny nambaran'ny Testamenta Taloha ny Ntaolo. Ohatra, nilaza tamin'ny Jiosy ijesosy hoe: "Faly i Abrahama rainareo nahita ny androko, ary nahita izany izy ka faly" (Jaona 8:56) — zavatra tsy miharihary afa-tsy ny fanambaran'ny Testamenta Vaovao.

2. Macknight, ao amin'ny Epistily Apostolika nosoratany, dia nilaza fa "milaza amintsika ny mpitsikera fa ny pleiona, amin'ny ambaratongam-panampiana, dia midika ho isa kokoa fa tsy mihoatra ny sandany". Raha marina ny teniny dia izay no tena fampiasa azy. Misy maningana vitsivitsy miharihary anefa, toy ny ao amin'ny Matio 12:41, 42; Lioka 11:31, 32 (andalanamifanitsy); ary ny Asan'ny Apostoly 15:28, izay zara raha azo hatsaraina amin'ny fandikan-teny ny "lehibe kokoa". Ao amin'ireo andalan-teny mifanitsy, Jesosy dia "be" (lehibe) noho i Solomona na ijona. Ary ny iray hafa dia miresaka momba ny "tsy misy enta-mavesatra [mihoatra] noho ireo zavatra tsy maintsy ireo". Na izany aza, na dia ao amin'ny farany aza, inona no mety hahatonga ny enta-mavesatra "bebe kokoa" dia zavatra bebe kokoa amin'ny isa. Fa ao amin'ny Matio 6:25 sy ny mifanitsy aminy ao amin'ny Lioka 12:23, dia manonona an'ijesosy hoe: "Tsy mihoatra noho ny hanina va ny aina, ary ny tena noho ny fitafiana? ny reference indray dia tsy hoe "more"

amin'ny isa, fa amin'ny sandany.

3. Noho izany, toa tsy azo porofoina amin'ny fomba azo antoka ny hevitra rehetra nataon'i Clarke sy Macknight, fa tsy misy azo lavina amin'ny fomba mazava, ary, raha dinihina ny zava-drehetra, ny lanjan'ny mety ho tombontsoan'izy ireo. Na izany no toa an'ity mpanoratra ity, amin'ny fototra amin'ireto hevitra manaraka ireto:

(a) Ao amin'ny soratra hebreo, i Abela dia lazaina ara-bakiteny hoe nanao "sorona bebe kokoa" noho i Kaina.

Raha tsy misy teny manodidina manondro ny mifanohitra amin'izany, ny teny hoe "bebe kokoa" dia mety hidika bebe kokoa amin'ny isa

fa tsy mihoatra ny vidiny, ary ilay soratra mihitsy no miresaka momba ny "fanomezana" (maromaro) an'i Abela.

(b) Ny fitantarana ao amin'ny Genesisy koa dia manome fanazavana toy izany. Karazana fanatitra iray no nentin'i Kaina, dia ny vokatry ny tany, fa i Abela kosa "nanolotra ny voalohan-teraky ny ondry aman'osy sy ny taviny". Izany hoe,tsy ny karazana fanomezana nentin'i Kaina ihany no nentiny, fa ilay hafa koa

hatsaram-panahy fanampiny -- noho izany, "fanomezana", milaza maro, araka ny soratra hebreo.

(c) Ny "voalohany" sy ny "matavy" (tavin'ny biby novonoina ho sorona) dia toetran'ny fanatitra sasany notakin'ny lalàn'i Mosesy 25 taona na mahery tatỳ aoriana, ka tsy avy tamin'ny lalàna Sinitika. Toy izany koa ny fanatitra anana. Teo ambanin'ny lalàn'i Mosesy, ny sorona biby sy ny fanatitra anana dia nampiasaina ho fanati-pisaorana, na dia ny sorona biby ihany aza no natao fanatitra noho ny ota, afa-tsy tamin'ny fahantrana lalina, rehefa nomena ny anana.

azo soloina ny fanatitra (Levitikosy 5:11-13). Noho izany, ny fanatitr'i Kaina syAbela (aryamin'ny rehetra mety ho nisy an'i Adama talohan'izyireo) dia prototype tamin'ireo nolaniana taonjato maro tatỳ aoriana, tao amin'ny Lalàn'i Mosesy tao amin'ny Tendrombohitra Sinay.

(Ireovoalaza etsyambony ireo dia atolotra ho an'izay mety ho mendrika hodinihina,saingy tsy misy miezaka manery ny fanatsoahan-keviny. Ary izay angona na hevitra mifanohitra amin'izany dia raisina an-tanan-droa.)

Institut Fahalalana Momba ny Baiboly Iraisam-pirenena

Randolph Dunn, Filoha - Roberto Santiago, Dean

thebiblewayonline.com

Course 1 - Ny hafatr'Andriamanitra

Ahoana no nahatongavan'ny zava-drehetra teto?

Hafatry ny Filazantsara
momba ny Fanavotana
nomanina

Ilay Lehilahy Izay Andriamanitra
Kristy - Angano

Misterin'Andriamanitra Momba
An'Andriamanitra

Avy amin'ny fiainana ka hatramin'ny fahafatesana - Lehilahy Maty

Taranja 2 - Fankatoavana an'i Kristy

Fotoana Talohan'i Kristy
Teto an-tany Fotoana

Taorian'ny Fiafaran'i
Kristy teto an-tany

Fotoana hanapahana
hevitra

Avy amin'ny fahafatesana amin'ny hazo fijaliana ho amin'ny fiainana

Angano momba ny

famelan-keloka Batemy ao
amin'i Kristy

Course 3 - Fiainana vaovao ao amin'i Kristy

FanjakanaTsy Natao Tanana

Mpanompo Ao Amin'ilay Fanjakana

Course 4 - Mitombo ao amin'i Kristy

Jesosy avy any

Nazareta Fiainan'i

Kristy tafaray ao amin'i
KristyAngano momba
ny fanaintainana

Vatana, fanahy, fanahy - Aiza izy ireo rehefa maty ianao?
Fanambadiana sy

fisaraham-panambadiana Ny
fahariana Sabata

nataon'Andriamanitra talohan'ny
famoronana Genesisy Hebreo

Course 5 - Fahamatorana ao amin'i Kristy

Lesona avy amin'ny Hazofijaliana
Ny dingan'ny fanorenana indray
an'Andriamanitra Fanontaniana
lehibe indrindra napetraka

hatramin'izay Miaina ho an'ny

tsirairay ao amin'i Kristy Miaina

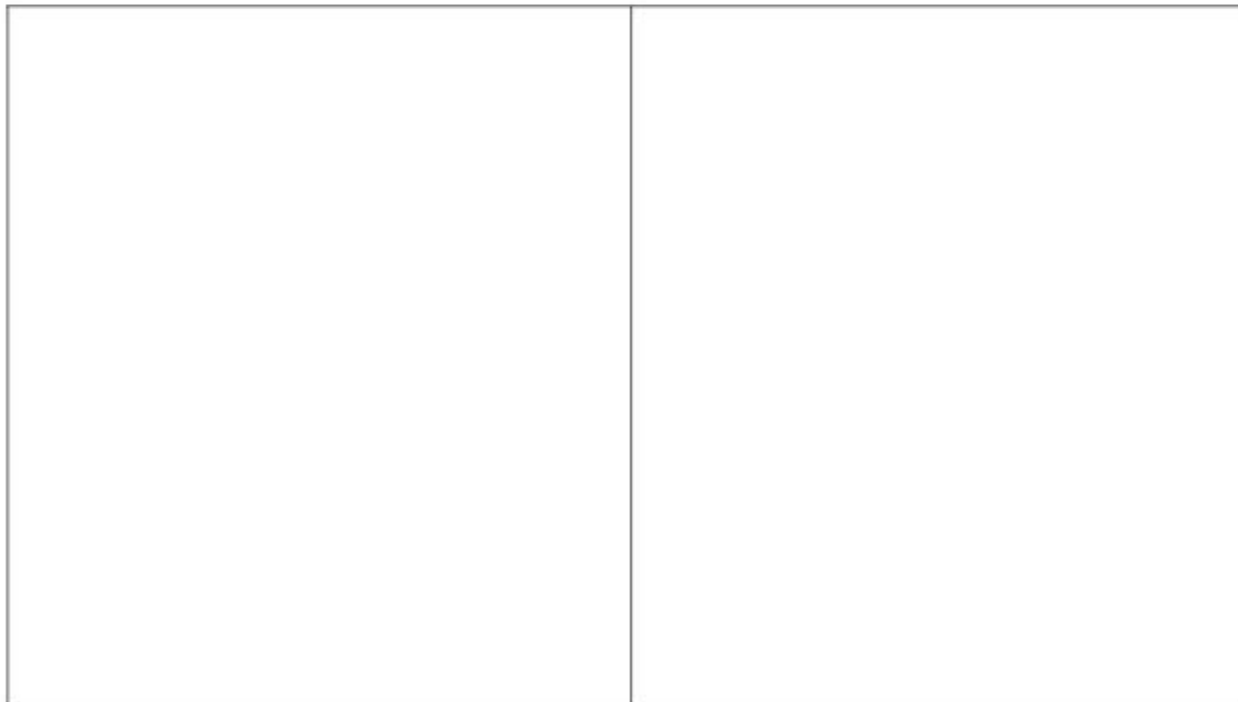
amin'ny fiainana faratampony

nampanantenaina ankehitriny sy ho
mandrakizay Ny tena lehilahy dia

lehilahy tia an'AndriamanitraTeny
mahafinaritra momba ny fiainana

Taranja 6 - Ny fahatongavana ho manam-pahaizana momba ny Baiboly

Aloka sy karazany ary faminiana

<p>Fitsipika voalohan'i Kristy Ireo mpitondratena sy ny hafa mila ronono ara-panahy.</p>	<p>Fanahy Masina DANIELA</p> <p>Fanambaran'ijesoan'ny Kristy fahanginan'ny Soratra</p> <p>Masina</p> <p>Fampianarana sy fanao nanomboka tamin'ny taona 100 ka hatramin'ny taona 1500 Fanavaozana na Ampodio</p> <p>Manangona sy Mandika Baiboly</p> <p>Ny fanaon'ny Fiangonana ankehitriny - Soratra Masina sa Fomban-drazana?</p>
--	--

Tetiaran'ijesosy - Tabilao

Fianarana ho an'ny manam-pahaizana momba ny Baiboly

Baiboly voasoritra

Famintinana ireo

karazana Baiboly sy
fanoharana

Ny International Bible Knowledge Institute dia manana rohymanakanyamin'ny fiteny hafa ao amin'ny thebiblewayonline.com.

